

344/02.02.00/2018
Khall 26.11.2018
Kvalt 11.12.2018



Talousarvio 2019 ja taloussuunnitelma 2020-2021

Kaupunginvaltuuston 13.12.2018 hyväksymä.

Sisällysluettelo

Yleinen taloudellinen kehitys	3
Kaupungin strategia ja sen kytkeytyminen vuoden 2019 suunnitteluun	3
Kaupungin rahoitus ja taloudellinen kehitys	4
Konsernitavoitteet	13
Tuloslaskelma	15
Rahoituslaskelma ja -suunnitelma	16
Käyttötalousarvio	17
Vaalit	17
Tilintarkastus	18
Konsernipalvelut	19
Sivistysosasto	50
Sosiaali- ja terveysosasto	63
Ympäristöosasto	78
Yhteenveto	89
Nettomäärärahat vastuualueittain ja toimialoittain/osastoittain	90
Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma ja rahoituslaskelma	91
Investoinnit	93

Kannen kuva: Carola Isaksson

Yleinen talouden kehitys

Suomen talouskehitys kääntyi parempaan suuntaan vuoden 2017 aikana. Kasvu ja positiivinen kehitys ovat jatkuneet vuonna 2018 ja niiden odotetaan jatkuvan myös ensi vuonna. Työmarkkinoiden kilpailukyky sopimus piti palkkakehityksen alhaalla vuonna 2017, mutta työllisyys on kasvanut viennin kasvaessa. Noususuhdanne vaikuttaa positiivisesti palkkatuloihin ja myös nettotulot ovat alkaneet kasvaa kiky-sopimuksen negatiivisesta vaikutuksesta huolimatta. Palkankorotukset ovat selvästi suuremmat vuosina 2018–2019 kuin mitä ne ovat olleet muutamana edellisvuonna, mutta inflaatio ei siitä huolimatta ole vielä yltänyt yleiselle tavoitetasolle 1,5–2,0 %:iin.

Talouden tunnusluvut 2013–2020

	2013	2014	2015	2016	2017	Ennuste 2018	Ennuste 2019	Ennuste 2020
BKT	-0,8 %	-0,6 %	0,1 %	2,3 %	2,7 %	2,9 %	1,8 %	1,7 %
Vienti	0,3 %	-2,7 %	0,9 %	3,5 %	7,8 %	4,9 %	4,0 %	3,2 %
Inflaatio	1,5 %	1,0 %	-0,2 %	0,4 %	0,7 %	1,1 %	1,4 %	1,6 %
Työttömyys	8,2 %	8,7 %	9,4 %	8,8 %	8,6 %	8,0 %	7,5 %	7,0 %
Lähde: Valtiovarainministeriö 06/2018								

Yleinen talouden kehitys ei kuitenkaan vielä näy veropohjassa johtuen lähinnä rakenteellisesta muutoksesta sosiaalikulujen jakautumisessa ja verotuksessa tehtävissä vähennyksissä. Taantumien negatiivinen vaikutus työllisyyteen on vielä nähtävissä. Pitkäaikaistyöttömien osuus on suuri, vaikka sinällään työttömyys onkin alkanut vähentyä. Maan talouden kehitys ylitti vuoden 2017 ennusteet ja kasvu on vuonna 2018 ollut hyvää, mutta ennusteet vuosille 2019–2020 pidetään vielä matalalla tasolla, vaikka ne ovatkin positiivisia.

Valtiovarainministeriön mukaan kasvuodotukset kohdistuvat lähivuosina vientiin ja yksityisiin investointeihin. Inflaatio on ollut matalalla tasolla ja vuonna 2015 koettiin deflaatio. Vasta vuonna 2019 inflaation odotetaan olevan lähempänä tasoa, jota yleisestä talouden näkökulmasta pidetään toivottavana, vaikka inflaatio-odotukset viime vuosina aina ovatkin olleet korkeampia kuin toteutunut inflaatio. Työttömyyden odotetaan edelleen vähenevän, mutta se rasittaa vielä voimakkaasti maan taloutta ja sen kehitystä. Kun suuret ikäluokat samaan aikaan ovat kaikki siirtyneet eläkkeelle, huoltosuhde on vuosi vuodelta heikentynyt.

Paraisten kaupungin talouden kehitykseen vaikuttavat asukkaiden tulojen kehitys ja työttömyys. Yleinen taloudellinen toimeliaisuus ja rakentamisen kehitys vaikuttavat kaupungin elinkeinoelämään ja investointeihin yleensä, ja kulutuksen kehitys vaikuttaa voimakkaasti matkailuelinkeinoon ja rakentamiseen kaupungissa.

Työttömyydellä on suuri vaikutus sekä verotuloihin että julkisen sektorin kustannuksiin. Työttömyys on Paraisilla matalammalla tasolla kuin koko maassa keskimäärin, syyskuussa 2018 työttömyysaste oli 5,4 % (6,4 % syyskuussa 2017). Työttömyys on vähentynyt Varsinais-Suomessa selvästi voimakkaammin kuin Paraisilla. Myös pitkäaikaistyöttömyys ja nuorten työttömyys ovat vähentyneet. Lisäksi avointen työpaikkojen määrä on kasvanut edellisvuodesta. Työpaikkaomavaraisuus on Paraisilla alhaisempi kuin koko maassa keskimäärin, mutta itsensä työllistäminen pienyrityksenä sekä pendelöinti on Paraisilla yleistä. Positiivisen kehityksen pitäisi alkaa näkyä myös kaupungin kustannuskehityksessä.

Kaupungin strategia ja sen kytkeytminen vuoden 2019 suunnitteluun

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Paraisten kaupungille uuden strategian nimeltään Luova saaristo. Jotta voidaan varmistaa strategian vaikuttavuus kaupungin tulevaisuuteen, on työstetty ns. strategisia toimenpiteitä, joista ensimmäiset on käynnistetty marraskuussa 2018. Uusia toimenpiteitä lanseerataan keväällä 2019. Koska toimenpiteitä käynnistetään eri aikoina, työtaakka ei muodostu liian suureksi varsinkaan niille, jotka osallistuvat useamman toimenpiteen toteutukseen. Näin voidaan varmistua, että toimenpiteet tulevat myös toteutetuiksi. Toimenpiteet on jaettu eri ryhmiin ja sekä ryhmillä että toimenpiteillä on omat vastuuhenkilönsä. Yksiköiden tulee sisällyttää tavoitteisiinsa luovia ratkaisua ja toiminnan yleistä kehittämistä. Strategiaan sisältyy prosessien kehittäminen ja sen tavoitteena on, että byrokratia vähenee ja henkilöstökapasiteettia käytetään laajemmalla määrällä vaikuttavuudeltaan tehokkaisiin toimiin.

Jotta strategia voitaisiin toteuttaa, talousarvion ja toimintasuunnitelmien on oltava yhteneväiset strategian kanssa ja sisällettävä toimenpiteitä, jotka tukevat strategian toteuttamista. Uusi strategia ja uudet strategiset toimenpiteet on hyväksytty ja ne ohjaavat kaupungin suunnittelua ja toimenpiteitä vuonna 2019 ja siitä eteenpäin.

Strategian merkitys on entistäkin suurempi, koska Paraisten huoltosuhde on heikentynyt eikä asukasluku ole kasvanut asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Väärään suuntaan kulkenut kehitys vaikuttaa verotulokertymään negatiivisesti. Työpaikkojen määrän ja asukasluvun lisäämiseen tehtävien panostusten odotetaan parantavan kaupungin taloudellista asemaa.

Investointitalousarviossa on priorisoitu sivistystoimen investointeja. Investointeja on priorisoitu syksyn valtuustoseminaarissa esille tuotujen priorisoitavien tekijöiden mukaisesti. Painotettu on lakisääteisiä, terveyttä edistäviä investointeja, jotka tuottavat taloudellista hyötyä ja lisäävät viihtyvyyttä.

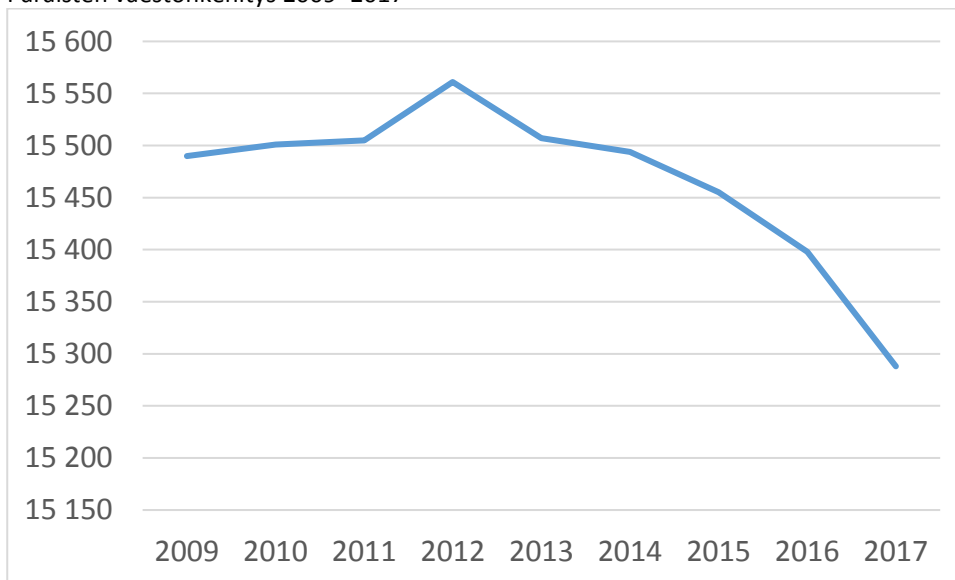
Tärkeä osa strategiaa on myös näkemys siitä, miten kunnan verotus, veropohja ja verotulot kehittyvät. Veropohja kasvaa asukasluvun kasvaessa ja kaupungin on siten oltava kilpailukykyinen myös verotuksen näkökulmasta. Onkin äärimmäisen tärkeää suunnitella ja toteuttaa toimenpiteitä, jotka auttavat pitämään kustannuskehityksen kurissa suunnitelmakaudella niin, ettei veroprosentteja tarvitsisi korottaa. Veroprosentti on strategian mukaisesti pidetty vuonna 2019 samalla tasolla kuin vuonna 2018.

Kaupungin rahoitus ja taloudellinen kehitys

Väestö

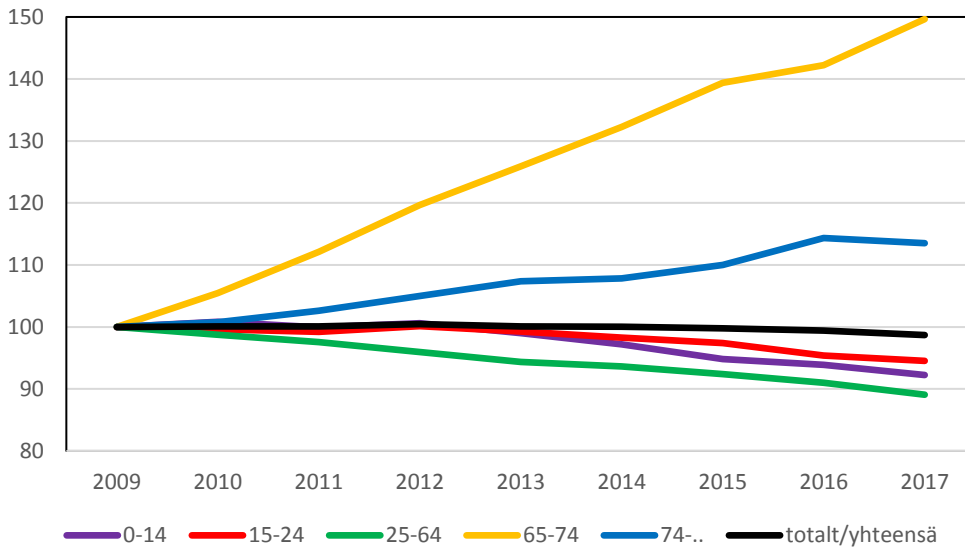
Väestönkehityksen kääntynyt vuonna 2013 negatiiviseksi asukasluku on supistunut hieman joka vuosi. Vuonna 2018 kehitys on jatkunut samanlaisena, mutta vauhti on kiihtynyt. Kaupungin väestönkasvu on alueellisessa vertailussa alhainen huolimatta hyvästä työllisyystilanteesta, joka on vaikuttanut muihin Turun ympäristökuntiin positiivisesti. Yhtenä kaupungin strategisista tavoitteista on väestöpohjan kasvattaminen. Suunnan kääntäminen usean vuoden laskukauden jälkeen vaatii toimenpiteitä, joita meillä vielä ei ole ollut käytössämme, mutta jotka tulevat sisältymään uuteen strategiaan. Vuoden 2016 lopussa kaupungin asukasluku oli 15 398 ja vuonna 2017 se oli 15 288 eli vähennystä on 0,7 %.

Paraisten väestönkehitys 2009–2017



Yli 65-vuotiaiden määrä on kasvanut kaupungissa tuntuvasti viimeisten kahdeksan vuoden aikana (yli 65-vuotiaita lähes 1 000 enemmän), samalla kun 15–64-vuotiaiden osuus on vähentynyt yhtä paljon. Vuoden 2017 lopussa yli 65-vuotiaita oli 4 053, 25–64-vuotiaita 7 354, opiskelikäisiä nuoria (15–24-vuotiaita) 1 451 ja lapsia (0–14-vuotiaita) 2 439. Suunnan odotetaan voimistuvan entisestään, ns. suuret ikäluokat ovat jo eläkeiässä ja yli 74-vuotiaiden ikäluokka alkaa kasvaa suunnitelmakauden lopussa.

Eri ikäryhmien väestönkehitys vuoteen 2016 asti verrattuna vuoteen 2009 (indeksi 2009 = 100)



Huoltosuhde heikkenee voimakkaasti eläkeläisten osuuden kasvaessa voimakkaasti, koko asukasmäärä vähenee ja varsinkin aktiivisessa työiässä olevien osuus vähenee yhtä paljon kuin ikääntyneiden määrä kasvaa. Tämä vaikuttaa kaupungin odotettuun veropohjaan negatiivisesti ja lisää potentiaalisesti kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia. Se lisää myös työttömyyden vähentämisen, työpaikkojen määrän lisäämisen ja kaupungin elinkeinoelämän kehittämisen merkitystä.

Kaupungin rahoituksellinen asema ja sen kehitys

Kuntalain 110 §:ssä edellytetään, että taloussuunnitelman on oltava tasapainossa. Vuoden 2019 talousarvion kehikset on laadittu ottaen huomioon hauras taloustilanne ja kaupungin heikko rahoituskehitys jälleen voimakkaasti supistuvien valtionosuuksien seurauksena. Talousarvion lähtökohtana ovat ja tulee olla suunnitellut toimenpiteet ja toiminta, vuoden 2019 talousarvio ei mahdu kehiksiin ja talousarvioehdotus osoittaa merkittävää alijäämää vuodelle 2019. Tämä on toinen perättäinen merkittävästi alijäämäinen talousarvio. Myös koko suunnitelmakauden tulos on selvästi negatiivinen.

Suurimpana syynä alijäämään on sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten suuri kasvu (2,7 %) vuoden 2018 talousarvioon verrattuna. Sosiaalipalvelujen kustannukset nousevat 1,0 miljoonaa euroa eli 14,7 % ja vanhustenhuollon kustannukset 0,9 miljoonaa euroa eli 8,0 %. Sivustustoimen toimintakate kasvaa 0,7 miljoonaa euroa eli 2,0 %.

Paraisten kaupunki paransi taloudellista asemaansa vuosina 2013–2016 ja lainakanta pieneni. Yksikään kriisikuntakriteereistä ei vuoden 2016 tai vuoden 2017 lopussa täyttynyt. Suuret käyttötalouden alijäämät yhdistettynä investointien poistoja korkeampaan tasoon johtavat suuriin rahoitusaliijäämiin. Kaupungin oma rahoitus ei ollut riittänyt vuotta 2013 edeltävänä aikana ja kaupungin lainakanta oli tuolloin kaikilla mittareilla mitattuna aivan liian korkealla tasolla. Vuosina 2013–2016 kehitys on ollut hyvää, lainakanta on pienentynyt ja rahoituksen tunnusluvut ovat pikkuhiljaa parantuneet. Tämä oli tulosta erittäin pidättävästä investointipolitiikasta ja tasapainoisista tuloksista. Tämä hyvä kehitys katkesi vuonna 2018, koska toiminnot ovat jälleen kasvaneet enemmän kuin käytettävissä olevat resurssit antavat myöten ja koska investoinnit ovat selvästi poistoja suurempia.

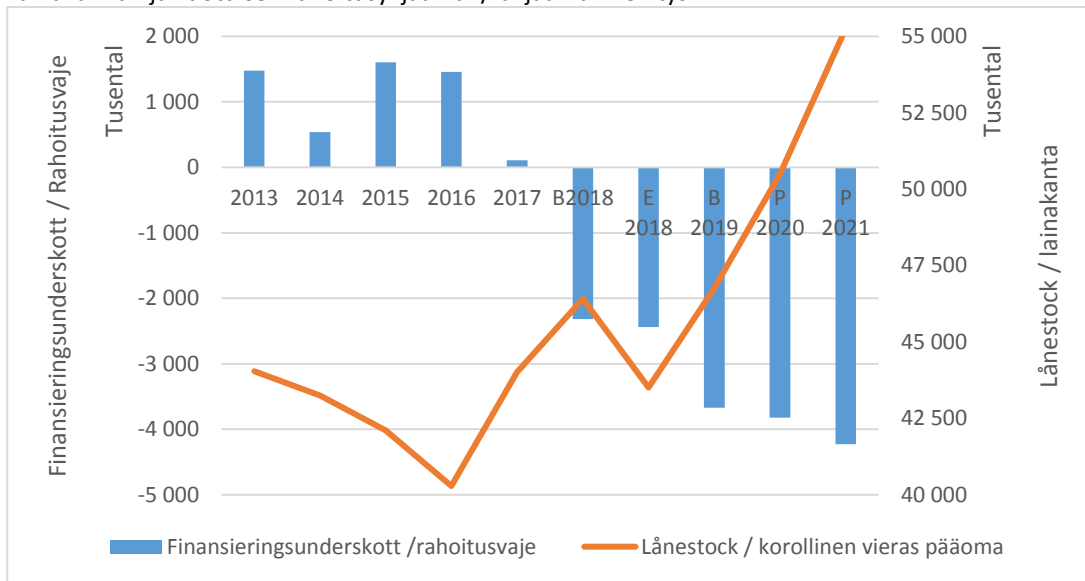
Toiminnan kustannukset ovat nousseet siitä huolimatta, että kunnallisten peruspalvelujen yleinen kustannuskehitys on neljän viime vuoden aikana ollut suhteellisen vakaata. Henkilöstökulut ovat jopa pienentyneet vuosina 2017 ja 2018. Koko kuntatalouden hintaindeksi nousi 0,8 % vuonna 2016 ja vuonna 2017 se laski 1,6 % pitkälti ns. kiky-sopimuksen ansiosta. Kaupungilla ei ole kykyä sopeuttaa toimintaa rahoitukseensa lyhyellä eikä pitkällä aikavälillä, ja tällainen kehitys johtaa selvästi negatiiviseen tulokseen vuosina 2018 ja 2019. Kaupungin kustannukset asukasta kohden (6 246 euroa vuonna 2017) ovat huomattavasti korkeammat kuin saman kokoluokan kunnissa keskimäärin (5 666 euroa vuonna 2017), ja talousarvioehdotuksen mukaan kustannukset nousevat 6 479 euroon asukasta kohden. Myös vuonna 2017 kehitys oli Paraisilla heikompi kuin saman kokoluokan kunnissa keskimäärin.

Tiukkojen kehysten noudattaminen sekä käyttötalouden että investointien osalta on vuosina 2015–2016 auttanut rajoittamaan velkaantumisen kasvua, mutta tarvitaan luovuutta, suurempia rakenteellisia muutoksia ja parempaa talousajattelua, jotta lainataakka saadaan heikentyneen kehityksen jälkeen jälleen kääntymään. Korkea velkaantuneisuus merkitsee käyttötaloudelle lisäriskiä, koska korkokulut ovat matalan yleisen korkotason johdosta toistaiseksi pysyneet

matalina. Myös tavanomaisemmalla tasolla oleva korkotaso nostaisi korkokuluja merkittävästi ennen korkosuojauksen soveltamista. Avoin positio (lainat, joita korkosuojaus ei kata) muodostuu huomattavaksi, kun lainakanta kasvaa niin kuin se tämänhetkisten suunnitelmien mukaan tulee kasvamaan. Vuoden 2018 talousarvion lähtökohtana on, että lainataakka kasvaa 3,4 miljoona euroa, ja vuoden 2019 kehityksen kohdalla noudatetusta tiukasta linjasta huolimatta rahoitustarve kasvaa talousarvioehdotuksessa 3,25 miljoonalla eurolla. Ulkoinen korollinen rahoitus nousee vuoden 2019 talousarviossa 55,3 miljoonaan euroon.

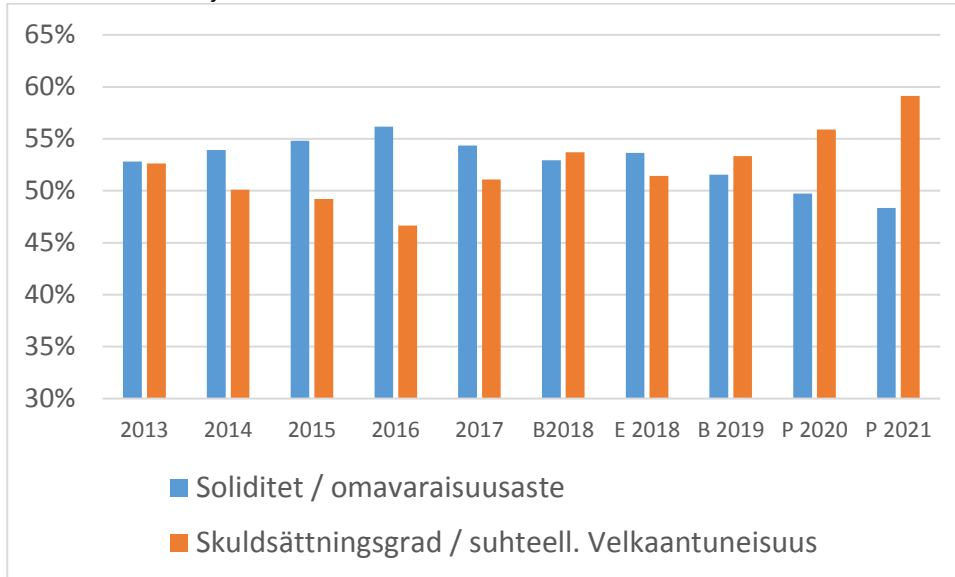
Kaupungin koko suunnitelmakauden investointisuunnitelmat ovat liian korkealla tasolla merkittävästä priorisoinnista huolimatta ja se heijastuu suunnitelmakauden rahoitusaliijäämään. Vaikka investoinnit pysyisivät koko suunnitelmakauden ajan 5 miljoonan euron tavoitetasolla, lainataakka kasvaisi suunnitelmakauden lopussa 46 miljoonaan euroon. Vuoden 2016 lopussa lainataakka oli 40,3 miljoonaa euroa, vuoden 2019 talousarviossa lainataakka kasvaa 50,5 miljoonaan euroon ja suunnitelmakauden lopussa 55,3 miljoonaan euroon.

Lainakannan ja vuotuisen rahoitusylijäsmän/-aliijäämän kehitys



Kuntalain kriisikuntakriteerit liittyvät kaikki välittömästi tai välillisesti velkaantuneisuuteen. Alla on laskettu omavaraisuusaste ja velkaantuneisuusaste kaupungin taseesta, kriteerejä sovelletaan vuodesta 2017 alkaen koko konsernin taseeseen, jossa lainataakka on suurempi kuin kaupungin taseessa. Kaupungin omavaraisuusaste on vuonna 2018 hyväksyttävällä tasolla (> 50 %), mutta sekä omavaraisuusaste että suhteellinen velkaantuneisuusaste heikkenevät sekä talousarviossa että koko suunnitelmakaudella. Suhteellisen velkaantuneisuusasteen tulisi olla alle 50 % ja omavaraisuusasteen yli 50 %. Omavaraisuusaste on vuoden 2019 talousarviossa 51,5 % ja suhteellinen velkaantuneisuusaste 53,3 %. Velkaantuneisuusastetta heikentävät vuoden 2019 negatiivinen tulos ja suuri investointitalousarvio.

Omavaraisuusaste ja velkaantuneisuusaste 2013 – Suunnitelma 2021



Kaupunkikonsernin omavaraisuusaste ja suhteellinen velkaantuneisuusaste täyttävät molemmat kriisikuntakriteerin talousarviovuodesta 2019 lähtien. Vaikka kaupungin omavaraisuusaste on vielä yli 50 %, konsernin taso on niin paljon heikompi, että 50 %:n raja todennäköisesti alittuu.

Kuntalaki velvoittaa kunnat tosiasiallisesti tasapainottamaan käyttötaloutensa suunnitelmakauden aikana. Kun kaupunki ei nyt onnistu tässä tasapainottamisessa, yksi sinällään riittävä kriisikunnan kriteeri täyttyy. Valtion asettamat kriisikuntakriteerit eivät kuitenkaan ole lähestulkoonkaan ainoat syyt vastuulliselle taloudenhoidolle. Jatkuvan lainanoton varaan rakentuva taloudenpito merkitsee sitä, että nykyiset asukkaat nauttivat nyt palveluista, jotka tulevat asukkaat rahoittavat. Vastuullisempi taloudenhoito ja parempi rahoituksellinen asema merkitsisivät sitä, että

- kaupunki pystyy paremmin hoitamaan veloitteensa pitkäjännitteisesti
- kaupungilla on parempi rahoituksellinen valmius tehdä tarvittaessa panostuksia
- kaupungilla on parempi valmius selvittää rahoituksellisista tai muista kriiseistä
- vaikutus kaupungin imagoon ja vetovoimaan olisi myönteinen
- kaupungin itsenäisyys vahvistuu
- vastuu nykyisen toiminnan rahoittamisesta ja toiminnan sopeuttamisesta ei lykkäänny tuleville sukupolville.

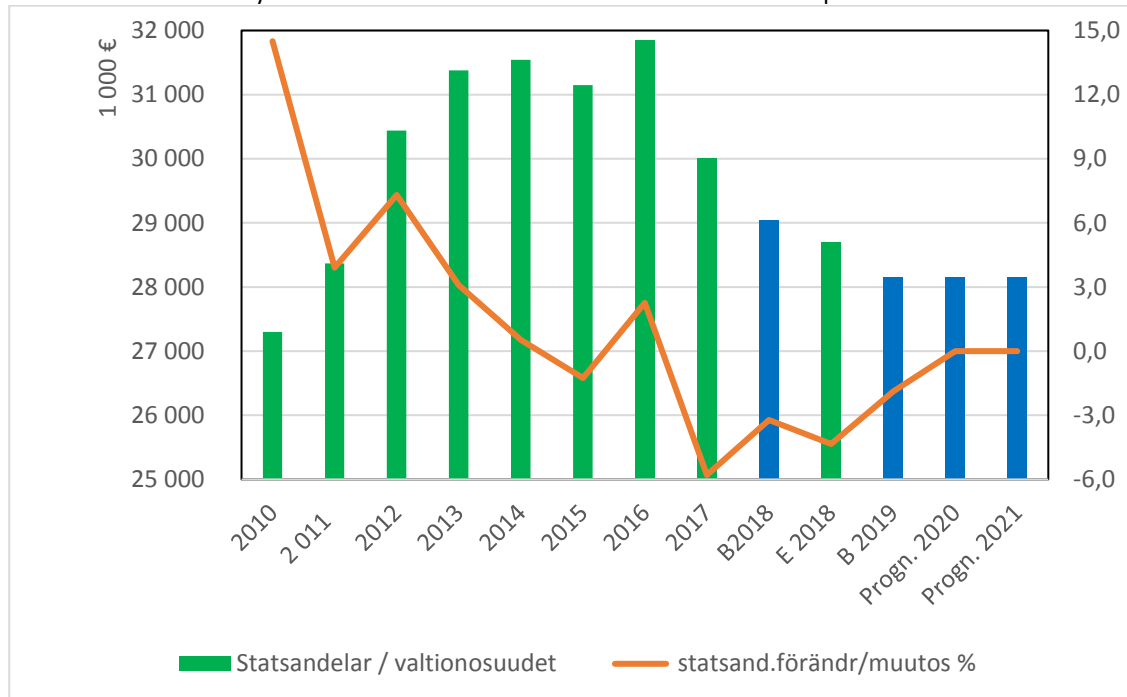
Paraisten kaupungin tuloksen kääntämiseen positiiviseksi suunnitelmakaudella tarvitaan merkittäviä säästötoimenpiteitä, investointien priorisointia ja vähentämistä ja/tai tuloveroprosentin niin suurta korottamista, että sekin toimenpide täyttää kriisikuntakriteerin.

Kriisikuntakriteerit ollaan uudistamassa ja ne tulevat todennäköisesti muuttumaan vuodesta 2021 lukien.

Valtionosuusuudistus heikentää kaupungin rahoitusta

Valtionosuudet kasvoivat joka vuosi vuodesta 2006 aina vuoteen 2014 asti, jolloin kasvu pysähtyi valtionosuusuudistukseen. Valtionosuusuudistuksen lisäksi valtio on sittemmin ottanut laskennallisesti huomioon käynnistämänsä toimet, joiden se katsoo vähentävän kuntien kustannuksia. Ns. kiky-sopimuksen tuoma noin 1,3 miljoonan euron laskennallinen säästö pienensi kaupungin valtionosuuksia vuosina 2017–2019, minkä lisäksi indeksikorotukset ovat jätetty pois laskelmista. Sitä, että kiky-sopimuksen suurin käyttökustannuksiin kohdistuva vaikutus (lomarahojen pienentäminen 30 %:lla) nyt loppuu, ei ole otettu huomioon valtionosuuksissa. Kaupungin noin 5 miljoonan euron valtionosuuksiin sisältyy saaristolisiä.

Valtionosuuksien kehitys 2010 – Suunnitelma 2021 tuhansina euroina sekä prosentuaalinen muutos:



Verotulojen kasvu on kustannusten kasvua hitaampaa

Kaupungin talousarvio perustuu pitemmän aikavälin suunnitelman mukaisesti ennallaan säilyviin veroprosentteihin. Sekä kunnallinen ansiotuloveroprosentti että kiinteistöveroprosentit on päätetty pitää samalla tasolla kuin vuonna 2018. Pidemmällä tähtäimellä veroprosentti vaikuttaa kaupungin vetovoimaisuuteen positiivisesti, jos se pystytään pitämään alle maan keskiarvon ja samalla tasolla kuin naapurikunnissa. Kaupungin tuloveroprosentti on suurin piirtein samalla tasolla kuin koko maassa keskimäärin eli 19,75 % (koko maan keskiarvo laski hieman ja oli 19,86 % vuonna 2018), kun taas kiinteistöveroprosentit ovat korkeammalla tasolla kuin maassa keskimäärin.

Paraisten kiinteistöveroprosentit vuonna 2019 (ja koko maan keskiarvot vuonna 2018):

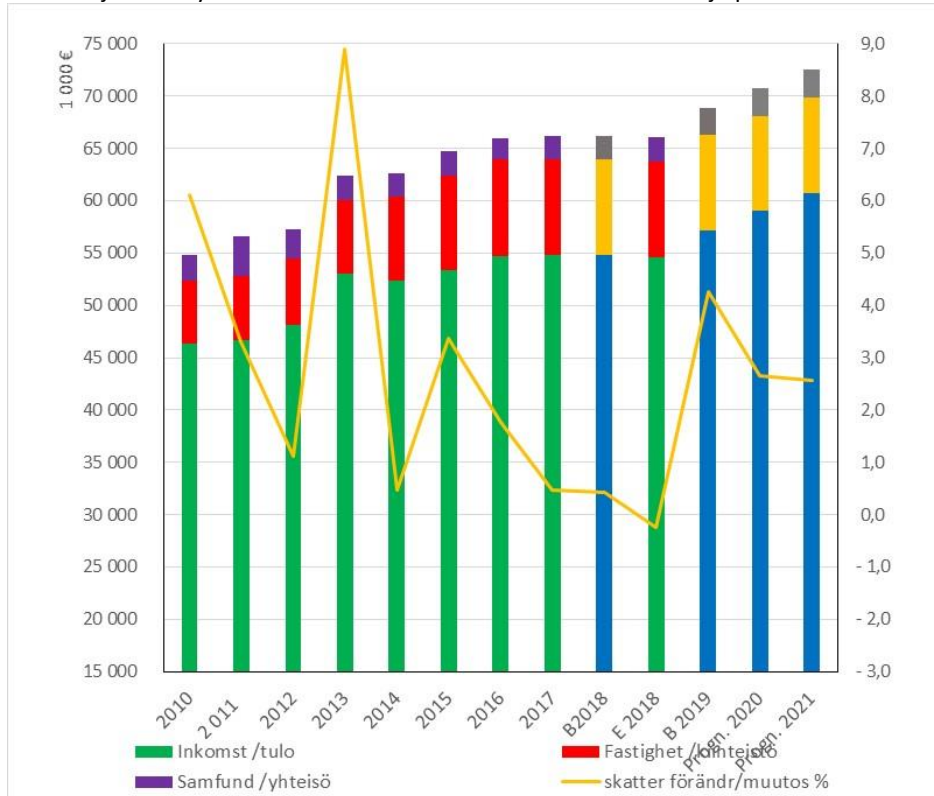
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,50 %	(koko maan keskiarvo 1,06 %)
Vakituiset asuinrakennukset	0,47 %	(koko maan keskiarvo 0,49 %)
Muut asuinrakennukset	1,50 %	(koko maan keskiarvo 1,16 %)
Rakentamattomat rakennuspaikat	3,00 %	(koko maan keskiarvo 3,23 %)

Yhteisöveroprosenttia laskettiin pari vuotta sitten ja tämä vähensi entisestään yhteisövero-osuuden merkitystä kaupungin verotulorahoitukselle. Valtio on lisäksi jatkuvasti vähentänyt kuntien yhteisövero-osuutta.

Verotulojen määrät ja osuudet ovat seuraavat (1 000 euroa):

Verolaji	TA 2019	%-osuus	Arvio 2018	%-osuus	TA 2018	%-osuus
Tulovero	57.150	83,0	54.551	82,6	54.803	82,7
Yhteisövero	2.549	3,7	2.336	3,5	2.239	3,4
Kiinteistövero	9.185	13,3	9.185	13,9	9.158	13,9
Yhteensä	68.884		66.072		66.200	

Verotulojen kehitys 2010 – Suunnitelma 2021 tuhansina euroina ja prosentteina



Kokonaisverotulojen kehityksen odotetaan olevan heikompi kuin vuodeksi 2018 oli budjetoitu, ennuste osoittaa 66,1 miljoonaa euroa, mikä on hieman alle talousarvion. Kun vuoden 2018 talousarvio hyväksyttiin, verotulojen uskottiin kasvavan ja kattavan enemmän tai vähemmän koko vuodelle 2018 budjetoidun 1,2 miljoonan euron alijäämän, mutta näin ei siis tule tapahtumaan. Vuoden 2019 kokonaisverotuloiksi on budjetoitu 68,9 miljoonaa euroa, eli lisäystä on edeltävän vuoden talousarvioon verrattuna 2,8 miljoonaa euroa eli 4,3 %. Verotulot on budjetoitu Kuntaliiton ennusteen mukaisesti. Vuoden 2018 verotuloja pienentää virhe vuoden 2017 ennakkoperinnässä ja myös joulukuussa 2018 maksettavat epätavalliset suuret veronpalautukset vähentävät kaupungin tämän vuoden verotuloja. Nähtäväksi jää, onko vuoden 2018 ennakkoperinnässä tapahtunut samanlainen virhe. Se vähentäisi vuoden 2019 verotuloja budjetoituun verrattuna.

Veroprosenttien lisäksi verotulojen kehitykseen vaikuttaa myös veropohjien kehitys. Yhteisöjen kannattavuus paranee hitaasti parantuneesta taloudesta huolimatta ja sen vuoksi verotulot kasvavat suhteellisen vähän. Kiinteistöjen veropohjaan vaikuttavat veroviranomaisen soveltamat yleiset arvostusperusteet, joita ei ole muutettu muutama vuoteen, sekä uudisrakentaminen, joka sekin on viime vuosina ollut keskimääräistä vähemmän aktiivista. Tuloverotuksen veropohjaan tulee tulevana vuonna vaikuttamaan muun muassa työttömyyden väheneminen ja palkkakehitys, jotka molemmat kehittyvät positiiviseen suuntaan. Yleinen trendi on, että väestön keski-ikä kasvaa ja työikäisten suhteellinen osuus samaan aikaan vähenee. Tämä vaikuttaa negatiivisesti yhteenlaskettuihin ansiotuloihin ja tuloveroihin. Verotulojen lisäämiseksi olisikin erittäin tärkeää saada luotua lisää työpaikkoja ja näin houkutella kaupunkiin uusia työikäisiä asukkaita ja pienentää työttömyyttä edelleen. Kaupungin kustannukset kasvavat paljon rahoitusta voimakkaammin nyt toista vuotta peräkkäin.

Toimintatulot

Kokonaistoimintatulojen arvioidaan vuoden 2019 talousarviossa olevan 33,6 miljoonaa euroa ja pienenevän 1 % eli 0,1 miljoonaa euroa vuoden 2018 talousarvioon verrattuna. Ruokapalvelun ja siivouksen sisäinen hinnoittelu on pysynyt edellisvuoden tasolla. Kaupungilla on tavanomaisten asuntotonttien lisäksi vuonna 2019 myyntitilalla useita kiinteistöjä. Niistä useat ovat sellaisia, jotka ovat olleet poissa käytöstä useita vuosia, mutta joita kaupunki ei vielä ole saanut myytyä. Talousarvioon sisältyy 0,24 miljoonaa euroa myyntivoittoja (vuoden 2018 talousarviossa 0,2 miljoonaa euroa). Ulkoisten toimintatulojen arvioidaan olevan samalla tasolla kuin vuoden 2018 talousarviossa, koska lakisääteiseen toimintaan ei ole odotettavissa suurempia hinnankorotuksia. Suurimpia ulkoisia tulonlähteitä ovat vesilaitos, vanhustenhuolto, terveydenhuolto ja päivähoito. Päivähoitomaksut laskevat nyt toisena perättäisenä vuotena.

Toimintamenot

Käyttökustannuksiksi arvioidaan 127 miljoonaa euroa, mikä merkitsee 1,9 %:n eli 2,4 miljoonan euron lisäystä vuoden 2018 talousarvioon verrattuna. Budjetoidut kustannukset ovat suuremmat kuin vuoden 2018 ennuste.

- Kokonaishenkilöstökulut kasvavat 1,4 %. Muutos on seurausta sopimuksen mukaisista palkankorotuksista, sivukulujen pienenemisestä ja tehostamistavoitteesta. Lomarahat maksetaan vuonna 2020 täysimääräisinä, mutta muutos vaikuttaa jo vuoden 2019 kustannuksiin.
- Inflaatio-odotukset ovat muuttuneet suhteellisen nopeasti ja ovat nyt 1,3–1,5 prosenttiyksikön tasolla. Ostopalvelujen hinnat vaihtelevat kuitenkin paljon – esimerkiksi IT-kustannuksissa 1,5–2,0 %:n hinnannousu on tavallinen. Vuosina 2016–2018 inflaatio jäi ennustettua alhaisemmaksi.
- Ostopalvelujen budjetti kasvaa sosiaalipalvelujen, vanhustenhuollon ja teknisten tukipalvelujen vuoksi. Materiaalikustannukset pysyvät edellisvuoden tasolla.
- Muut kustannukset sisältävät suurelta osin sisäisiä kustannuksia (vuokrat ja siivous) ja kustannukset ovat samalla tasolla kuin vuonna 2018.

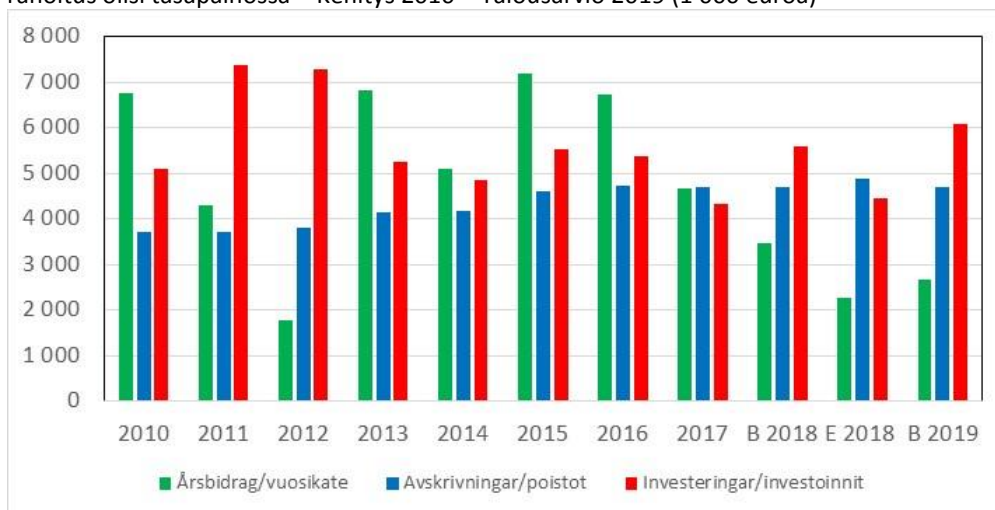
Suunnitelmakauteen 2020–2021 ei sisälly yleisiä hintojen tai palkkojen korotuksia, mutta siitä huolimatta kustannukset ovat vuoden 2020 suunnitelmassa vielä korkeammat kuin mitä kaupungin verotulot ja valtionosuudet sallivat. Henkilöstökulut kasvavat yhteensä 2,6 % vuosina 2019–2020 pelkästään lomarahojen pienentämistä koskevan sopimuksen päättymisen johdosta, henkilösivukulut vähenevät vuosina 2018–2020.

Toimintakate ja tulos

Vuoden 2019 talousarvio pitää sisällään seuraavaa:

- Tulokseksi ja alijäämäksi muodostuu -2,0 miljoonaa euroa.
- Käyttötalous ei vuoden 2019 talousarviossa ole tasapainossa.
- Toimintakate kasvaa 2,6 miljoonaa euroa eli 2,8 % vuoden 2018 talousarvioon verrattuna.
- Nettorahoituskulut ovat vuoden 2018 tasolla. Vuoden 2018 ennuste on sama kuin vuoden 2019 talousarvio eli 950 000 euroa.
- Nettoinvestointien summaksi arvioidaan 6,2 miljoonaa euroa.
- Talousarvio merkitsee 3,25 miljoonan euron lisärahoitustarvetta (nettolainanottoa).
- Kaupungin omavaraisuusasteeksi muodostuu 51,5 % (52,9) ja suhteelliseksi velkaantuneisuusasteeksi 53,3 % (53,7) (ilman tytäryhteisöjen vaikutusta).

Vuosikatteen tulisi kattaa poistot ja poistojen ja investointien tulisi olla pidemmän päälle samalla tasolla, jotta kaupungin rahoitus olisi tasapainossa – Kehitys 2010 – Talousarvio 2019 (1 000 euroa)



Taloussuunnitelma 2019–2021 ei ole käyttötalouden osalta tasapainossa. Talouden tasapainottaminen vuonna 2020 vaatii, että kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin, jotka kääntävät kustannuskehityksen, ja/tai korottaa veroprosentteja. Vuosien 2018–2021 vaikutus kertyneeseen ylijäämään on negatiivinen (noin 4,6 miljoonaa euroa).

Taloussuunnitelmakauden päättyessä kaupungilla arvioidaan olevan kertynyttä ylijäämää 8,3 miljoonaa euroa.

Käyttötalouden ja rahoituksen tasapainotus jatkossa edellyttää voimakkaita toimenpiteitä käyttökustannusten pienentämiseksi. Kaupungin talouden tasapainottamiseksi pidemmällä tähtäimellä tämä ei kuitenkaan riitä, vaan lisäksi vaaditaan, että investoinnit suunnitellaan selvästi alemmalle tasolle kuin investointitalousarviossa ja suunnitelmassa nyt on tehty.

Kaupungin toiminta ja investoinnit suunnitellaan ja toteutetaan kaupungin strategian mukaisesti niin, että Paraisten talous on sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä tasapainoinen. Toiminta ja investoinnit sopeutetaan omaan rahoitukseen niin, että kertyneet yli-/alijäämät katetaan kullakin taloussuunnitelmakaudella, ja niin, että tulorahoitus riittää nettoinvestointien rahoitukseen. Viimeksi mainittu jää toteutumatta vuoden 2019 talousarviossa ja myös vuosien 2020–2021 suunnitelmassa.

Vuoden 2019 talousarvio osoittaa kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti -2 005 434 euron negatiivista tulosta ja vuoden 2020 taloussuunnitelma -887 210 euron tappiota. Tämä merkitsee sitä, että jos nämä tulokset toteutuvat eikä kustannuskehityksen suunta käänny, Paraisten kaupungin veroprosenttia on vuonna 2020 korotettava 0,5 prosenttiyksiköllä 20,25 %:iin. Tämä korotus on myös kriisikuntakriteereihin sisältyvä korotuksen suuruuden raja-arvo.

Ehdotus investointitalousarvioksi

Vuoden 2019 talousarviossa kokonaisinvestointikustannukset ovat 6,2 miljoonaa euroa netto (vuoden 2018 muutetussa talousarviossa 5,8 miljoonaa euroa). Vuosikate ei riitä lähestulkoonkaan investointien omarahoitukseen, vaan syntyy 3,25 miljoonan euron rahoitustarve. Tämä on selvä heikennys edellisvuosiin verrattuna. Vuosikate kattaa investoinneista vain 44 % (vuoden 2018 talousarviossa 61 %).

Vuosikate kuvastaa karkeasti ottaen kaupungin investointirahoituksen kantokykyä. Jos vuosikate ei riitä investointien rahoittamiseen, syntyy rahoitusaliäämä. Kaupungilla on ollut vuosittain rahoitusaliäämää vuodesta 2005 vuoteen 2012 asti ja se on näin ollen elänyt yli varojensa sillä seurauksella, että kaupunki on jatkuvasti lisännyt lainaakkaansa. Toteumat olivat paremmat vuosina 2014–2016, mutta vuosina 2018 ja 2019 ennakoitaan jälleen syntyvän yhteensä 6 miljoonan euron rahoitusaliäämä. Jos talous on tilikaudella tasapainossa, rahoitusaliäämää ei synny tai sitä syntyy hyvin vähän; veroihin perustuva rahoitus riittää sekä käyttötalouden että investointien rahoittamiseen. Lainataakan odotetaan kasvavan 8 miljoonalla eurolla vuoden 2017 lopusta vuoteen 2021.

Vuoden 2019 talousarvion suunnitellut investoinnit ja taloussuunnitelmavuosien 2020–2021 investointitaulukoihin sisältyvät arvioidut investoinnit sisältyvät rahoitustarvelaskelmiin ja niiden voidaan todeta ylittävän kaupungin tavoitetasen yhteensä noin 8,3 miljoonalla eurolla. Vuoden 2019 talousarvioon sisältyvät investoinnit merkitsevät sitoutumista yhteensä 9,3 miljoonan euron investointeihin (hankkeiden yhteenlaskettu kustannusarvio). Investointeja on priorisoitava ja karsittava edelleen kaupungin rahoituksen pitämiseksi aisoissa. Kaupunki on viime vuosina investoinut lähinnä sivistystoimeen. Mikäli sote-uudistus ei toteudu, investointitarpeet vanhustenhuollossa ja terveydenhuollossa tulevat lisääntymään.

Tontteja myydään kaupungin tonttivarannosta, ja alla on lueteltu kiinteistöt, joita ei käytetä kaupungin omassa toiminnassa ja jotka näin ollen myydään:

Tontit		
Valoniemi	4	13 052,15
Valoniemi (uudet)	4	21 780,00
Kirkkomalmi	2	65 835,02
Isoniitty	1	15 300,00
Koivuhaka	2	39 398,18
Hemsundet 266:2	1	218,62
Hemsundet 268:2	1	218,62
Kiinteistöt		
Sateenkaari G-talo		1 094,60
Parkino		137 732,24
Trollgårda		140 404,42
Paraisten Vanha kunnantupa		13 784,03
Sininen talo		0,00
Keltainen talo		10 094,82
Käldingen puhdistamo ja kalahallit		120 135,98
Rosklax Napas sauna 3 ha		5 045,64
Houtskarın kirjasto 445-665-4-16		2 704,46
Käldingen koulu - lahjakirja		35 624,53
Houtskarın terveystalo		15 933,64
Mossalan vanha koulu (päiväkoti)		0,00
Paraisten teollisuushalli/Pargas Ax		267 839,20
		906 196,15

Talousarvioon sisältyy 0,24 miljoonan euron myyntivoitto omakotitonttien myynneistä.

Talousarvion sitovuustaso

Jokaisen yksikön talousarviomäärärahat esitetään toiminnan tulojen ja menojen osalta jaettuna eri lajeihin. Lisäksi taulukoissa esitetään myös toimintojen käyttämän käyttöomaisuuden poistot ja korjauserä, jossa lähinnä arvonalennuksesta ja korosta muodostuva pääomavuokra palautetaan laskelmaan. Kunkin vastuualueen sitovuustaso on sen toimintakate. Yksiköllä on oikeus järjestää toimintansa sen puitteissa. Yhteenvedo toimintakatteista on esitetty taulukossa Nettomäärärahat vastuualueittain ja osastoittain sivulla 91.

Kaupunki ei budjetoit mahdollisia saamiaan uhkasakkoja tai sille maksettavaksi tulevia sakkoja. Uhkasakot ovat tuloja, joilla ei kuitenkaan pidä kattaa mahdollisia toiminnan ylitysriskkejä, eikä niitä siten sisällytetä sitovuustasoon. Mikäli kaupunki joutuu maksamaan sakkoja tai vastaavia, ne on katettava talousarviomuutoksin.

Kaupunginhallitus on vahvistanut sisäiset vuokrat ja siivous- ja ruokapalvelukustannusten sisäisen jaon.

Investointeihin myönnettävät määrärahat sidotaan investointiosassa erikseen kullekin investointikohteelle merkittyyn nettomäärään. Investointimäärärahoja tulee ja saa käyttää ainoastaan talousarviokirjasta ja kulloisenkin hankkeen hankelomakkeesta ilmenevään käyttötarkoitukseen.

Valtuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen että sivistysosasto ja sosiaali- ja terveysosasto selvittävät ja valmistelevat toimenpiteitä, jotka pitkällä aikavälillä johtavat kustannuspohjan pysyvään pienenemiseen yhteensä 0,5 miljoonalla eurolla. Ehdotus esitellään asianomaiselle lautakunnalle ja kaupunginhallitukselle ja kaupunginhallitus ehdottaa siitä aiheutuvat talousarviomuutokset valtuustolle ennen huhtikuun 2019 loppua.

Uudistusten merkitys kaupungin taloudelle

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittu niin, että valtionosuusuudistuksen vaikutukset on otettu niissä huomioon. Vuosien 2020 ja 2021 osalta suunnitelma rakentuu valtionosuuksia koskevien arvioiden varaan. Valtionosuuksia on vähennetty 1,3 miljoonalla eurolla ns. kiky-sopimuksen johdosta. Lomarahojen pienentämistä 30 %:lla koskeva sopimus päättyy syksyllä 2019, mutta sopimuksen vaikutusta valtionosuuksiin ei ole purettu. Sote-uudistuksen toteutus ja taloudelliset vaikutukset kaupungille ovat edelleen epävarmoja. Kuntaliiton ohjeiden mukaisesti vuoden 2021 suunnitelma on laadittu ottamatta huomioon sote-uudistuksen vaikutuksia, koska lakeja ei ole hyväksytty eduskunnassa. Uudistuksen toteuttaminen tulee vaikuttamaan resurssien käyttöön sekä hallinnossa että palvelutoiminnoissa ja koskettamaan myös muita toimintoja kuin pelkästään sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Mikäli sote-uudistus ei toteudu, kaupungin investointitarpeet sosiaali- ja terveydenhuollossa tulevat lisääntymään.

.

Konsernitavoitteet 2019

Yleiset konsernitavoitteet

1. Tytäryhteisöjen toiminnan on tuettava kaupungin strategian toteutumista.
2. Kaupungin konserniohjeet otetaan kaikilta osin huomioon tytäryhteisöjen toiminnassa ja kaupungin toteuttamassa yhtiöiden ohjauksessa ja lisäksi varmistetaan, että ohjeet ovat tytäryhtiöiden ja niiden johdon käytettävissä.
3. Konserniyhteisöt ja kuntayhtymät toimivat taloudellisesti itsensä kannattavasti ja niiden tulee Paraisten kaupungin tavoin tehostaa toimintaansa jatkuvasti.
4. Paraisten kaupunki määrittelee ammattimaisuuden ja toimialaosaamisen kriteerit valittaessa kaupungin edustajia tytäryhtiöihin ja valittavien edustajien tulee täyttää nämä vaatimukset.
5. Tytäryhteisöt pyrkivät minimoimaan lainarahoituksen, ja kaupungin talouspalveluja konsultoidaan ryhdyttäessä mahdollisiin operaatioihin ulkoisen rahoituksen saamiseksi.
6. Kuntakonsernin tavoitteena on, että omavaraisuusaste on yli 50 % ja velkaantuneisuusaste alle 50 %.
7. Konserniohjeet päivitetään niin, että niissä otetaan huomioon kuntalain muutokset ja tarve pitää tytäryhtiöiden ja kaupungin taloudet läpinäkyvästi erillään toisistaan siitä huolimatta, että yhteistyötä samalla kehitetään.



Erityiset tavoitteet:

- Länsi-Turunmaan Vuokratalot Oy -konserni
 - Hallinnoitavien huoneistojen käyttöaste vuoden aikana on vähintään 90 %.

- Konsernin tavoitteena on turvata riittävä vuokra-asuntotarjonta kaikissa kunnanosissa.
- Kaikkien tytäryhtiöiden juokseva taloudenpito on kestävä.
- Emoyhtiö toimii sisäisenä tukijana, mikäli tytäryhtiöillä on lyhytaikaisia rahoitusongelmia.
- Konsernirakennetta yksinkertaistetaan mahdollisuuksien mukaan (fuusio).
- Paraisten Vesi Oy
 - Yhtiö lakkautetaan.
 - Altaan veden tason ohjausta yksinkertaistetaan ja kustannustehostetaan.
- Paraisten Kaukolämpö Oy
 - Osinkoa jaetaan mahdollisuuksien mukaan – huomioiden kunnan investointi yhtiöön, yhtiön investointisuunnitelmat ja osakeyhtiölain määräykset.
 - Yhtiön roolia aurinkopaneelien avulla toteutettavassa energiahuollossa kehitetään.
 - Kaukolämpöyhtiön hakkeen huoltovarmuutta parannetaan.
- Paraisten Urheilu- ja Nuorisotalo Oy
 - Yhtiön tavoitteena on kiinteistön monipuolinen käyttö, korkea käyttöaste ja tehokas kunnossapito.

	Investoinnit	Tulos	Omavaraisuusaste
Länsi-Turunmaan Vuokralat Oy -konserni	Iniö	> 0 euroa	> 50 %
Paraisten Vesi Oy	0	lakkautetaan	
Paraisten Kaukolämpö Oy	Suuria hankkeita 19–20	> 200 000 euroa	> 50 %
Paraisten Urheilu- ja Nuorisotalo Oy	0	> 0	Ennallaan tai parempi kuin vuonna 2018

Tuloslaskelma

PARGAS STAD - PARAISTEN KAUPUNKI																
RESULTATRÄKNING	Bokslut	Bokslut	Budget	Ändrad bud	Utfall	Använd.	Prognos	Prognos	RAM	Nämnd fi	SD	SST	fmgk	Plan	Plan	
TULOSLASKELMA	Tilinpäätös	Tilinp.	Budj.	Muut budj	Toteuma	Käyttö	Ennuste	Ennuste	Lautak.ehd.	Lautak.ehd.	KJ	KH	valtuusto	Suunn	Suunn.	
1.000 euro	2016	2017	2018	2018	08/2018	%	2018	2018	2019	2019	2019	2019	2019	2020	2021	
Verksamhetens intäkter / toimintatuotot																
Försäljningsintäkter	11 249	11 384	10 570	10 570	6 402	56,2 %	10 454	99 %	10 327	10 510	10 718	10 718	10 718	10 697	10 778	
Myyntituotot	-3,0 %	1,2 %	-7,2 %	-7,2 %			-8,2 %									
Avgiftsintäkter	6 736	6 545	6 687	6 687	4 080	62,3 %	6 300	94 %	6 295	6 378	6 458	6 458	6 458	6 357	6 399	
Maksutuotot	8,6 %	-2,8 %	2,2 %	2,2 %			-3,7 %									
Understöd och bidrag	1 869	1 599	1 324	1 324	1 224	76,5 %	1 572	119 %	1 495	1 431	1 495	1 495	1 495	1 389	1 387	
Tuet ja avustukset	8,7 %	-14,4 %	-17,2 %	-17,2 %			-1,7 %									
Övriga intäkter	8 147	15 193	15 165	15 165	10 116	66,6 %	14 994	99 %	15 323	14 919	14 932	14 932	14 932	14 966	15 119	
Muut tuotot	5,2 %	86,5 %	-0,2 %	-0,2 %			-1,3 %									
Sammanlagt / yhteensä	28 002	34 722	33 747	33 747	21 821	62,8 %	33 320	99 %	33 440	33 237	33 602	33 602	33 602	33 409	33 683	
Externa intäkter ovan	2,7 %	24,0 %	-2,8 %	-2,8 %			-4,0 %									
15 918	16 191	15 956	15 956	10 342	63,9 %		15 956	100 %	15 856	15 856	15 856	15 856	15 856	15 856	15 856	
Verksamhetens kostnader / toimintamenot																
Personalutgifter	-50 357	-48 955	-49 086	-49 086	-32 548	66,5 %	-48 939	100 %	-48 643	-49 514	-49 594	-49 566	-49 566	-49 752	-49 805	
Henkilöstömenot	0,8 %	-2,8 %	0,3 %	0,3 %			0,0 %									
Köp av tjänster	-49 932	-53 215	-52 959	-52 959	-34 413	64,7 %	-53 414	101 %	-54 220	-55 094	-54 791	-54 791	-54 831	-54 880	-55 003	
Palvelujen ostot	4,4 %	6,6 %	-0,5 %	-0,5 %			0,4 %									
Material, förnödenheter, varor	-6 534	-6 361	-5 867	-5 867	-3 759	59,1 %	-5 845	100 %	-5 446	-6 048	-5 936	-5 936	-5 936	-5 892	-5 931	
Aineet, tarvikkeet, tavarat	4,4 %	-2,6 %	-7,8 %	-7,8 %			-8,1 %									
Bidrag	-4 088	-3 171	-2 949	-2 949	-1 964	61,9 %	-2 986	101 %	-2 768	-3 192	-2 960	-2 960	-2 960	-2 952	-2 953	
Avustukset	1,5 %	-22,4 %	-7,0 %	-7,0 %			-5,8 %									
Övriga kostnader	-7 168	-13 715	-13 720	-13 720	-9 032	65,9 %	-13 696	100 %	-13 672	-13 721	-13 716	-13 706	-13 706	-13 725	-13 753	
Muut kulut	2,1 %	91,3 %	0,0 %	0,0 %			-0,1 %									
Sammanlagt / yhteensä	-118 080	-125 417	-124 581	-124 581	-81 716	65,2 %	-124 881	100,2 %	-124 749	-127 570	-126 997	-126 958	-126 998	-127 201	-127 445	
2,6 %	6,2 %	-0,7 %	-0,7 %				-0,4 %									
VERKSAMHETSBRIDRAG	-90 078	-90 695	-90 835	-90 835	-59 895	66,0 %	-91 560	101 %	-91 309	-94 333	-93 395	-93 356	-93 396	-93 792	-93 762	
2,5 %	0,7 %	0,2 %	0,2 %				1,0 %									
TOIMINTAKATE																
Skatteinkomster	65 916	66 231	66 200	66 200	42 774	64,6 %	66 072	100 %	68 883	68 883	68 883	68 839	68 839	70 713	72 536	
Verotulot	1,8 %	0,5 %	0,0 %	0,0 %			-0,2 %									
Statsandelar	31 849	30 004	29 039	29 039	19 148	63,8 %	28 699	99 %	28 075	28 075	28 075	28 160	28 160	27 800	27 800	
Valtionsuudet	2,3 %	-5,8 %	-3,2 %	-3,2 %			-4,4 %									
DRIFTSBRIDRAG																
7 687	5 540	4 404	4 404	2 027	36,6 %		3 210	73 %	5 649	2 625	3 563	3 643	3 603	4 721	6 574	
-4,6 %	-27,9 %	-20,5 %	-20,5 %				-42,0 %									
KÄYTTÖKATE																
Finansieringsintäkter och -kostnader	-963	-872	-950	-950	-282	32,4 %	-950	100 %	-950	-950	-950	-950	-950	-950	-950	
Rahoitustuotot ja -kustannukset	11,1 %	-9,5 %	9,0 %	9,0 %												
ÄRSBRIDRAG																
6 723	4 668	3 454	3 454	1 745	37,4 %		2 260	65 %	4 699	1 675	2 613	2 693	2 653	3 771	5 624	
-6,4 %	-30,6 %	-26,0 %	-26,0 %				-51,6 %									
VIKARIBRIDRAG																
Avskrivning av anläggningstillgångar	-4 718	-4 703	-4 700	-4 700	-3 132	66,6 %	-4 700	100 %	-4 700	-4 700	-4 700	-4 700	-4 700	-4 700	-4 700	
Poistot käyttöomaisuudesta																
Extraordinära intäkter							-192									
Satunnaiset tuotot																
RESULTAT / TULOS																
2 006	-35	-1 246	-1 246	-1 388			-2 632		-1	-3 025	-2 087	-2 007	-2 047	-929	924	
Avskrivningsdifferenser	42	42	42	42	28		42		42	42	42	42	42	42	42	
Poistoerot																
Ökn.(-) eller minskn.(+) av reserveringar		89														
Varaust.lis.(-) tai väh(+)																
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT/UNDERSKOTT																
2 047	95	-1 204	-1 204	-1 360			-2 590		41	-2 983	-2 045	-1 965	-2 005	-887	966	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ																
Ackum. under-/överskott från tidigare år	10 747	12 794	12 889	12 889	12 889		12 889			10 300	10 300	10 300	10 300	8 294	7 407	
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä																
Förändring från föregående år i procent / Muutos edellisvuodesta prosentteina																

Förändring från föregående år i procent / Muutos edellisvuodesta prosentteina

Rahoituslaskelma ja -suunnitelma

FINANSIERINGSANALYS FÖR PARGAS STAD															
PARAISTEN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA															
Den egentliga verksamhetens och investering	Bokslut TP	Bokslut TP	Bokslut TP	Budget Budjetti	Ändrad bud Muut budj	Utfall Toteuma	Prognos Ennuste		Nämnd fl RAM	SD Lautak.	SST KJ		Fmkg Valtuusto	Plan	Plan
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavi	2015	2016	2017	2018	2018	08/2018	2018	2019	2019	2019	2019		2019	2020	2021
Internt tillförda medel / Tulorahoitus															
Årsbidrag - Vuosikate	7 187	6 723	4 668	3 454	3 454	1 745	2 260	4 699	1 675	2 613	2 693		2 653	3 771	5 624
Korrektivposter till internt tillförda medel															
Tulorahoituksen korjauserät	-64	14	-234	-200	-200	-211	-252	-200	-200	-250	-250		-250	0	0
Investeringar - Investoinnit															
Investeringar i anläggningstillgångar															
Käyttöomaisuuden investointimenoihin	-6 102	-5 748	-5 349	-7 050	-7 050	-3 271	-5 311	-5 000	-7 265	-6 665	-6 615		-6 715	-8 291	-8 401
Finansieringsandelar för investeringsutgifter															
Rahoitusosuudet investointimenoihin	166	139	357	981	981	0	424	0	581	581	581		581	0	0
Försäljningsinkomster av anläggningstillgångar															
Käyttöomaisuuden myyntitulot	415	327	665	500	500	254	441	200	200	200	0		0	0	0
Nettokassaflödet för den egentliga verksamheten och investeringarna															
Varsinaisen toiminnan ja investointien nett	1 603	1 456	107	-2 315	-2 315	-1 483	-2 437	-301	-5 009	-3 520	-3 591		-3 731	-4 520	-2 777
Finansierings behov / rahoitustarve	1 603	1 456	107	-2 315	-2 315	-1 483	-2 437	-301	-5 009	-3 520	-3 591		-3 731	-4 520	-2 777
Minskning av utlåning		275													
Antolainasaamisten vähennykset															
Ökning av lånebördan	0	0	19 140	5 000	5 000	3 342	4 000	1 000	5 500	4 000	4 000		4 000	4 500	4 000
Lainakannan lisäys															
Minskning av lånebördan	-1 242	-1 823	-15 421	-2 600	-2 600	-1 409	-4 500	-750	-750	-750	-750		-750	-750	750
Lainakannan vähennys															
Förändringar av eget kapital	-24	-20	-184			0	0	0	0	0	0		0	0	0
Övriga förändringar av likviditeten	884	-189	-190	0	0	-3 745	0	0	0	0	0		0	0	0
Nettokassaflöde	1 220	-302	3 451	85	85	-3 295	-2 937	-51	-259	-270	-341		-481	-770	1 973
Nettokassavirta															
Kassa i slutet av perioden	3 107	2 805	6 264	6 349	6 349	2 969	3 328	3 277	3 069	3 057	2 987		2 847	2 287	4 260
Lånebeståndet totalt och per invånare	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Budget	Ändrad bud	Utfall	Prognos		Nämnd fl	SD	SST		fmgk	0	0
Lainakanta yhteensä ja asukasta kohden	TP	TP	TP	Budjetti	Muut budj	Toteuma	Ennuste	RAM	Lautak.	KJ	KH		Valtuusto	Plan	Plan
	2015	2016	2017	2018	2018	08/2018	2018	2019	2019	2019	2019		2019	2020	2021
Länestock/Lainakanta	42 102	40 289	44 008	46 408	46 408	45 941	43 508	43 758	48 258	46 758	46 758		46 758	50 508	55 258
Länestäck per invånare /lainakanta per asuk	2 724	2 595	2 847	3 002	3 002	3 006	2 846	2 863	3 157	3 059	3 059		3 058	3 304	3 615
LÅNEPLAN - LAINASUUNNITELMA	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Budget	Ändrad bud	Utfall	Prognos		0 Nämnd fl	SD	SST		fmgk	0	0
	TP	TP	TP	Budjetti	Muut budj	Toteuma	Ennuste	RAM	Lautak.	KJ	KH		Valtuusto	Plan	Plan
	2015	2016	2017	2018	2018	08/2018	2018	2019	2019	2019	2019		2019	2020	2021
Nya budgetlån	1 000	0	19 140	5 000	5 000	3 342	4 000	1 000	5 500	4 000	4 000		4 000	4 500	4 000
Uudet talousarviolainat															
Amortering av budgetlån	-1 242	-1 823	-15 421	-2 600	-2 600	-1 409	-4 500	-750	-750	-750	-750		-750	-750	750
Talousarvionlainojen lyhennykset															
Netto	-242	-1 823	3 719	2 400	2 400	1 933	-500	250	4 750	3 250	3 250		3 250	3 750	4 750
Soliditet / omavaraisuusaste	54,8 %	56,2 %	54,4 %	52,9 %	52,9 %	54,6 %	53,6 %	53,5 %	50,6 %	51,5 %	51,5 %		51,5 %	49,7 %	48,3 %
Skuldsättningsgrad / velkaantuneisuusaste	49,2 %	46,6 %	51,1 %	53,7 %	53,7 %	n.a.	51,4 %	50,7 %	54,7 %	53,3 %	53,3 %		53,3 %	55,9 %	59,1 %

VALTIOLLISET/KUNNALLISET VAALIT

Kaupunginhallitus

Elinkeinopalvelut

Tomas Eklund, elinkeinopäällikkö

Petra Öhman, valmistelusihteeri

1000 VALTIOLLISET/KUNNALLISET VAALIT	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	0	70 000	26 396	80 000	80 000	80 000	80 000	0	0	14,3
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintatuotot	0	70 000	26 396	80 000	80 000	80 000	80 000	0	0	14,3
Henkilöstökulut	-28 953	-63 637	-29 000	-80 107	-80 107	-80 107	-80 107	0	0	25,9
Palvelujen ostot	-31 673	-11 300	-4 177	-17 860	-17 860	-17 860	-17 860	0	0	58,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-761	-690	0	-1 460	-1 460	-1 460	-1 460	0	0	111,6
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-25	-40	0	-60	-60	-60	-60	0	0	50,0
Toimintakulut	-61 412	-75 667	-33 177	-99 487	-99 487	-99 487	-99 487	0	0	31,5
Toimintakate	-61 412	-5 667	-6 781	-19 487	-19 487	-19 487	-19 487	0	0	243,9
Suunnitelman mukaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nettokulut yhteensä	-61 412	-5 667	-6 781	-19 487	-19 487	-19 487	-19 487	0	0	243,9

Toiminta 2019

Vuoden aikana pidetään kolmet vaalit: eduskuntavaalit, europarlamenttivaalit ja mahdollisesti maakuntavaalit.

TILINTARKASTUS

Tarkastuslautakunta

Carita Henriksson, puheenjohtaja

1200 TILINTARKASTUS	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Henkilöstökulut	-10 619	-12 457	-12 457	-12 409	-12 409	-12 409	-12 409	-12 409	-12 409	-0,4
Palvelujen ostot	-33 246	-43 600	-43 600	-43 600	-43 600	-43 600	-43 600	-43 600	-43 600	0,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22	0	0	0	0	0	0	0	0	
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintakulut	-43 887	-56 057	-56 057	-56 009	-56 009	-56 009	-56 009	-56 009	-56 009	-0,1
Toimintakate	-43 887	-56 057	-56 057	-56 009	-56 009	-56 009	-56 009	-56 009	-56 009	-0,1
Suunnitelman mukaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nettokulut yhteensä	-43 887	-56 057	-56 057	-56 009	-56 009	-56 009	-56 009	-56 009	-56 009	-0,1

Toiminta ja tavoitteet 2019–2021

Kaupungin hallinnon ja talouden tarkastaminen ammatittilintarkastajien suorittamana.

Kaupunginvaltuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutumisen arviointi tarkastuslautakunnan jäsenten suorittamana. Kaupungin hallinnon ja talouden tarkastamista koskevien asioiden valmistelu kaupunginvaltuustolle.

Tarkastuslautakunta vastaa luottamushenkilöiden sidonnaisuuksien seurannasta ja julkaisemisesta.

Kaupungin hallinto ja talous tarkastetaan kuntalain, kaupungin hallintosäännön ja hyväksytyn tarkastusohjelman mukaisesti. Suunniteltu tarkastuspäivien lukumäärä on 45. Lisäksi tulevat tarkastuslautakunnan sihteeri- ja muut tehtävät. Tarkastuslautakunta kokoontuu tarvittavaan määrään kokouksia.

Strategiset toimenpiteet – strategiakausi 2019–2022

Tilintarkastuksen asiakkaita ovat kaupunginvaltuusto ja välillisesti myös kaikki veronmaksajat ja kuntalaiset.

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen toiminta tukevat kaupungin toiminnan ja sen resurssien käytön läpinäkyvyyttä ja tarkoituksenmukaisuutta. Tarkastuslautakunta seuraa kaupungin strategian noudattamista ja sen tavoitteiden saavuttamista.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Tarkastuslautakunnan arviointikertomusta käytetään hyväksi kaupungin johtamisessa ja arviointityöstä on hyötyä organisaatiolle.	Raportointi (arviointikertomus) ja siitä seuraavat toimenpiteet	Raportointi tuo lisäarvoa hallinnolle.
Valtakunnallisen arviointisuosituksen noudattaminen tarkastuslautakunnan työssä.	Suosituksen soveltaminen	Suositusta käytetään arvioinnin apuvälineenä.

Mittarit

	2015	2016	2017	TA 2018	Arvio 2018	TA 2019
Kustannus/asukas	3,28	3,13	2,85	3,64	3,64	3,64
Tarkastuspäivien lukumäärä (ulkoisten)	51,3	44,8	42	45	45	45

KONSERNIPALVELUT

Kaupunginhallitus

KONSERNIPALVELUT YHTEENSÄ	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	9 871 827	8 711 356	8 704 972	8 818 897	8 996 797	8 996 797	8 996 797	8 987 754	9 066 419	3,3
Maksutuotot	60 114	0	613	1 000	1 000	1 000	1 000	1 500	2 000	
Tuet ja avustukset	636 886	457 892	538 086	601 266	601 266	601 266	601 266	601 266	601 266	31,3
Muut toimintatuotot	13 875 930	13 881 135	13 909 936	13 874 821	13 878 205	13 878 205	13 878 205	13 920 267	14 073 251	-0,0
Toimintatuotot	24 444 757	23 050 383	23 153 607	23 295 984	23 477 268	23 477 268	23 477 268	23 510 787	23 742 936	1,9
Henkilöstökulut	-6 844 282	-6 387 709	-6 441 458	-6 615 199	-6 618 285	-6 618 285	-6 618 285	-6 615 684	-6 661 855	3,6
Palvelujen ostot	-10 765 438	-10 769 687	-11 055 150	-11 487 353	-11 456 531	-11 456 531	-11 496 531	-11 605 905	-11 715 066	6,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 789 377	-3 361 890	-3 268 332	-3 413 294	-3 324 313	-3 324 313	-3 324 313	-3 289 562	-3 320 456	-1,1
Avustukset	-296 876	-264 800	-265 100	-273 120	-248 120	-248 120	-248 120	-239 500	-240 897	-6,3
Muut toimintakulut	-2 188 777	-2 171 613	-2 116 606	-2 062 278	-2 108 078	-2 108 078	-2 108 078	-2 153 126	-2 169 071	-2,9
Toimintakulut	-23 884 750	-22 955 699	-23 146 646	-23 851 244	-23 755 327	-23 755 327	-23 795 327	-23 903 777	-24 107 345	3,5
Toimintakate	560 007	94 684	6 961	-555 260	-278 059	-278 059	-318 059	-392 990	-364 409	-393,7
Suunnitelman mukaiset	-3 071 945	-3 087 773	-3 087 773	-6 494	-3 084 175	-3 084 175	-3 084 175	-3 104 685	-3 125 440	-0,1
Laskennalliset erät	-5 995 902	-5 909 721	-6 009 492	-5 969 923	-5 950 379	-5 950 379	-5 950 379	-6 016 801	-6 091 930	0,7
Nettokulut yhteensä	-8 507 840	-8 902 810	-9 090 304	-6 531 677	-9 312 613	-9 312 613	-9 352 613	-9 514 476	-9 581 779	4,6

KESKUSHALLINTO

Kaupunginhallitus

Hallintopalvelut

Monica Avellan, kaupunginlakimies

1400 KESKUSHALLINTO	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	10 499	9 800	7 500	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800	-81,6
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	4 374	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	3 966	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	0,0
Toimintatuotot	18 838	11 800	9 500	3 800	3 800	3 800	3 800	3 800	3 800	-67,8
Henkilöstökulut	-634 884	-651 361	-651 361	-773 504	-773 504	-773 504	-773 504	-770 442	-770 442	18,8
Palvelujen ostot	-398 336	-340 015	-362 000	-337 653	-337 653	-337 653	-337 653	-338 653	-338 653	-0,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 506	-18 450	-15 000	-19 976	-19 976	-19 976	-19 976	-12 000	-12 000	8,3
Avustukset	-33 009	-26 000	-26 000	-26 000	-26 000	-26 000	-26 000	-26 000	-26 000	0,0
Muut toimintakulut	-103 779	-104 301	-104 000	-107 149	-107 149	-107 149	-107 149	-107 149	-107 149	2,7
Toimintakulut	-1 182 513	-1 140 127	-1 158 361	-1 264 282	-1 264 282	-1 264 282	-1 264 282	-1 254 244	-1 254 244	10,9
Toimintakate	-1 163 675	-1 128 327	-1 148 861	-1 260 482	-1 260 482	-1 260 482	-1 260 482	-1 250 444	-1 250 444	11,7
Suunnitelman mukaiset	-1 901	-5 494	-5 494	-5 494	-7 072	-7 072	-7 072	-7 072	-7 072	28,7
Laskennalliset erät	58 262	58 761	58 761	56 496	56 496	56 496	56 496	56 496	56 496	-3,9
Nettokulut yhteensä	-1 107 314	-1 075 060	-1 095 594	-1 209 480	-1 211 058	-1 211 058	-1 211 058	-1 201 020	-1 201 020	12,7

Toiminta ja tavoitteet, talousarvio 2019 ja suunnitelmavuodet 2020–2021

Keskushallinto toimii kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston sihteeristönä. Hallintopalvelut hoitaa kaupungin kirjaamoa, koordinoi tiedonhallintaa ja tietosuojaa ja vastaa päätearkistoista.

Keskushallinto valmistelee itse kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa käsiteltäviä asioita ja koordinoi muiden hallintoyksiköiden asioiden valmistelua kyseisiin toimielimiin. Keskushallinto hoitaa vastaavasti myös kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa käsiteltävien asioiden täytäntöönpanon.

Yhä turbulentimmaksi muuttuvassa toimintaympäristössä on entistäkin tärkeämpää koordinoita luottamuselinten ja henkilöstön toimintaa kaupungin kehittämiseksi. Kaupungin strategian täytäntöönpanon koordinoitiin vuonna 2019 olemaan keskushallinnon tärkeä tehtävä. Varsinkin strategisen toimenpiteen ”Kaikki yhdeltä luukulta” toimintasuunnitelma tulee työllistämään myös keskushallintoa.

Strategiset toimenpiteet – strategiakausi 2018–2021

Strategiakaudella 2018–2021 keskiössä tulee olemaan entistä parempi ja turvallisempi tapa tehdä yhteistyötä eri hallintoyksiköiden välillä. Tietosuojan ja tiedonhallinnan painoarvo yhteiskunnassa tulee alati kasvamaan, strategiakauden lopussa ajankohtaiseksi nousee sähköisten päätearkistojen kehittäminen.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston vuoden 2019 kokousten varhaisemalla aikatauluttamisella hallintopalvelut pyrkii kaupungin luottamuselinten kokousaikataulujen parempaan yhteensovittamiseen, tasaisempaan asioiden käsittelyvirtaan ja nopeampaan päätöksentekoon koko kaupungin luottamusorganisaatiossa.	Seuranta tekemällä lautakuntien, jaostojen ja kaupunginhallituksen puheenjohtajille, esittelijöille ja pöytäkirjanpitäjille kysely elokuussa 2019.	Vähintään puolet niistä, joilta asiasta kysytään, on sitä mieltä, että luottamuselinten asioiden käsittelyvirta on parantunut vuonna 2019.

Digitalisaation lisääminen asiakasprosessien ja -viestinnän parantamiseksi sekä sen mahdollistaminen, että asiakkaat voivat hyödyntää kunnallisia palveluja yksilöllisesti.	Hallintopalvelut palkkaa digikehittäjän syksyllä 2019. Organisaatiossa on silloin työn alla sekä "Kaikki yhdeltä luukulta" että "Asukkaita kuullaan ja osallistetaan" -hankkeet. Digikehittäjän työkenttänä on koko kaupungin organisaatio, mutta hän saa alkuvaiheessa kaksi konkreettista hanketta kehittämistyöhönsä.	Digikehittäjä, tiedotuspäällikkö ja asianomainen yksikköpäällikkö kehittävät yhteistyössä "Kaikki yhdeltä luukulta" -hankkeeseen liittyviä digipalveluja pilottina muiden digipalvelujen kehittämiseksi.
Kaupungin tietoturva ja tietosuoja ovat jatkuvan seurannan ja kehittämisen kohteena. Kaupunginjohtaja nimittää tietoturva- ja tietosuojaryhmän, joka koordinoi toimintaa kaupunginhallituksen 10.9.2018 hyväksymän tietoturva- ja tietosuojapolitiikan mukaisesti. Ryhmällä on myös kokonaisvastuu tietoturvaa ja tietosuojaa koskevasta tiedottamisesta.	IKT-palvelut yhdessä tietosuojavastaavan kanssa tekee vuosittain kartoituksen tietoturvasta ja tietosuojasta kaupungin organisaatiossa kaupungin johtoryhmän hyväksymän toimintasuunnitelman mukaisesti. Toimintasuunnitelmaehdotuksen laatii tietosuojavastaava.	Kaikki hallintoyksiköt ovat tietoisia siitä, mitä tietoturva ja tietosuoja niiltä edellyttävät.

Henkilöstö

TYÖVUODET	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
Kaupunginjohtaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Kaupunginlakimies	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Hyvinvointikoordinaattori				0,4	1,0	1,0	1,0
Tiedonhallinta-asiantuntija	0,1	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Johdon sihteeri	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Kielenkääntäjä	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Hankekoordinaattori 0,5		0,5	0,3				
Valmistelusihteeri				0,3	0,3	0,3	0,3
Tekstinkäsittelijä	1,0	1,0	1,0				
Hallintoassistentti				1,0	1,0	1,0	1,0
Vahtimestari	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Digikehittäjä					0,3	1,0	1,0
Työvuodet yhteensä	6,7	8,1	7,9	8,3	8,9	8,9	8,9
Henkilöstön lukumäärä 31.12.							
toistaiseksi	7	8	8	8	9	9	9
määräaikaisten	0	0	0	0	0	0	0

IKT-PALVELUT

Kaupunginhallitus

Monica Avellan, kaupunginlakimies

Kai Kalliolevo, IT-käyttöpäällikkö

1440 IKT	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	1 434 623	608 840	615 000	643 790	643 790	643 790	643 790	651 516	659 333	5,7
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	4 754	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintatuotot	1 439 377	608 840	615 000	643 790	643 790	643 790	643 790	651 516	659 333	5,7
Henkilöstökulut	-232 948	-249 902	-255 000	-269 438	-269 438	-269 438	-269 438	-272 670	-275 942	7,8
Palvelujen ostot	-1 065 158	-344 094	-350 000	-382 786	-382 786	-382 786	-382 786	-387 378	-392 028	11,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-102 380	-24 680	-24 500	-24 951	-24 951	-24 951	-24 951	-25 250	-25 553	1,1
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-58 091	-32 833	-32 000	-32 413	-32 413	-32 413	-32 413	-32 802	-33 196	-1,3
Toimintakulut	-1 458 577	-651 509	-661 500	-709 588	-709 588	-709 588	-709 588	-718 100	-726 719	8,9
Toimintakate	-19 200	-42 669	-46 500	-65 798	-65 798	-65 798	-65 798	-66 584	-67 386	54,2
Suunnitelman mukaiset	-16 926	-22 449	-22 449	0	-22 876	-22 876	-22 876	-23 151	-23 429	1,9
Laskennalliset erät	19 929	20 140	20 140	17 459	17 459	17 459	17 459	17 669	17 881	-13,3
Nettokulut yhteensä	-16 197	-44 978	-48 809	-48 339	-71 215	-71 215	-71 215	-72 066	-72 934	58,3

Toiminta ja tavoitteet talousarvio 2019 ja suunnitelmavuodet 2020–2021

IT-yksikkö tarjoaa kaupungin osastoille tietoteknisiä asiantuntija- ja infrapalveluita. Visiona on toimivan ja tietoturvallisen IT-ympäristön tuottaminen ja ylläpitäminen sekä työtehtävien tehokkaan hoitamisen mahdollistavien välineiden tarjoaminen työntekijöille.

Yhtenä painopistealueena suunnittelukaudella on toiminnan ja tietojärjestelmien sopeuttaminen SOTE-uudistuksen tuomiin muutoksiin kaupungin toiminnassa ja organisaatiossa. Sähköisten palveluiden tuottamiseen ja kehittämiseen tullaan panostamaan jatkossakin toiminnan tehostamiseksi.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
IT-yksikön henkilöresurssien uudelleenorganisointi.	Mahdollistetaan IT-osaajien joustavampi käyttö yli sektorirajojen, erityisesti poikkeustilanteissa. IT-henkilöstön kulut jaetaan koko organisaatiolle, ilman jakoa hallinto vs. koulut.	Uutta käytäntöä aletaan soveltamaan heti vuoden alusta.
Työasemien hankkiminen palveluna.	Kilpailutuksen voittanut toimittaja hoitaa työasemien esiasennuksen, toimituksen asiakkaan työpöydälle, kytkemisen verkkoon, vanhan laitteen kierrätyksen sekä pakkausmateriaalin poiston. Palvelusta maksetaan laitekohtainen kuukausimaksu sisältäen palvelut. Laitteista ja palveluista päästään vaivattomasti eroon esim. sote-uudistuksen tullessa voimaan.	Palvelu otetaan tuotantokäyttöön sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.
Windows Server 2008 - palvelimien päivitys uusimpaan tuettuun versioon.	Valmistaudutaan Windows Server 2008-palvelinversion tuen päättymiseen tammikuussa 2020 päivittämällä palvelimet uusimpaan tuettuun versioon.	Päivityssuunnitelma tehty vuoden ensimmäisellä puoliskolla ja päivitykset toteutettu viimeistään syksyllä.

Tiedostopalveluiden siirtäminen pilvipalveluihin soveltuvin osin.	Siirretään käyttäjien kotihakemistot vanhalta tiedostopalvelimelta Office365-pilvipalveluun. Näin varmistetaan tiedon helpompi ja turvallinen saatavuus eri tilanteissa, päätelaitteissa ja verkoissa.	Kotihakemistot siirretty vuoden loppuun mennessä.
Windows 10 -päivitysprojekti.	Edelleen käytössä olevat Windows 7 -työasemat päivitetään Windows 10 -versioon. Windows 7:n tuki päättyy tammikuussa 2020.	Kaikki Windows 7 -työasemat päivitetty uuteen versioon vuoden loppuun mennessä.

TYÖVUODET	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
IT-päällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
IT-suunnittelija	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
IT-tukihenkilö	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Työvuodet yhteensä	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.							
toistaiseksi	6	6	6	6	6	6	6
määräaikaisten	0	0	0	0	0	0	0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	6	6	6	6	6	6	6

SUORITTEET	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Service deskissä luotujen tapahtumien määrä	884	1261	1252	704			
Service deskissä ratkaistujen tapahtumien määrä	755	1130	1137	902			
MITTARIT	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Nettokustannus/asukas, €		-3	-3	-2	-3	-3	
Bruttokustannus/asukas, €		-102	-100	-42	-42	-42	
Asiakastyytyväisyysindeksi (1–5)		3,57	3,63	3,64			

HENKILÖSTÖ

Kaupunginhallitus

Konsernipalvelut

Peter Lindroos, henkilöstöpäällikkö

1475 HENKILÖSTÖ	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	133 878	137 523	135 000	119 000	119 000	119 000	119 000	119 000	119 000	-13,5
Muut toimintatuotot	11 190	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	0,0
Toimintatuotot	145 068	149 523	147 000	131 000	131 000	131 000	131 000	131 000	131 000	-12,4
Henkilöstökulut	-384 815	-409 337	-417 000	-415 028	-486 751	-486 751	-486 751	-415 029	-415 029	18,9
Palvelujen ostot	-377 389	-408 013	-406 000	-419 619	-419 619	-419 619	-419 619	-419 619	-419 619	2,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 915	-21 100	-20 000	-19 700	-19 700	-19 700	-19 700	-19 700	-19 700	-6,6
Avustukset	-1 935	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-41 328	-42 717	-43 000	-49 438	-50 238	-50 238	-50 238	-49 438	-49 438	17,6
Toimintakulut	-824 382	-881 167	-886 000	-903 785	-976 308	-976 308	-976 308	-903 786	-903 786	10,8
Toimintakate	-679 314	-731 644	-739 000	-772 785	-845 308	-845 308	-845 308	-772 786	-772 786	15,5
Suunnitelman mukaiset	-7 587	-7 587	-7 587	0	-7 587	-7 587	-7 587	-7 587	-7 587	0,0
Laskennalliset erät	21 765	21 900	21 900	25 675	25 675	25 675	25 675	25 675	25 675	17,2
Nettokulut yhteensä	-665 136	-717 331	-724 687	-747 110	-827 220	-827 220	-827 220	-754 698	-754 698	15,3

Toiminta ja tavoitteet, talousarvio 2019 ja suunnitelmavuodet 2020–2021

Henkilöstöpalvelut vastaa kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja kehittää sitä sekä valvoo, että henkilöstöasioita hoidetaan johdonmukaisesti ja avoimesti koko organisaatiossa. Henkilöstöpalvelujen sisäisiin palveluihin kuuluvat palkanlaskenta, henkilöstökoulutus, työsuojelu, sopimustulkinnat, virkistystoiminta sekä psyykkisen ja fyysisen työhyvinvoinnin ylläpitämistä ja kehittämistä tukevat toimenpiteet.

Strategiset toimenpiteet

Henkilöstöpalvelujen asiakkaita ovat kaikki kaupungin henkilöstön jäsenet. Strategisten toimenpiteiden tavoitteet ovat seuraavat: Tuetaan esimiehiä hyvän johtajuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä, kehitetään kaupungin rekrytointiprosesseja, edesautetaan osallisuuden ja hyvien työyhteisötaitojen kehittämistä sekä kehitetään uusia työtapoja, jotka tukevat luovuutta, aloitteellisuutta ja joustavuutta.

Henkilöstöpalvelut tukee esimiesten systemaattisia toimenpiteitä osaamisen lisäämiseksi työpaikoilla. Työsuojelullisilla toimenpiteillä pyritään pitämään työympäristö turvallisena ja työhyvinvointi hyvänä.

Henkilöstöpalvelut tukee säännöllisten kehityskeskustelujen käymistä tavoitteena varmistaa mm. työyhteisön työviihtyvyys ja yksiköiden hyvä työilmapiiri.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Uusi rekrytointistrategia koko kaupungille	Rekrytointistrategia sisältää konkreettiset periaatteet virkojen ja työsuhteiden haettaviksi julistamisesta. Haastattelu- ja valintaprosesseissa huomioidaan kaikkien yksiköiden yksilölliset tarpeet. Tiedoksiantoperiaatteet ovat selkeät ja konkreettiset.	Rekrytointistrategia prosesseineen ja ohjeineen hyväksytty ja otettu käyttöön
Osallisuuden ja työyhteisöllisyyden edellytysten kehittäminen	Dokumentoidut periaatteet hyvästä vuorovaikutuksesta työpaikoilla. Esimiehille tarjotaan mahdollisuuksia kehittää johtamistaan muun muassa workshoppeissa, joissa käsitellään ohjauskeskusteluja, puheeksi ottamista, psykososiaalisen kuormituksen riskien vähentämistä ym. Kehitetään kokouksia ja kehittämispäiviä niin, että ne tarjoavat mahdollisuuden aitoon vuoropuheluun.	Workshopien osallistujamäärä. Henkilöstöbarometrin tulokset.
Esimiesten osaamisen kehittäminen työehtosopimus-, työolainsäädäntö- ja työsuojeluasioissa	Säännölliset info- ja keskustelutilaisuudet ajankohtaisista sopimusasioista. Workshopit yhteisistä toimintamalleista.	Vähintään neljä tilaisuutta vuodessa
Joustavuuden, aloitteellisuuden ja luovuuden edellytysten lisääminen	Mallit, joilla tuetaan ja palkitaan osasto-, yksikkö- ja toimialarajat ylittävää toimintaa ja virkistystä	Hyväksytyt, käyttöön otetut ohjeet ja periaatteet
Henkilöstöön liittyvän tiedon tulee olla paremmin esimiesten saatavilla.	Kehitetään ja otetaan käyttöön täydentävä HR-järjestelmä, joka tuo avainluvut ja muun HR-tiedon (palkat, kehitys, osaaminen, kehityskeskustelut ym.) esimiesten saataville.	Tarpeen kartoittaminen vuonna 2019, uuden ohjelmiston hankkiminen viimeistään vuonna 2020
Henkilöstöpalvelut ottavat käyttöön henkilöstötietojärjestelmän, johon tulevat tiedot koko henkilöstöstä.	Henkilöstötietojärjestelmä, joka sisältää ohjaukselle tarpeellista tietoa henkilöstöstä ja sen osaamisesta, on kaikkien esimiesten käytettävissä	Järjestelmä on käytössä 2020

Henkilöstö

TYÖVUODET	2015	2016	2017	B2018	B2019	2020	2021
Henkilöstöpäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Henkilöstösihteeri	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Työsuojelupäällikkö	0,5	0,5	0,5	0,6	1,0	1,0	0,0
Palkanlaskija	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	4,0
Työsuojeluvaltuutettu					1,14	1,14	0,5
Työvuodet yhteensä	7,5	7,5	7,5	7,6	9,1	9,1	6,5
Henkilöstön lukumäärä 31.12.							
toistaiseksi	7	7	7	7	7	7	7
määräaikaiset	0	0	0	1	1	1	0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	7	7	7	8	8	8	7
MITTARIT	2015	2016	2017	B2018	B2019	2020	2021
Nettokustannus/asukas, €		-43,31	-43,40	-47,10	-48	-48	-40

TALOUS

Kaupunginhallitus
Konsernipalvelut
Maija Elenius, talouspäällikkö

2000 TALOUSPALVELUT	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	5 040	0	0	0	0	0	0	0	0	
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	322 991	200 000	240 000	200 000	250 000	250 000	250 000	200 000	200 000	25,0
Toimintatuotot	328 031	200 000	240 000	200 000	250 000	250 000	250 000	200 000	200 000	25,0
Henkilöstökulut	-415 727	-400 366	-400 000	-361 394	-364 356	-364 356	-364 356	-364 127	-364 127	-9,0
Palvelujen ostot	-685 918	-593 806	-594 000	-584 776	-584 776	-584 776	-584 776	-584 776	-584 776	-1,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 979	-8 000	-8 000	-7 300	-7 300	-7 300	-7 300	-7 300	-7 300	-8,8
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-58 864	-68 110	-108 000	-61 269	-61 269	-61 269	-61 269	-61 269	-61 269	-10,0
Toimintakulut	-1 166 489	-1 070 282	-1 110 000	-1 014 739	-1 017 701	-1 017 701	-1 017 701	-1 017 472	-1 017 472	-4,9
Toimintakate	-838 457	-870 282	-870 000	-814 739	-767 701	-767 701	-767 701	-817 472	-817 472	-11,8
Suunnitelman mukaiset	-1 533	-10 467	-10 467	0	-1 529	-1 529	-1 529	-1 529	-1 529	-85,4
Laskennalliset erät	32 418	29 844	29 844	27 180	27 180	27 180	27 180	27 180	27 180	-8,9
Nettokulut yhteensä	-807 573	-850 905	-850 623	-787 559	-742 050	-742 050	-742 050	-791 821	-791 821	-12,8

Toiminta ja tavoitteet 2019–2021

Talousyksikkö hoitaa ja kehittää kaupungin taloushallintoa, tukee toiminnan ohjausta ja julkisten resurssien hyvää käyttöä. Yksikkö tukee mahdollista toiminnan kapasiteetin sopeuttamista sote-uudistuksen johdosta. Yksikkö kehittää jatkuvasti myös kaikkia taloushallinnon prosesseja ja edistää talouden apuvälineiden käyttöä toiminnanohjauksessa. Hankintakoordinaattori parantaa organisaation markkina- ja hankintaosaamista tavoitteena hankintojen ja kustannustason parempi ohjaus. Talouspalvelujen henkilöstöresurssit on budjetoitu vielä yhtä henkilöä pienemmiksi vuonna 2019 vuoteen 2018 verrattuna. Tämä tulee vaatimaan henkilöstöltä joustavuutta ja osaston ja koko kaupungin juoksevien prosessien tarkkaa harkintaa työtaakan vähentämiseksi. Talousarvioon sisältyy myyntivoittoja ja -tappioita 250 000 euroa netto.

Strategiset toimenpiteet – strategiakausi 2019–2022

Talouspalveluilla on sekä sisäisiä että ulkoisia asiakkaita. Sisäisesti talouspalvelut tukee kaupungin muita yksiköitä talouden ohjauksessa ja suunnittelussa. Talouspäällikkö on vastuussa prosessien kehittämisestä ja hankintakoordinaattori hankintakäytäntöjen kehittämisestä kaupungin uuden Luova saaristo -strategian mukaisesti. Ulkoisia asiakkaita palvelee maksamalla saapuvat laskut oikein ja laskuttamalla kaupungin asiakkaita oikein. Myös talouspalvelut toimittaa omalta osaltaan ymmärrettävää ja harkittua aineistoa päätöksenteon pohjaksi. Julkisten resurssien hyvä käyttö ja kustannustehokkuuden parantaminen mahdollistavat veroprosentin säilyttämisen ennallaan sekä kilpailukykyisen palvelutason. Näiden katsotaan parantavan myös kaupungin kasvuedellytyksiä.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Lisätään yksiköiden hankintaosaamista.	Hankintakoulutusta saaneiden henkilöiden määrä	Kaikki hankintoja tekevät ovat saaneet peruskoulutuksen.
Kehitetään taloushallintoon liittyviä prosesseja.	Tehtyjen muutosten määrä ja muutosten vaikutus koko organisaatioon	Talouspalvelujen kapasiteetti riittää (sijaisten avulla), ja koko kaupungista säästyy vähintään yksi henkilötyövuosi.

Henkilöstö

Talouspalvelut tulee käyttämään sijaisia (lähinnä kesällä) voidakseen pitää palvelut nykyisellä tasolla. Uusi talouspäällikkö aloittaa vuoden alussa.

TYÖVUODET	2015	2016	2017	B 2018	E 2018	B 2019	2020
Talousjohtaja, -päällikkö	0,6	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Asiantuntijat	5,3	5,3	5,0	4,6	4,6	3,6	3,6
Taloussihteeri	2,3	2,0	2,1	2,0	2,1	2,3	2,3
Työvuodet yhteensä	8,2	8,3	8,1	7,6	7,7	6,9	6,9
Henkilöstön lukumäärä 31.12.							
toistaiseksi	7	8	7	7	7	7	7
määräaikaiset	1	0	0	0	0	0	0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	8	8	7	7	7	7	7

SUORITTEET	2015	2016	2017	B 2018	E 2018	B 2019	2020
Ostolaskujen määrä	33 168	32 516	33 200	33 200	33 000	33 000	33 000
Myyntilaskujen määrä	60 796	63 318	60 000	60 000	63 000	63 000	63 000
Muiden tilitapahtumien määrä	14 464	13 522	14 500	14 500	14 000	14 000	14 000
MITTARIT	2015	2016	2017	B 2018	E 2018	B 2019	2020
Nettokustannus/asukas, €	-71,17	-72,18	-75,42	-68,86	-75,34	-66,38	-66,38

ELINKEINOELÄMÄ

Kaupunginhallitus

Elinkeinopalvelut

Tomas Eklund, elinkeinopäällikkö

3000 ELINKEINO	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	65 389	60 565	56 000	54 000	54 000	54 000	54 000	55 500	56 500	-10,8
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	143 040	144 750	130 000	131 500	131 500	131 500	131 500	132 500	133 500	-9,2
Toimintatuotot	208 429	205 315	186 000	185 500	185 500	185 500	185 500	188 000	190 000	-9,7
Henkilöstökulut	-311 159	-379 271	-380 000	-452 450	-441 997	-441 997	-441 997	-446 045	-450 337	16,5
Palvelujen ostot	-345 876	-257 037	-240 000	-235 788	-235 788	-235 788	-235 788	-235 888	-235 988	-8,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 065	-15 300	-14 000	-10 800	-10 800	-10 800	-10 800	-10 800	-10 800	-29,4
Avustukset	0	0	-300	-300	-300	-300	-300	-300	-300	
Muut toimintakulut	-382 673	-377 274	-377 000	-414 727	-414 727	-414 727	-414 727	-416 378	-418 727	9,9
Toimintakulut	-1 065 774	-1 028 882	-1 011 300	-1 114 065	-1 103 612	-1 103 612	-1 103 612	-1 109 411	-1 116 152	7,3
Toimintakate	-857 345	-823 567	-825 300	-928 565	-918 112	-918 112	-918 112	-921 411	-926 152	11,5
Suunnitelman mukaiset	-188 045	-177 996	-177 996	0	-182 161	-182 161	-182 161	-182 161	-182 161	2,3
Laskennalliset erät	157 743	152 487	152 487	187 790	187 790	187 790	187 790	188 790	189 790	23,2
Nettokulut yhteensä	-887 648	-849 076	-850 809	-740 775	-912 483	-912 483	-912 483	-914 782	-918 523	7,5

Toiminta ja tavoitteet, talousarvio 2019 ja suunnitelmavuodet 2020–2021

Suuri paino pannaan edelleen kaupungin ja yrittäjien välisen yhteistyön parantamiselle. Myös yhteistyötä seudullisten kumppaneiden kanssa tehostetaan.

Matkailussa panostetaan toiminnan kehittämiseen ja tehostamiseen sekä yrittäjien ja yhteistyöorganisaatioiden osallistamiseen aikaisempaa enemmän. Palvelujen paketoitua kehitetään, kotisivuja monipuolistetaan ja tiedotusta parannetaan.

Sekä elinkeino- että matkailuyksikön henkilöstöresurssit ovat olleet erittäin pienet, mutta parannusta on nyt tapahtunut ja elinkeinopalvelut on nyt paljon vahvempi kohtaamaan tulevat haasteet.

Strategiset toimenpiteet – strategiakausi 2021

Voimavaroja tullaan kohdistamaan positiivista ja luovaa kehitystä tukevien verkostojen kehittämiseen. Kaupunkimme on entistä helpompi tulla, omaa markkinointia kohdennetaan lähinnä kotimaahan, kun taas kansainvälinen markkinointi hoidetaan yhteistyössä VisitFinlandin kanssa.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Olennainen informaatio aina yrittäjien saatavilla	Aamukahvi- ja muiden tilaisuuksien määrä Infokirjeiden määrä Yrityskäyntien määrä Elinkeinoelämää käsittelevien artikkeleiden määrä Nyttissä	Vähintään 4 vuodessa Vähintään 6 vuodessa Vähintään 30 Vähintään 6
Luova yrittäjyys ja verkostoituminen	Infoiltojen, workshopien ja foorumeiden järjestäminen painopisteenä yhteistyön vahvistaminen, inspirointi ja innostaminen	Vähintään 8 vuodessa
Yrittäjyyskasvatuksen korostaminen opetuksessa	Yrittäjyyskurssien määrä kouluissa Yrittäjyyteen kytkeytyvien tapahtumien määrä (esim. Get the Deal, Business Race)	Vähintään 2 Vähintään 2

Kaupungin intressien tehokas ja pitkäjännitteinen esille tuominen saaristoa ja varsinkin saaristoliikennettä koskeissa asioissa	ELY-keskuksen ja Varsinais-Suomen liiton kanssa pidettyjen kokousten ja käytyjen neuvottelujen määrä	Vähintään 5
Nykyisten ja perusteilla olevien yritysten kehittämismahdollisuuksien turvaaminen	Uusien matkailuyritysten määrä vuodessa	Vähintään 2
Näkyminen matkailukohteena kotimaisessa ja kansainvälisessä mediassa	Matkailuun liittyvien artikkeleiden/blogijulkaisujen määrä kotimaisessa ja ulkomaisessa mediassa	20
Matkailun digipalvelujen kehittäminen	Tapahtumien ja palvelujen digitaalisen myyntikanavan käyttöön ottaminen	Koulutusta järjestetty ja tuote toiminnassa ennen kesää 2019
Alueellisen matkailuyhteistyön vahvistaminen	Vuotuinen pääesite julkaistaan turunmaalaisena yhteistyönä. Uusi turunmaalainen sisäänajoportaali "VisitSkärgården".	Kemiönsaaren kanssa yhteistyössä toteutettava pääesite valmis vuoden 2019 matkamessuihin mennessä. Portaali valmis kesään 2019 mennessä.
Virallisten yöpymisvuorokausien sekä Saariston Rengastien ja Pikku Rengastien matkailijoiden määrän lisääntyminen	Yöpymisvuorokausien määrä Kävijöiden/pyöräilijöiden määrä	Lisäystä 5 %
Matkailumarkkinoinnin kehittäminen	Infokirjeen käyttöön ottaminen	8 vuodessa

Personal

Työvuodet	2015	2016	2017	B2018	B2019	2020	2021
Elinkeinopääällikkö	1	1	1	1	1	1	1
Assistentti	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Matkailuhenkilöstö	2	2,8	2,8	3,8	3,8	3,8	4
Yrityskehittäjä				1	1	1	1
Hankekoordinaattori	1,2	1,2	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Työvuodet yhteensä	4,6	5,4	5,6	7,6	7,6	7,6	7,8
Henkilöstön lukumäärä 31.12.							
Toistaiseksi	6	7	7	8	8	9	9
Määräaikaiset							
Yhteensä	6	7	7	8	9	9	9

Mittarit

	2015	2016	2017	B2018	B2019	2020	2021
Neuvonta, osallistujia	150	150	150	350	500	500	500
Uusia/aloitettavia yrityksiä	70	70	80	90	80	80	80
Tukihakemuksia, neuvonta	5	8	8	8	6	7	8
Yrityskäyntejä		20	20	50	60	60	60
Rekisteröityjä yöpymisiä, tuhatta	99,5	100	108	113,4	119	125	128
Matkustajia, Rengastie	16307	17368	18000	18900	19850	20800	21000
Vierasvenesatamissa vierailleiden veneiden määrä	43000	43200	43000	43200	43400	43700	43800
Yhteysalusten matkustajamäärä	14500	14500	14500	14600	14700	14700	14800
Nettokustannus/asukas			-54,48	-53,60	-60,07		

VIESTINTÄPALVELUT

Kaupunginhallitus

Elinkeinopalvelut

Anne-Maarit Itänen, tiedotuspäällikkö

3100 VIESTINTÄ	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	26 354	28 548	24 548	15 162	15 162	15 162	15 162	5 000	5 000	-46,9
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintatuotot	26 354	28 548	24 548	15 162	15 162	15 162	15 162	5 000	5 000	-46,9
Henkilöstökulut	-331 641	-274 283	-291 783	-276 730	-276 730	-276 730	-276 730	-280 052	-283 411	0,9
Palvelujen ostot	-163 486	-180 608	-167 108	-181 350	-180 350	-180 350	-180 350	-182 513	-184 703	-0,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 371	-9 900	-19 370	-10 200	-8 200	-8 200	-8 200	-8 299	-8 397	-17,2
Avustukset	-500	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-61 188	-63 420	-63 420	-55 591	-55 591	-55 591	-55 591	-56 257	-56 933	-12,3
Toimintakulut	-584 187	-528 211	-541 681	-523 871	-520 871	-520 871	-520 871	-527 121	-533 444	-1,4
Toimintakate	-557 833	-499 663	-517 133	-508 709	-505 709	-505 709	-505 709	-522 121	-528 444	1,2
Suunnitelman mukaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Laskennalliset erät	32 772	32 863	32 863	27 691	27 691	27 691	27 691	28 023	28 359	-15,7
Nettokulut yhteensä	-525 061	-466 800	-484 270	-481 018	-478 018	-478 018	-478 018	-494 098	-500 085	2,4

Toiminta ja tavoitteet budget 2019 och planeären 2020-2021

Tiedotuspäällikkö vastaa ulkoisesta ja sisäisestä viestinnästä sekä kaupungin asukas- ja imagomarkkinoinnista. Tiedotuspäällikkö toimii julkaisujen ja verkkosivujen päätoimittajana ja hoitaa käytännön mediayhteyksiä ja kaupungin pr-toimintaa. Hän koordinoi ja kehittää kaupungin viestintää ja vastaa myös kaupungin asiakaspalvelusta ja sen kehittämisestä kaupungin asiakaspalvelupisteissä. Tiedotuspäällikkö on myös Varsinais-Suomen sote- ja maakuntauudistuksen viestintäryhmän jäsen. Tiedotussihteerit vastaavat asiakaspalvelusta aluekonttoreissa ja kaupungintalon asiointipisteessä ja Iniössä toimiva puhelinvaihe hoitaa kaupungin puhelinliikenteen ja puhelimitse sekä kaupungin verkkopalvelun chatin kautta tapahtuvan asiakaspalvelun. Tiedotussihteerit hoitavat myös monia sisäisiä tehtäviä, mm. aluelautakuntien sihteerien töitä, vaaleihin liittyviä järjestelyjä ja muiden osastojen avustavia tehtäviä. Uuden kuntalain mukaan viestinnän tulee olla aktiivista, monikanavaista ja ymmärrettävää. Siksi sekä viestintää että kaupungin asiakaspalvelua on kehitetty monikanavaisuuteen ja uutena palvelukanavana on otettu käyttöön ns. chat-palvelu. Suunnitelmana on lisäksi uuden strategian mukaisesti ns. palvelutorin perustaminen. Palvelutorin myötä palvelut ja neuvonta voidaan koota yhteen paikkaan, mikä takaa joustavan ja asiakaslähtöisen palvelun.

Kuntien verkkoviestintää säätelee Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2016/2102) julkisen sektorin verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta. Direktiivin tavoitteena on varmistaa kaikille käyttäjille tasavertaiset mahdollisuudet käyttää palveluita riippumatta käyttäjän toimintarajoitteista. Direktiivi on astunut voimaan 23.9.2018 ja edellyttää, että kaikki julkiset verkkosivustot ovat saavutettavuusvaatimusten mukaisia 23.9.2019/23.9.2020 mennessä. Kunnat on lisäksi veloitettu kuvaamaan lakisääteiset palvelunsa Suomi.fi-palvelutietovarantoon eli PTV:hen. Edellä mainituista lakisääteisistä velvoitteista johtuen kaupungin verkkosivujen uudistustyö on aloitettu vuoden 2018 aikana ja uudistettu sivusto otetaan käyttöön vuonna 2019.

Strategiset toimenpiteet – strategiperioden 2018-2021

Kaupungin uudessa strategiassa tärkeää on osallisuus ja osallistaminen; asukkaiden mielipide otetaan huomioon esimerkiksi yleisiä tiloja ja ympäristöjä suunniteltaessa. Kaupungin sosiaalisen median kanavat tarjoavat asukkaille ja muille kiinnostuneille luontevan tavan viestiä. Asumisen markkinointi tulee olemaan tärkeä strateginen painopistealue myös jatkossa. Markkinoinnin tavoitteena on kertoa elävästi kaksikielisestä, palveluhenkisestä ja -haluisesta kaupungista.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Tehokas viestintä ja markkinointi. Kaupungin ja sen palvelujen tunnetuksi tekeminen potentiaalisten muuttajien, kuntalaisten, vapaa-ajanasukkaiden ja henkilöstön keskuudessa.	Tiedotuslehti Nyttin ilmestymiskerrat/vuosi. Kotisivuilla toteutettava tyytyväisyyskysely tiedotuslehti Nyttistä. Tykkääjä- ja seuraajamäärä sosiaalisessa mediassa. Julkaisujen määrä sosiaalisessa mediassa.	8 kpl/vuosi. Arviot voittopuolisesti tyytyväisiä. Facebook 5 000, Twitter 650 ja Instagram 1 700. Yhteensä 1 300 julkaisua.
Kotisivujen luettavuuden, saavutettavuuden ja interaktiivisuuden kehittäminen / tiedotuslehti Nyttin luettavuuden kehittäminen.	Sähköisten palvelujen kehittäminen kaupungin verkkosivuilla. Kävijämäärä kaupungin kotisivuilla/vuosi. Kotisivuilla ja intranetissä toteutettava tyytyväisyyskysely.	520 000 kävijää/vuosi. Arviot voittopuolisesti tyytyväisiä.
Hyvä näkyvyys joukkotiedotusvälineissä.	Artikkeleiden, uutisten ja ohjelmakatkelmien lukumäärä.	3 750 kpl/vuosi.

ÅRSVERKEN/TYÖVUODET	2015	2016	2017	B2018	B2019	2020	2021
Informationschef/Tiedotuspäällikkö	1	1	1	1	1	1	1
Informationssekreterare/Tiedotussihteeri	5,5	5,8	5,8	4,5	4,5	4,5	4,5
Telefonist/Puhelunvälittäjä	1	1	1	1	1	1	1
Årsverken totalt/Työvuodet yhteensä	7,5	7,8	7,8	6,5	6,5	6,5	6,5
Antal anställda/Henkilöstön lukumäärä 31.12.							
tillsvidare / toistaiseksi	8	8	8	8	8	8	8
tidsbundna / määräaikaiset	0	1	1	1	1	1	1
Antal anställda/Henkilöstön lukumäärä 31.12.	8	9	9	9	9	9	9
PRESTATIONER/SUORITTEET	2015	2016	2017	B2018	B2019	2020	2021
Infotidning/Tiedotuslehti Nytt	8	8	8	8	8	8	8
MÄTETAL/MITTARIT	2015	2016	2017	B2018	B2019	2020	2021
Antal besökare på hemsidan/Kävijämäärä kotis.	560 891	572 557	514 419	580 000	520 000	525 000	530 000
Antal artiklar/Artikkeleiden lkm	1 154	1665	3695	2500	3750	3900	4000
Antal gillare/Tykkääjämäärä Facebook	2 724	3359	4163	4500	5000	5200	5400
Nettokostnad/-kustannus/invånare/asukas €	-30,06	-32,68	-36,2	-32,7	-33,08	-34,15	-34,57

LÄHIPALVELUT

Kaupunginhallitus

Elinkeinopalvelut

Tomas Eklund, elinkeinopäällikkö

3200 LÄHIPALVELUT	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Henkilöstökulut	-14 880	-11 586	-11 000	-11 664	-11 664	-11 664	-11 664	-11 974	-12 214	0,7
Palvelujen ostot	-2 651	-3 950	-3 800	-4 200	-4 200	-4 200	-4 200	-4 200	-4 200	6,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-979	-1 040	-1 500	-1 040	-1 040	-1 040	-1 040	-1 040	-1 040	0,0
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-52	-440	-300	-440	-440	-440	-440	-440	-440	0,0
Toimintakulut	-18 563	-17 016	-16 600	-17 344	-17 344	-17 344	-17 344	-17 654	-17 894	1,9
Toimintakate	-18 563	-17 016	-16 600	-17 344	-17 344	-17 344	-17 344	-17 654	-17 894	1,9
Suunnitelman mukaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nettokulut yhteensä	-18 563	-17 016	-16 600	-17 344	-17 344	-17 344	-17 344	-17 654	-17 894	1,9

Toiminta ja tavoitteet, talousarvio 2019 ja suunnitelmavuodet 2020–2021

Nauvon, Korppoon, Houtskarın ja Iniön aluelautakunnat ovat kunta-alueidensa paikallisten asioiden asiantuntijaelimiä. Lautakunnat valvovat lähipalvelujen kehittämistä ja tekevät aloitteita paikallisia palveluita koskeissa asioissa. Lautakunnat edistävät myös tiedottamista ja yhteydenpitoa asukkaiden suuntaan kullakin kunta-alueella.

Tiedotussihteerit hoitavat lautakuntien kansliatoiminnot. Tiedotussihteerit avustavat myös lautakunnissa käsiteltävien asioiden valmistelussa ja toimivat oman kunta-alueensa aluelautakunnan sihteerinä.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Aluelautakunnat kokoontuvat säännöllisesti käsittelemään kunta-alueen lähipalvelujen kannalta merkityksellisiä asioita. Lautakunnat tekevät myös aloitteita ja antavat lausuntoja.	Kokousten määrä	3–5 kokousta/ vuosi/lautakunta

Mittarit ja suoritteet

	2015	2016	B2017	B2018	B2019	2020	2021
Kustannus/asukas	-0,83	-1,33	-0,91	-1,10	-1,27		

MAATALOUSHALLINTO

Kaupunginhallitus

Elinkeinopalvelut

Tomas Eklund, elinkeinopäällikkö

3300 MAATALOUSHALLINTO	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Henkilöstökulut	-9 464	-9 702	-9 700	-10 084	-10 084	-10 084	-10 084	-10 480	-10 900	3,9
Palvelujen ostot	-73 238	-77 470	-77 000	-81 131	-81 131	-81 131	-81 131	-81 631	-82 031	4,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-303	0	-262	0	0	0	0	0	0	
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-6 006	-5 382	-5 382	-5 260	-5 260	-5 260	-5 260	-5 260	-5 260	-2,3
Toimintakulut	-89 012	-92 554	-92 344	-96 475	-96 475	-96 475	-96 475	-97 371	-98 191	4,2
Toimintakate	-89 012	-92 554	-92 344	-96 475	-96 475	-96 475	-96 475	-97 371	-98 191	4,2
Suunnitelman mukaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Laskennalliset erät	3 298	3 298	3 298	3 517	3 517	3 517	3 517	3 517	3 517	6,6
Nettokulut yhteensä	-85 714	-89 256	-89 046	-92 958	-92 958	-92 958	-92 958	-93 854	-94 674	4,1

Toiminta 2019–2021

Maataloushallinto siirtyi Paimion kaupungin alaisuuteen vuosien 2012 ja 2013 vaihteessa. Maataloussihteerit palvelevat edelleen Paraisilla, mutta 1.1.2013 alkaen kuitenkin ostopalveluna.

Toiminnan kustannukset on budjetoitu Paimion kaupungin vuodelle 2019 esittämän kustannusarvion mukaisesti.

Mittarit ja suoritteet

	2015	2016	B2017	B2018	B2019	2020	2021
Kustannus/asukas	-6,38	-5,94	-6,49	-6,27	-6,31		

HANKKEET

Kaupunginhallitus

Elinkeinopalvelut

Tomas Eklund, elinkeinopäällikkö

3500 HANKKEET	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	60 055	60 000	63 984	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	488 936	320 369	400 000	482 266	482 266	482 266	482 266	482 266	482 266	50,5
Muut toimintatuotot	1 313	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintatuotot	550 304	380 369	463 984	542 266	542 266	542 266	542 266	542 266	542 266	42,6
Henkilöstökulut	-398 584	-293 081	-410 000	-391 115	-391 115	-391 115	-391 115	-391 113	-391 113	33,4
Palvelujen ostot	-188 849	-143 511	-143 511	-190 952	-190 952	-190 952	-190 952	-190 952	-190 952	33,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 871	-21 300	-48 000	-51 359	-51 359	-51 359	-51 359	-51 359	-51 359	141,1
Avustukset	-96 432	-88 800	-88 800	-96 820	-96 820	-96 820	-96 820	-96 820	-96 820	9,0
Muut toimintakulut	-26 494	-151 692	-26 000	-126 115	-101 115	-101 115	-101 115	-126 115	-126 115	-33,3
Toimintakulut	-728 231	-698 384	-716 311	-856 361	-831 361	-831 361	-831 361	-856 359	-856 359	19,0
Toimintakate	-177 927	-318 015	-252 327	-314 095	-289 095	-289 095	-289 095	-314 093	-314 093	-9,1
Suunnitelman mukaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Laskennalliset erät	7 449	9 233	9 233	19 688	19 688	19 688	19 688	19 688	19 688	113,2
Nettokulut yhteensä	-170 478	-308 782	-243 094	-294 407	-269 407	-269 407	-269 407	-294 405	-294 405	-12,8

Hanketoimintaa harjoitetaan budjetoitujen kehysten puitteissa seuraavien tavoitteiden täyttämiseksi:

”Kokonaan tai osittain ulkoisin varoin rahoitettavat hankkeet toteutetaan, jos niillä voidaan katsoa olevan myönteinen vaikutus kaupungin kehitykseen ja talouteen. Etusijalla ovat yritysneuvonta, matkailun kehittäminen ja hankkeet, jotka tukevat kaupungin omaa toiminnan kehittämistä ja edistävät tuottavuuden lisäämistä. Etusijalla ovat myös ulkoista rahoitusta saavat hankkeet, joissa kaupungin henkilöstöä voidaan kokonaan tai osittain vapauttaa hanketehtäviin ilman sijaisen ottamista. Ennen kuin uusista hankkeista tehdään päätös, hankkeesta on tehtävä kustannus-hyötyanalyysi.”

Hankekustannusarvio, talousarvio 2019

		Kommentti
Hankesalkku	204 275 €	15 €/asukas
Leader, jäsenmaksu	76 425 €	5 €/asukas
Leader, kalatalousohjelma	3 395 €	määritelty könttäsumma
Saaristoyhteistyö	5 000 €	
Yhteensä	289 095 €	

Vuoden 2019 talousarvio on hieman pienempi kuin vuonna 2018 rakennekauden lähestyessä loppuaan. Hankesalkku koostuu sellaisten hankkeiden kunnallisesta vastinrahoituksesta, joiden hallinnoijana tai osatoteuttajana kaupunki toimii, sekä Yrityskylän ja Länsi-Suomen elokuvakomission osallistumismaksuista. Myös Saaristomeren biosfäärialue on budjetoitu hanketalousarvioon.

Mittarit	Talousarvio 2018	Talousarvio 2019
Käynnistetyt strategian mukaiset hankkeet	5	5
Hankkeiden omarahoitusosuus	< 20 %	< 20 %
Osastojen hankerahoitus	3 hak. / 2 hyv.	4 hak. / 3 hyv.

Vuonna 2019 elinkeinopalveluilla tulee olemaan yhteensä vajaat yksi ja puoli kokopäiväistä hankekoordinaattoria. Hankekoordinaattoreiden kokonaishenkilöstökulut eivät kuitenkaan rasita talousarviota, koska osa henkilöstökuluista kulukirjataan ulkoista rahoitusta saaviin hankkeisiin.

Rakennekausi 2014–2020 lähestyy loppuaan ja rahoituksen saantimahdollisuudet suurissa rajat ylittävissä EU-ohjelmissa tulevat olemaan rajalliset. Pyrimme keskittämään resurssit pienempiin seudullisiin tai paikallisiin hankkeeseen sekä rajat ylittäviin Leader-hankkeisiin.

Käynnissä oleviin rajat ylittäviin hankkeisiin liittyvät hallinnolliset ja raportointityöt tulevat aluksi vaatimaan osan hankekoordinaattoreiden työajasta. Vuonna 2019 käynnistyy tulevan rakennekauden 2021–2027 suunnittelu, mikä vaatii hankekoordinaattoreiden työpanosta.

Kaupungin hankkeiden kokonaismarahoitusosuuden arvioidaan edelleen pysyvän alle 20 %:n.

Henkilötyövuodet

Vakinaiset työntekijät on merkitty elinkeinoelämän kohdalle, hanketyöntekijöiden määrä vaihtelee.

TEKNISET TUKIPALVELUT

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto

Tekniset tukipalvelut

Ted Bergman, tekninen päällikkö

TEKNISET TUKIPALVELUT YHTEENSÄ	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	5 027 616	5 029 540	5 037 940	5 213 177	5 341 077	5 341 077	5 341 077	5 371 970	5 436 818	6,2
Maksutuotot	60 000	0	31	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	4 945	0	3 086	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	12 456 269	12 563 385	12 575 936	12 618 321	12 571 705	12 571 705	12 571 705	12 662 767	12 809 751	0,1
Toimintatuotot	17 548 829	17 592 925	17 616 993	17 831 498	17 912 782	17 912 782	17 912 782	18 034 737	18 246 569	1,8
Henkilöstökulut	-3 229 266	-2 654 123	-2 615 614	-2 824 020	-2 766 401	-2 766 401	-2 766 401	-2 822 415	-2 856 278	4,2
Palvelujen ostot	-6 870 212	-7 871 684	-8 211 731	-8 524 268	-8 494 446	-8 494 446	-8 534 446	-8 635 465	-8 737 286	7,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 064 811	-2 761 870	-2 637 700	-2 719 468	-2 632 487	-2 632 487	-2 632 487	-2 605 314	-2 635 807	-4,7
Avustukset	-165 000	-150 000	-150 000	-150 000	-125 000	-125 000	-125 000	-116 380	-117 777	-16,7
Muut toimintakulut	-782 968	-593 171	-627 504	-544 634	-614 634	-614 634	-614 634	-627 776	-635 302	3,6
Toimintakulut	-14 112 257	-14 030 848	-14 242 549	-14 762 390	-14 632 968	-14 632 968	-14 672 968	-14 807 350	-14 982 450	4,3
Toimintakate	3 436 572	3 562 077	3 374 444	3 069 108	3 279 814	3 279 814	3 239 814	3 227 387	3 264 119	-7,9
Suunnitelman mukaiset	-1 683 171	-1 687 780	-1 687 780	-1 000	-1 691 663	-1 691 663	-1 691 663	-1 711 898	-1 732 375	0,2
Laskennalliset erät	-6 345 077	-6 252 018	-6 252 018	-6 341 366	-6 321 822	-6 321 822	-6 321 822	-6 389 786	-6 466 463	1,1
Nettokulut yhteensä	-4 591 676	-4 377 721	-4 565 354	-3 273 258	-4 733 671	-4 733 671	-4 773 671	-4 874 297	-4 934 719	8,1

Tekniset tukipalvelut on käynnistänyt uudelleenorganisoinnin ja tämän muutosprosessin vieminen eteenpäin jatkuu 2019. Viime vuoden muutostyötä jatketaan selkeyttämällä palvelukohtaista kustannustasoa ja sitä kautta luomalla pohjaa palveluiden kohdistamiselle kustannustehokkaasti mitattujen käyttötarpeiden mukaan. Henkilöstön osaamiseen ja tehtäväkiertoon panostetaan. Riskienhallinta käydään läpi.

TEKNINEN HALLINTO

Kaupunginhallitus/Teknisten tukipalvelujen jaosto

Tekniset tukipalvelut

Ted Bergman, tekninen päällikkö

3900 TEKNINEN HALLINTO	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 214	1 229	0,0
Toimintatuotot	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 214	1 229	0,0
Henkilöstökulut	-147 345	-204 777	-204 777	-303 233	-310 445	-310 445	-310 445	-321 472	-325 329	51,6
Palvelujen ostot	-1 074 658	-1 090 532	-1 090 532	-1 110 407	-1 110 407	-1 110 407	-1 110 407	-1 123 732	-1 137 217	1,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-162	0	0	-250	-250	-250	-250	-253	-256	
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-31 990	-36 288	-36 288	-37 593	-37 593	-37 593	-37 593	-38 044	-38 500	3,6
Toimintakulut	-1 254 155	-1 331 597	-1 331 597	-1 451 483	-1 458 695	-1 458 695	-1 458 695	-1 483 501	-1 501 302	9,5
Toimintakate	-1 252 955	-1 330 397	-1 330 397	-1 450 283	-1 457 495	-1 457 495	-1 457 495	-1 482 287	-1 500 073	9,6
Suunnitelman mukaiset	-72 259	-75 068	-75 068	0	-78 794	-78 794	-78 794	-79 739	-80 696	5,0
Laskennalliset erät	20 045	20 045	20 045	20 045	20 045	20 045	20 045	20 286	20 529	0,0
Nettokulut yhteensä	-1 305 169	-1 385 420	-1 385 420	-1 430 238	-1 516 244	-1 516 244	-1 516 244	-1 541 740	-1 560 240	9,4

Toiminta ja tavoitteet 2019–2021

Teknisten tukipalvelujen hallinnon lisäksi palo- ja pelastuspalvelut kuuluvat yksikön vastuualueeseen. Kansliatoiminnot tuottavat palveluja tukipalvelujen kaikille osa-alueille tarpeiden mukaan.

Palo- ja pelastuspalvelut hoidetaan alueellisesti ostopalveluna Turun kaupungin pelastuslaitokselta. Pelastuslaitoksen tavoitteena on laadukkaiden pelastus-, turvallisuus- ja ensihoitopalvelujen tuottaminen Varsinais-Suomessa ammattitaitoisesti, tasapuolisesti ja nopeasti kaikkina vuorokauden aikoina.

Henkilöstökuluista 115 575 euroa koostuu pelastuslaitoksen entisen henkilökunnan eläkekustannuksista, jotka lankeavat Paraisten kaupungille entisen työnantajan ominaisuudessa. Muiden toimintakulujen määräraha muodostuu väestönsuojan johtokeskuksen sisäisestä vuokrasta.

Strategiset toimenpiteet – asiakasnäkökulma toiminnassa

Saaristo ja Saaristomeri asettavat riskinoton ja palvelutason suhteen omat haasteensa johtuen suuresta määrästä sekä vapaa-ajanasuntoja että ympärivuotisesti asuttuja, vailla kiinteää tieyhteyttä olevia kiinteistöjä. Tärkeää on ylläpitää myös valmiutta öljyntorjuntaan ja muun avun antamiseen tapaturmien sattuessa herkässä merellisessä ympäristössä. Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen uudessa palvelutasopäätöksen toimintaohjelmassa todetaan, että tärkeiksi painopistealueiksi on määritelty toimintakykyiset ja hyvin varustellut sopimuspalokunnat. Hyvä edunvalvonta kaupungin puolelta on tärkeää.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Kansliatoimintojen eri toiminnot on kartoitettu.	Päivitetyt tehtäväkuvaukset, joihin on kirjattu yhteiset ja henkilökohtaiset työtehtävät	Kaikilla on päivitetty tehtäväkuvaus, joka kuvastaa uudenlaista jaettuihin tehtäviin perustuvaa työskentelytapaa käsittäen myös kiinteistöpuolen, teknisen yksikön, palvelutoimintojen ja vesihuoltolaitoksen kansliatoiminnot.

Henkilöstö

Työvuodet	2015	2016	2017	B2018	B2019	2020	2021
Tekninen päällikkö			0,38	1	1	1	1
Kanslisti					2,6	2,6	2,6
Työvuodet yhteensä					3,6	3,6	3,6
Toistaiseksi					3	3	3
Määräaikaiset					1	1	1
Henkilöstö 31.12.					4	4	4

Mittarit	2015	2016	2017	E2018	B2019	2020	2021
Pelastuspalvelun kustannus, €/asukas				-87,12	-96,07	-97,99	-99,95

KIINTEISTÖT

Kaupunginhallitus/Teknisten tukipalvelujen jaosto

Tekniset tukipalvelut

Ted Bergman, tekninen päällikkö

Seppo Pihl, kiinteistöpäällikkö

4000 KIINTEISTÖT	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	203 777	131 000	139 400	178 460	178 460	178 460	178 460	147 403	149 560	36,2
Maksutuotot	0	0	31	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	2 472	0	2 000	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	12 451 380	12 534 485	12 548 236	12 599 621	12 553 005	12 553 005	12 553 005	12 660 547	12 808 010	0,1
Toimintatuotot	12 657 630	12 665 485	12 689 667	12 778 081	12 731 465	12 731 465	12 731 465	12 807 950	12 957 570	0,5
Henkilöstökulut	-873 524	-967 980	-954 000	-942 716	-927 383	-927 383	-927 383	-954 030	-965 479	-4,2
Palvelujen ostot	-2 618 620	-2 045 465	-2 240 000	-2 366 609	-2 273 256	-2 273 256	-2 273 256	-2 340 796	-2 367 311	11,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 020 893	-2 367 878	-2 210 000	-2 258 112	-2 191 465	-2 191 465	-2 191 465	-2 161 417	-2 187 214	-7,5
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-179 010	-320 490	-320 000	-303 149	-363 149	-363 149	-363 149	-373 307	-377 817	13,3
Toimintakulut	-5 692 048	-5 701 813	-5 724 000	-5 870 586	-5 755 253	-5 755 253	-5 755 253	-5 829 550	-5 897 821	0,9
Toimintakate	6 965 581	6 963 672	6 965 667	6 907 495	6 976 212	6 976 212	6 976 212	6 978 400	7 059 749	0,2
Suunnitelman mukaiset	-355 625	-363 963	-363 963	0	-369 373	-369 373	-369 373	-373 806	-378 291	1,5
Laskennalliset erät	-6 634 328	-6 345 429	-6 345 429	-6 423 531	-6 403 987	-6 403 987	-6 403 987	-6 472 938	-6 550 613	0,9
Nettokulut yhteensä	-24 372	254 280	256 275	483 964	202 852	202 852	202 852	131 656	130 845	-20,2

Toiminta ja tavoitteet, talousarvio 2019 ja suunnitelmavuodet 2020–2021

Tekniset tukipalvelut on vuonna 2017 muodostettu uusi organisaatio, joka on kehittänyt organisaation fyysisiä ja työmenetelmällisiä ominaisuuksia. Fyysiset työpaikat on jaettu tiimeihin, jotka työskentelevät lähekkäin.

Kaupungin kiinteistötoiminnan tehostamiseksi kiinteistöt on luokiteltu eri kategorioihin, joita käsitellään eri tavoin tarpeiden mukaan, ja korjaukset on suunniteltu pitkälle aikavälille.

Vastuualue kiinteistöt vastaa kaupungin omien rakennettujen kiinteistöjen (92 706 m²) sekä niiden piha-alueiden hoidosta ja korjaamisesta sekä rakennustoiminnasta. Poikkeuksen muodostavat vesihuoltolaitoksen ja jätehuollon rakennukset, jäähalli, PUNT ja Skyttalan museo.

Kaupungin palvelutuotannolle luodaan toimintaedellytykset ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä täydennetään paikallisesti toimitilojen muodossa. Tilat ovat tarkoituksenmukaisia, tehokkaita ja joustavia. Muita prioriteetteja ovat monikäyttöisyys ja terveellisyys.

Kaupungin on kiireellisesti alkuvuoden aikana

1. Laadittava kokonaissuunnitelma lähivuodeksi varhaiskasvatuksen- ja koulukiinteistöjen rakentamisen ja korjaamisen tarpeesta ja toteuttamisjärjestyksestä. Tässä suunnitelmassa on otettava tuorein ennuste oppilasmääristä ohjenuoraksi ja suunniteltava kokonaisuus sen mukaan.
2. Suunnitelma on laadittava yhteistyössä varhaiskasvatuksen, koulujen sekä koulu- ja kiinteistöosastojen kanssa. Myös huoltajia on kuultava.
3. Suunnitelmassa on selvitettävä tarkasti, mitä kannattaa korjata, mitä tehdä kokonaan uudestaan sekä minne uudisrakentaminen kohdennetaan. Tuorein ennuste oppilasmääristä huomioitava ja suunniteltava kokonaisuus sen mukaan. Eri kouluasteiden sekä varhaiskasvatuksen yhteistyömahdollisuuksien parantamiseen on suunnitelmassa kiinnitettävä erityistä huomiota.

Automaattisilla ratkaisuilla säästetään energiaa ja työtä.

Mahdollisuuksia toimintojen tehostamiseen ulkoistamalla tutkitaan.

Strategiset toimenpiteet – strategiakausi 2018–2021

Kaupunginhallituksen suunnitelmakaudelle 2018–2020 vahvistamien talousarviokehysten myötä kiinteistöjen kunto heikkenee edelleen ja palvelutuotannon edellytykset ovat epävarmemmat.

Rakennukset on luokiteltu eri salkkuihin, joiden mukaisesti niiden käyttöä ja tarvetta arvioidaan. Korjaaminen ja kehittäminen ovat prioriteetteja kaupungille ja käyttäjälle tärkeiksi luokitelluissa rakennuksissa.

Rakennuksiin on määritetty aito pääomavuokra, jonka avulla ulkoisissa vuokrauksissa voidaan soveltaa reaalista vuokraustasoa.

Kiinteistömäärän tehostamista on jatkettu ensisijaisesti realisoimalla. Oikein kohdistetuilla peruskorjauksilla varmistetaan tarvittavalle kiinteistömäärälle tehokkaampi ja pitempi elinkaari.

Sosiaali- ja terveysosastolle vuokrattavia kiinteistöjä kehitetään sote-uudistuksen etenemisen mukaisesti.

Kaupungin lyhyen aikavälin strategiapäivitys edellyttää vierasvenesatamien infran ja palveluiden kehittämistä.

Vierasvenesatamien kokonaisuudet säilytetään, mutta projektivastuu sekä osaamisalueet kohdistetaan toimialoittain.

Kaupungin strategiaa toteutetaan kiinteistöjen osalta helpottamalla kaupungin palvelujen saavutettavuutta.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Kiinteistöt ovat käyttäasteeltaan tehokkaita tiloja, joissa on terveellistä ja myös viihtyisää oleskella ja työskennellä.	Julkiset tilat, m ² /asukas Toimintaseisokit kaupungin kiinteistöjen aiheuttamien terveysvaarojen vuoksi	5,09 m ² /asukas (5,18 m ² / 2018) Ei toimintaseisokkeja
Kiinteistöjen tekninen kunto yksilöidään, säilytetään tai sitä parannetaan pitkällä aikavälillä päämääränä kaupungin palvelutuotannon edellytysten turvaaminen.	Kuntotutkimukset/PTS-suunnitelmat	Tutkittu osuus 71 % kiinteistömäärästä ml. päivitykset
Energiasäästö ja automaation avulla päivystyksen määrän vähennys, Houtskarlin hakelaitos ulkoistus.	Sähköenergian kulutus m ² /vuosi Automaatioinvestointien säästöt minimoituna kiinteistönhoitona ja päivystystarpeena	-1,2 % -7 %
Vaihtoehtoisten ekologisten energialähteiden käyttö kaupungin kiinteistöissä.	Yksilöityjen vaihtoehtoisten energialähteiden aktivointi kaupungin kiinteistöissä	Yhden vaihtoehtoisen energialähteen käyttöönotto
Nauvon toiminta-alueella kiinteistöt ja siivouspalvelu toteutetaan kustannustehokkaampana yhtenä toimintakokonaisuutena.	Valmistelussa v. 2019 Toteutus v. 2020 Edelleen kehittäminen v. 2021	Kustannustehokas toiminta, €/m ² Asiakastyytyväisyys/palaute

4350 TILAPANKKI	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	1 157	0	0	0	0	0	0	0	0	
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	1 200	27 200	26 000	17 000	17 000	17 000	17 000	500	0	-37,5
Toimintatuotot	2 357	27 200	26 000	17 000	17 000	17 000	17 000	500	0	-37,5
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Palvelujen ostot	-28 557	-18 537	-7 000	-17 984	-20 115	-20 115	-20 115	-19 177	-19 177	8,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 839	-38 648	-38 100	-48 603	-53 269	-53 269	-53 269	-51 495	-51 495	37,8
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	0	-358	0	-2 950	-2 950	-2 950	-2 950	-2 950	-2 950	724,0
Toimintakulut	-64 396	-57 543	-45 100	-69 537	-76 334	-76 334	-76 334	-73 622	-73 622	32,7
Toimintakate	-62 039	-30 343	-19 100	-52 537	-59 334	-59 334	-59 334	-73 122	-73 622	95,5
Suunnitelman mukaiset	-19 689	-20 526	-20 526	-1 000	-5 424	-5 424	-5 424	-5 424	-5 424	-73,6
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nettokulut yhteensä	-81 727	-50 869	-39 626	-53 537	-64 758	-64 758	-64 758	-78 546	-79 046	27,3

Toiminta ja tavoitteet, talousarvio 2019 ja suunnitelmavuodet 2020–2021

Tilapankissa olevat kohteet ovat Sateenkaaren G-talo, entinen Mossalan koulu, vanha neuvola, Suntin makasiini/puutarhavarasto, Solvik Granvikissä, Käldingen koulu ja varasto, entinen Houtskarın terveystalo, entinen Jehovan todistajien valtakunnansali, Nauvon kunnantupa, Lyckebo Houtskarissa, vanha Nilsbyn koulu, Houtskarın kirjasto, Peikkorinteen päiväkotı ja Paraisten Vanha kunnantupa.

Tilapankın on menetelmänä tarkoitus säästää kuluja näkyvästi.

Strategiset toimenpiteet – strategiakausi 2018–2021

Tilapankkiin siirretään lisää kiinteistöjä, joille ei ole tarvetta tai joita käytetään tehottomasti, ja käyttäjä voi siten luopua kiinteistön käytöstä tai saada tarpeitaan vastaavat tilat.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Tilapankın avulla saavutetaan säästöpotentiaali kiinteistömassassa.	Kiinteistöjen myynnin avulla saavutetaan säästöt kiinteistöjen käyttöbudjettiin ja saadaan myyntituloa.	Vuoden 2019 aikana myytävät kiinteistöt / käyttöbudjetti -11 000 euroa, myyntitulokertymä +0,6 M€

Henkilöstö

TYÖVUODET	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
Kiinteistöpäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Tekninen isännöitsijä	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Rakennusmestari	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Vastaava kiinteistöhoitaja	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Johtava kiinteistöhoitaja, -huoltomies	1,05	0,6	1,05	1,5	1,42	1,42	1,42
Kiinteistöhoitaja-huoltomies, 3,03 ei täytetty	7,28	7,66	7,04	9,56	5,53	5,53	5,53
Kirvesmies, 1 ei täytetty	1,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Kanslisti	2,95	2,97	3,1	3,5	0,0	0,0	0,0
Kiinteistösihteeri	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,0	1,0
Projektisihteeri	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,0	1,0
Yhteensä	17,78	16,73	16,69	21,06	14,45	14,45	14,45
Määräaikaiset							
Rakennuttaja, ja ylläpitöinsinööri	0,0	0,0	0,0	1,0	1,0	1,0	1,0
LVI-rakennuttaja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	1,0	1,0
Kiinteistöhoitajat	0,00	0,00	0,0	0,0	1,3	1,3	1,3
Sijaistavat kiinteistöhoitajat	1,27	0,89	0,5	0,8	0,8	0,8	0,8
Muu henkilökunta	1,06	1,42	1,23				
Yhteensä	2,33	2,31	1,73	1,8	3,6	4,1	4,1
Työvuodet yhteensä	20,11	19,04	18,42	22,86	18,05	18,55	18,55
Henkilöstön lukumäärä 31.12.							
toistaiseksi	18	17	16	17	14	14	14
määräaikaiset	4	3	2	3	4	4	4
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	22	20	18	20	18	18	18

SUORITTEITA	2015	2016	2017	B 2018	B2019	2020	2021
Pääomavuokra, € / m ²			5,89	5,77	5,78	6,10	6,39
Korjausvastuu, €/m ²	0,66	0,70	0,62	0,74	0,72	0,74	0,75
Käyttövuokra, € / m ²	4,25	4,25	4,45	4,67	4,67	4,78	4,84
Volyymi, m ²	95 980	96 959	94 365	93 486	93 582	92 571	92 571
MITTARIT	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
nettokustannus/asukas €	364,66	360,92	368,54	373,98	378,67		

PALVELUTOIMINNOT

Kaupunginhallitus/Teknisten tukipalvelujen jaosto

Tekniset tukipalvelut

Ted Bergman, tekninen päällikkö

4400 PALVELUTOIMINNOT	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	4 627 797	4 555 893	4 555 893	4 514 774	4 642 674	4 642 674	4 642 674	4 698 385	4 754 763	1,9
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintatuotot	4 627 797	4 555 893	4 555 893	4 514 774	4 642 674	4 642 674	4 642 674	4 698 385	4 754 763	1,9
Henkilöstökulut	-1 424 038	-446 837	-446 837	-442 744	-442 744	-442 744	-442 744	-448 056	-453 428	-0,9
Palvelujen ostot	-2 212 515	-3 894 199	-3 894 199	-3 871 613	-4 033 013	-4 033 013	-4 033 013	-4 081 410	-4 130 387	3,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-646 807	-49 600	-49 600	-42 503	-42 503	-42 503	-42 503	-43 009	-43 518	-14,3
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-473 572	-111 216	-111 216	-95 842	-105 842	-105 842	-105 842	-107 114	-108 399	-4,8
Toimintakulut	-4 756 932	-4 501 852	-4 501 852	-4 452 702	-4 624 102	-4 624 102	-4 624 102	-4 679 589	-4 735 732	2,7
Toimintakate	-129 135	54 041	54 041	62 072	18 572	18 572	18 572	18 796	19 031	-65,6
Suunnitelman mukaiset	-57 657	-43 876	-43 876	0	-43 876	-43 876	-43 876	-44 403	-44 936	0,0
Laskennalliset erät	269 206	70 280	70 280	62 120	62 120	62 120	62 120	62 866	63 621	-11,6
Nettokulut yhteensä	82 414	80 445	80 445	124 192	36 816	36 816	36 816	37 259	37 716	-54,2

Toiminta ja tavoitteet 2019-2021

Ruokapalvelu ja siivous on yhdistetty yhteiseksi yksiköksi, jonka nimi on palvelutoiminnot. Ruokapalvelu vastaa kaupungin lakisääteisistä ateriapalveluista. Palvelu toteutetaan ostopalveluna Arkea Oy:ltä. Tilajana ja laadunvalvojana toimii kaupunki, ja vuonna 2019 laadunvalvonnasta vastaa seurantaryhmä.

Vastuualue vastaa kaupungin kiinteistöjen siivouksesta. Siivouspalvelu tuotetaan ostopalveluna ja/tai omana työnä. Tavoitteena on luoda turvallinen, terveellinen ja viihtyisä ympäristö kaupungin kiinteistöissä työskenteleville ja asioiville henkilöille. Alkuvuonna 2019 tehdään kilpailutus siivouksista, koska nykyiset sopimukset päättyvät joulukuussa 2019. Kilpailutuksen laatutaso on aikomus pitää samanlaisena kuin nykyinen.

Strategiset toimenpiteet – asiakasnäkökulma toiminnassa

Toimittaa hyvää ja terveellistä perusruokaa kaupungin asukkaille huomioiden ravintosisältö, taloudellisuus sekä hygienia. Tehdyssä sopimuksessa huomioidaan myös ekologiset näkökohdat ja lähiruoka. Kaupunki aloittaa ruoan tilausmäärien tarkastelun oikean käytön mukaisesti.

Kaupungin palvelutuotannon tilat siivotaan yksilöllisesti eri kiinteistöissä kiinteistön käyttäjän tarpeen, sovitun laatutason ja tarkoituksenmukaisen mitoituksen mukaan. Ylläpitosiivouksen ajankohta suunnitellaan asiakkaan kanssa yhdessä ja erityisten tapahtumien aikana noudatetaan asiakkaan toiveita.

Tavoitteet 2019

Ruokapalvelut

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Ohjausryhmä toimii.	Ohjausryhmän säännölliset kokoukset	Vakiintuneet toimintamallit, kokoukset vuosineljänneksittäin
Laatutaso	Asiakastytyväisyyskysely, Happy or Not	65 % tyytyväisyystaso

Ruuan hävikin mittaaminen	Seurantajärjestelmät	Lautashävikki alle 10 g/lautanen. Tarjoiluhävikkimittari saatetaan toimintaan ja asetetaan tavoitetaso vuodelle 2020.
---------------------------	----------------------	--

Siivouspalvelut

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Tulevien vaihtoehtojen selvittäminen siivouksen osalta	Tulevaisuuden muutoksiin joustavasti ja nopeasti reagoiva organisaatio	Kustannustehokas toiminto, tyytyväiset asiakkaat sekä henkilökunta
Asiakastyytyväisyys	Kyselyt, 2 kpl/vuosi	70 %
Laadunvalvonta, ajanmukaisen digitaalisen palautejärjestelmän käyttöönotto	Laatukierrokset, poikkeamat	Sopimuksen mukainen
Reklamaatioiden käsittely	Korjaavien toimenpiteiden toteutus	Ylläpitosiivoustehtävät vuorokauden kuluessa. Harvemmin tehtävien töiden osalta sovitun aikataulun mukaan.

Henilöstö

TYÖVUODET	2015	2016	2017	TA2018	TA2019	2020	2021
Toistaiseksi							
Siivoustyönjohtaja	1	1	1	1	1	1	1
Siivoushenkilöstö	5,65	5,65	5,48	4,88	3,52	3,52	3,52
Yhteensä	6,65	6,65	6,48	5,88	4,52	4,52	4,52
Työvuodet määräaik.							
Määräaikaiset	3,04	2,78	2,78	2,85	4,23	4,23	4,23
Yhteensä	3,04	2,78	2,78	2,85	4,23	4,23	4,23
Työvuodet yhteensä	9,69	9,43	9,26	8,73	8,75	8,75	8,75
Henkilöstön lukumäärä 31.12.							
toistaiseksi	8	7	8	6	5	5	5
määräaikaiset	4	8	4	5	8	8	8
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	12	15	12	11	13	13	13

SUORITTEET	2015	2016	2017	E2018	B2019	2020	2021
€/m ² /mån	1,88	1,94	1,86	1,85	1,88	1,92	1,93
Siivousala	55 600 m ²	55 600 m ²	55 825 m ²	55 992 m ²	55 710 m ²	55 710 m ²	55 710 m ²
Palvelun ostot Parainen							
€/m ² /mån	1,40	1,42	1,41	1,59	1,49	1,51	1,53
Siivousala	38 300 m ²	39 188 m ²	39 288 m ²	39 366 m ²	39 276 m ²	39 276 m ²	39 276 m ²
Siivous saaristossa							
€/m ² /mån	2,93	2,98	2,90	2,44	2,81	2,84	2,87
Siivousala	17 300m ²	16 412m ²	16 537m ²	16 626m ²	16 434m ²	16 434m ²	16 434m ²
MITTARIT	2015	2016	2017	2018	TA2019	2020	2021
Nettokustannus, €/asukas	-76,53	-83,91	-80,39	-81,14	-82,42	-83,41	-84,41

TEKNIikka

Kaupunginhallitus/Teknisten tukipalvelujen jaosto

Tekniset tukipalvelut

Matias Jensén, yhdyskuntainsinööri

7100 TEKNIINEN YKSIKKÖ	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	194 885	342 647	342 647	519 943	519 943	519 943	519 943	526 182	532 495	51,7
Maksutuotot	60 000	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	2 472	0	1 086	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	2 488	500	500	500	500	500	500	506	512	0,0
Toimintatuotot	259 845	343 147	344 233	520 443	520 443	520 443	520 443	526 688	533 007	51,7
Henkilöstökulut	-784 358	-1 034 529	-1 010 000	-1 135 327	-1 085 829	-1 085 829	-1 085 829	-1 098 857	-1 112 042	5,0
Palvelujen ostot	-935 862	-822 951	-980 000	-1 157 655	-1 057 655	-1 057 655	-1 097 655	-1 070 350	-1 083 194	28,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-361 110	-305 744	-340 000	-370 000	-345 000	-345 000	-345 000	-349 140	-353 324	12,8
Avustukset	-165 000	-150 000	-150 000	-150 000	-125 000	-125 000	-125 000	-116 380	-117 777	-16,7
Muut toimintakulut	-98 396	-124 819	-160 000	-105 100	-105 100	-105 100	-105 100	-106 361	-107 636	-15,8
Toimintakulut	-2 344 726	-2 438 043	-2 640 000	-2 918 082	-2 718 584	-2 718 584	-2 758 584	-2 741 088	-2 773 973	11,5
Toimintakate	-2 084 881	-2 094 896	-2 295 767	-2 397 639	-2 198 141	-2 198 141	-2 238 141	-2 214 400	-2 240 966	4,9
Suunnitelman mukaiset	-1 177 941	-1 184 347	-1 184 347	0	-1 194 196	-1 194 196	-1 194 196	-1 208 526	-1 223 028	0,8
Laskennalliset erät	0	3 086	3 086	0	0	0	0	0	0	-100,0
Nettokulut yhteensä	-3 262 822	-3 276 157	-3 477 028	-2 397 639	-3 392 337	-3 392 337	-3 432 337	-3 422 926	-3 463 994	3,5

Teknisen yksikön vastuulle kuuluvat liikenneväylät, valaistus, vuokrasatamat, vierasvenesatamat, hulevesi, puistot ja yleiset alueet, uimarannat, liikuntapaikat ja Parfix.

Toiminta ja tavoitteet 2019–2021

Toimintaan sisältyy katujen ja liikennealueiden kunnossapito ja rakentaminen, katuvalot, hulevesi, satamat ja vesiväylät, yleiset puisto- ja viheralueet, uimarannat sekä kentät ja liikuntapaikat. Toimintaan sisältyy myös jätehuolto siltä osin kuin tehtäviä ei ole siirretty Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:lle tai tehtävät eivät kuulu kaupungin valvontaviranomaiselle.

Yksikön tavoitteena on rakentaa vahva ja mukautuva organisaatio yksikön toiminnan pohjalta siten, että henkilöstö ja kalusto ovat yhteiset ja kunnossapitopalvelut hankitaan yhteisesti.

Vuonna 2018 käynnistetyn ja toimintansa aloittaneen Parfixin lähtökohtana on korjata nopeilla toimenpiteillä erilaisia pieniä puutteita ja vikoja katukuvassa. Tärkeä osa toimintaa on myönteisen näkyvyyden luominen yhteisössä ja sosiaalisessa mediassa sekä kaupungin imagon kohottaminen. Työllistettävien henkilöiden työllistämiseen on selvä tarve, ja Parfix tarjoaakin merkityksellistä tekemistä osana toimintaansa.

Strategiset toimenpiteet – asiakasnäkökulma toiminnassa

Yksikkö, joka on kaupungin kasvot ulospäin, toteuttaa suunnitelmia ja pitää kunnossa yleisiä alueita, jotka tuottavat kuntalaiselle ja kävijälle viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Yksikön toiminta on harkittua ja suunnitelmallista ja se tukee kaupungin visioita kaupungin kehittämisestä, elinvoimaisuudesta ja hyvän asumisen edellytyksistä. Yksikkö käy avointa vuoropuhelua kuntalaisten kanssa.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Turvallisuuden ja vaarallisimpien liikennealueiden kartoittaminen ja parantaminen korjausrakentamisen ja tarkoituksenmukaisen kunnossapidon avulla	Raportoitujen tai käsiteltyjen tapaturmien määrä	Ei yhtään kadun kunnosta tai kunnossapidosta aiheutunutta henkilövahinkoihin johtanutta onnettomuutta
Kilpailukykyisten ja taloudellisesti itsensä kannattavien, asiakkaiden tarpeita vastaavien vuokravenepaikkojen tarjoaminen	Vuokrausaste Tulo-/menovertailu	Vuokrausaste vähintään 85 % venepaikoista laituria kohden. Tulot kattavat investointi-, käyttö- ja ylläpitokustannukset.
Kaikkien vanhojen elohopeavalaisinten saneeraus ja vaihto kolmen vuoden kuluessa tavoitteena huolto-/ylläpitotarpeen ja energiankulutuksen vähentäminen	Energialaskelma saneerauskohdetta kohden	Laskennallisen energiantarpeen pieneneminen vähintään 30 %
Yksikön kaluston käytön koordinointi ja tehostaminen. Yksikön henkilöstöressurssien koordinointi.	Yksikön työnjohtajien antamat arviot ja palaute	Henkilöstön kokonaiskuvan parantaminen yksikön toiminnasta ja päällekkäisten toimintojen löytäminen. Yksikön kaluston käytön lisääntyminen ja kaluston tasaisempi laatu.
Eniten käytetyt ja keskeisimmät viheralueet ovat kävijöille viihtyisiä ja turvallisia.	Työskentely puistoluokituksen mukaisesti toiminnan tehostamiseksi. Käyttöasteen kartoittaminen kävijämäärälaskurin avulla.	Kunnossapitokustannus 0,70 €/m ² . Viheralueilla ei tapahdu onnettomuuksia.
Lapsiperheet viihtyvät kaupungin turvallisissa ja miellyttävissä leikkipuistoissa.	Valvontaviranomaisten antamien huomautusten määrä	Leikkipuistoissa ei tapahdu onnettomuuksia. Ei yhtään huomautusta valvontaviranomaisilta.
Sekä paikalliset asukkaat että matkailijat käyttävät ahkerasti kaupungin turvallisia uimarantoja.	Valvontaviranomaisten antamien huomautusten määrä	Uimarannoilla ei tapahdu onnettomuuksia. Ei yhtään huomautusta valvontaviranomaisilta.

Henkilöstö

Työvuodet, toistaiseksi	2015	2016	2017	2018	B 2019	2020	2021
Kaupungininsinööri	0,4	0,29	0,4	0	0	0	0
Hallinnollinen assistentti					1	1	1
Ylläpitoinsinööri					1	1	1
Yhdyskuntainsinööri			1	1	1	1	
Kaupunginrakennusmestari	1	0,99	1	1	0,67	1	1
Suunnitteluavustaja			0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Rakennusmestari	0,25	0,17	0	0	0	0	0
Kuljettaja	4	4	4	4	4	4	4
Asentaja	1	1	1	1	1	1	1
Kanslisti	0,5	0	0	0,24	0	0	0
Toiminnanjohtaja, Parfix				1	1	1	1
Huoltomies, Parfix				0,58	1	1	1
Kaupunginpuutarhuri	1	1	1	1	1	1	1
Arboristi			0	1	0	0	0
Puutarhuri					2	2	2
Puistotyönjohtaja	1	1	1	0	0	0	0

Puistotyöntekijä	5	5	5	5	3	3	3
Johtava kentänhoitaja	1	1	1	1	1	1	1
Kentänhoitaja	2	2	2	2	2	2	2
Hankeassistentti, hulevesi				0,5	0,7	0,7	0,7
Putkimestari, hulevesi					0,3	0,3	0,3
Kesätyöntekijät					1,83	1,83	1,83
Työvuodet yhteensä	17,15	16,45	17,7	19,62	22,8	23,13	22,13
Henkilöstö							
Toistaiseksi		16	17	19	21	21	21
Sammanlagt/Yhteensä		16	17	19	21	21	21

Mittarit	2015	2016	B 2017	B 2018	2019	2020	2021
Henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien määrä	0	0	0	0	0	0	0
Liikenteessä tapahtuneiden häiriöiden määrä	3	0	0	0	0	0	0
Kunnossapidettävät kadut ja kevyen liikenteen väylät, km			160	162	162	163	163
Toteutumattomat asemakaavakadut, km				7	7	7	7
Tuet yksityisteille, km				300	0	0	0
Nettokustannus, €/asukas	76,4	81,8	95,2	137,6	143,16	146,02	148,94

VESIHUOLTOLAITOS

Kaupunginhallitus/Teknisten tukipalvelujen jaosto

Tekniset tukipalvelut

Marko Rusi, vesihuoltopäällikkö

7700 VESIHUOLTOLAITOS	TILINPÄÄTÖ S 2017	MUUTETTU TALOUSARVI O 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKU NTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	3 242 252	2 914 063	2 900 000	2 830 968	2 880 968	2 880 968	2 880 968	2 841 968	2 846 968	-1,1
Maksutuotot	114	0	582	1 000	1 000	1 000	1 000	1 500	2 000	
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	937 162	959 000	950 000	911 000	911 000	911 000	911 000	911 000	916 000	-5,0
Toimintatuotot	4 179 528	3 873 063	3 850 582	3 742 968	3 792 968	3 792 968	3 792 968	3 754 468	3 764 968	-2,1
Henkilöstökulut	-880 913	-1 054 697	-1 000 000	-829 772	-826 245	-826 245	-826 245	-831 337	-832 062	-21,7
Palvelujen ostot	-594 324	-549 499	-500 000	-544 830	-544 830	-544 830	-544 830	-544 830	-544 830	-0,8
Aineet, tarvikkeet ja Avustukset	-512 195	-480 250	-480 000	-548 500	-548 500	-548 500	-548 500	-548 500	-548 500	14,2
Muut toimintakulut	-667 334	-732 273	-730 000	-665 242	-665 242	-665 242	-665 242	-670 242	-675 242	-9,2
Toimintakulut	-2 654 766	-2 816 719	-2 710 000	-2 588 344	-2 584 817	-2 584 817	-2 584 817	-2 594 909	-2 600 634	-8,2
Toimintakate	1 524 761	1 056 344	1 140 582	1 154 624	1 208 151	1 208 151	1 208 151	1 159 559	1 164 334	14,4
Suunnitelman mukaiset	-1 172 782	-1 176 000	-1 176 000	0	-1 171 287	-1 171 287	-1 171 287	-1 171 287	-1 171 287	-0,4
Rahoituskulut	-96 804	-86 000	-86 000	0	-90 000	-90 000	-90 000	0	0	
Laskennalliset erät	15 539	13 771	13 771	5 947	5 947	5 947	5 947	5 947	5 947	-56,8
Nettokulut yhteensä	367 519	-105 885	-107 647	1 160 571	-47 189	-47 189	-47 189	-5 781	-1 006	-140,4

Toiminta, strategiset toimenpiteet ja tavoitteet 2019-2021

Vesihuoltolaitoksen tavoitteena on toimittaa kuluttajille hyvälaatuista talousvettä häiriöittä sekä puhdistaa jätevettä lupaehtojen mukaisesti.

Rahoituksellisesti vesihuoltolaitos pyrkii siihen, että se on itsensä kannattava ja että toiminta-alueen jokaisen osan käyttötalous osoittaa positiivista tulosta poistojen ja rahoituskulujen jälkeen.

Vesihuoltolaitos tukee kaupungin strategiaa asumisen osalta rakentamalla toiminta-alueen uusille asuinalueille talous- ja jätevesiverkot.

Sähköiset palvelut ovat täysin valmiit asiakkaiden käyttöön, mutta sähköisten palvelujen tasoa kehitetään jatkuvasti.

Liikevaihdon jakaumassa vesihuoltolaitos pyrkii siihen, että 2/5 kerätään perusmaksuista ja 3/5 käyttömaksuista.

Strategiset toimenpiteet – asiakasnäkökulma toiminnassa

Vesihuoltolaitos laajentaa toiminta-alueitaan Paraisten kunnan osassa Ersbyhyn. Putkityöt valmistuvat vuoden 2018 loppuun menneessä. Tällä tavoin 40 kiinteistöllä on mahdollisuus liittyä vesihuoltolaitoksen vesi- ja viemäriverkkoon.

Muilta osin Paraisten kunnan osassa jatketaan putkiverkkojen saneerauksia keskittyen jätevesipuoleen.

Norrbyn puhdistamon saneeraus on suurilta osin tehty. Norrbyn jätevedenpuhdistamon toimisto ja sosiaalityö laajennustyöt alkavat vuoden 2018 lopussa ja jatkuvat koko vuoden 2019 aikana. Laajennus pyritään ottamaan käyttöön vuoden 2020 alussa.

Vapparintien kunnallistekniikan rakentaminen aloitetaan vuonna 2019.

Saaristossa vesihuoltolaitos jatkaa vesilaitosten ja puhdistamojen saneerauksia palvelujen turvaamiseksi. Myös saaristossa putkiverkkoja saneerataan vuosittain pienemmällä määrärahalla tarpeen mukaan.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Voimassa olevien direktiivien STM 1352 mukaisen talousveden tarjoaminen vesihuollon toiminta-alueiden asukkaille.	Ei poikkeamia voimassa olevista direktiiveistä STM 1352 Parainen Nauvo Korpoo Houtskari	kpl 0 0 0 0
Vesihuoltolaitoksen toimitusvarmuuden parantaminen vähentämällä talousvesivuotoja.	Laskuttamaton talousvesi, % Parainen Nauvo Korpoo Houtskari Verkosta vuotava talousvesi Parainen	% 20 8 8 8 m ³ /km putkea 1 000
Jätevedenpuhdistamojen puhdistustuloksen parantaminen vähentämällä pintavesivuotoja viemäriverkkoihin. Paremmiin toimivat puhdistamot myötävaikuttavat asukkaiden lähiympäristön vesistöjen puhtauteen.	Pintavesivuodot viemäriverkkoon, % Parainen Nauvo Korpoo Houtskari Saneerattuja viemärikaivoja, kpl Parainen	% 50 33 33 33 kpl 100
Yövarallaolon vähentäminen saariston toiminta-alueilla vesihuoltolaitoksen talouden kohentamiseksi.	Käyttökustannuksista säästyvä summa vuodessa	20 000 euroa/vuosi

Henkilöstö

Työvuodet	2015	2016	2017	2018	B2019	2020	2021
Työvuodet vakituiset							
Kaupungininsinööri	0,44	0,6	0,6	1	0,125	0,5	0,5
Vesihuoltopäällikkö	0	0	1	1	1	1	1
Hankeinsinööri	1	1	-	-	-	1	1
Prosessiinsinööri	0	0	0,5	1	1	1	1
Putkimestari	1	1	1	1	0,7	0,7	0,7
Kanslisti	-	-	-	-	-	-	-
Talousassistentti	0,3	0,3	0,3	0,5	1	1	1
Suunnitteluavustaja	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Vesimittarinlukija	0	1	-	-	-	-	-
Kartoittaja/työnjohto	1	1	1	1	1	1	1
Automaatioasentaja	-	-	1	1	1	1	1
Asentaja	2	2	1	1	1	1	1
Johtava huoltomies	0,6	0,6	0,1	0,5	0,5	0,5	0,5
Huoltomies	2,27	2,5	1	2	2	2	2
Käyttöpäällikkö	1	1	1	1	1	1	1
Laitosmies	4,15	4	3,5	4,25	1	1	1
Tarkastusinsinööri	0,05	0,05	0,05	-	-	-	-
Yhteensä	15,11	16,35	13,35	16,95	12,25	13,4	13,4
Määräaikaiset							
Projektiavustajat	0,74	1	0,5	0,5	0,3	-	-
Kesätyöntekijät	0,52	-	0,5	0,5	-	-	-
Johtava huoltomies	0,50	0,5	0,5	-	-	-	-
Huoltomies	-	-	1	-	-	-	-
Laitosmies	-	-	-	-	-	-	-

Yhteensä	1,76	1,5	2,5	1	0,3	-	-
Työvuodet yhteensä	16,87	17,85	15,85	17,95	12,55	13,4	13,4
Henkilöstö 31.12.							
Vakituiset		13		15	15	16	16
Määräaikaiset		1		2	1	1	1
Yhteensä		14		17	16	17	17

Mittarit	2014	2015	2016	2017	2018	B2019	2020
Fosforin puhdistusprosentti (Norrby)	94	95.9	95	95	95	95	95
Typen puhdistusprosentti (Norrby)	75	76,4	70	70	70	70	70
Laskuttamaton talousvesi prosentteina	-	22,1	22	20	19	18	15
Jätevesiverkoston vuotava vesi prosentteina	-	N/A *)	50*)	N/A *)			
Putkiverkosta vuotava talousvesi (Parainen) m ³ /km	-	-	-	1200	1000	900	800
PARAINEN							
Laskuttamaton vesi prosentteina	-	22,7 **)	25	22	20	15	12
Verkoston vuotava vesi prosentteina	-	N/A **)	52*)	55	50	45	40
SAARISTO							
Laskuttamaton talousvesi prosentteina	5	N/A ^)	10	9	8	7	6
Jätevesiverkoston vuotava vesi prosentteina	30	^^)	33	33	33	30	25

*) Verkoston vuotavan veden määrää ei voida määrittää, koska luotettavat mittaustiedot Norrbyn puhdistamolta puuttuvat. Mittareiden toteuma määritetään sen jälkeen, kun mittaustietoja on saatavilla vuoden 2018 jälkeen.

**) Laskuttamattoman veden prosenttiosuus perustuu arvioituun veden myyntivolyymiin Paraisten toiminta-alueella, Verkosta edelleen vuotavan veden määräksi Paraisten kunnan osassa on arvioitu noin 360 m³ vuorokaudessa.

^) Laskuttamattoman veden prosenttiosuus edustaa Nauvon, Korppoon ja Houtskarlin painotettua keskiarvoa.

^^) Verkoston vuotavan veden prosenttiosuudesta saaristossa ei ole luotettavia mittaustietoja (tulevan veden virtaamamittarit uusittu Korppoo)

SIVISTYSOSASTO

SIVISTYS YHTEENVETO	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	386 602	369 718	312 734	378 398	378 398	378 398	378 398	376 798	379 198	2,3
Maksutuotot	1 404 113	1 319 500	1 273 000	1 211 700	1 211 700	1 211 700	1 211 700	1 170 200	1 211 700	-8,2
Tuet ja avustukset	321 090	206 000	305 501	252 000	252 000	252 000	252 000	226 000	224 000	22,3
Muut toimintatuotot	293 476	259 600	156 200	121 000	121 000	121 000	121 000	123 000	123 000	-53,4
Toimintatuotot	2 405 281	2 154 818	2 047 435	1 963 098	1 963 098	1 963 098	1 963 098	1 895 998	1 937 898	-8,9
Henkilöstökulut	-20 111 788	-19 792 557	-19 920 240	-20 195 858	-20 145 607	-20 116 934	-20 116 934	-20 197 163	-20 204 303	1,8
Palvelujen ostot	-8 122 679	-8 070 943	-8 106 616	-8 276 377	-8 267 377	-8 267 377	-8 267 377	-8 256 877	-8 270 377	2,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-965 379	-980 246	-979 696	-1 080 990	-1 067 990	-1 067 990	-1 067 990	-1 060 390	-1 068 290	9,0
Avustukset	-982 474	-997 675	-901 800	-902 675	-902 675	-902 675	-902 675	-902 675	-902 675	-9,5
Muut toimintakulut	-6 888 835	-7 131 527	-7 131 259	-7 154 434	-7 107 818	-7 097 818	-7 097 818	-7 072 318	-7 083 818	-0,3
Toimintakulut	-37 071 156	-36 972 948	-37 039 611	-37 610 334	-37 491 467	-37 452 794	-37 452 794	-37 489 423	-37 529 463	1,4
Toimintakate	-34 665 875	-34 818 130	-34 992 176	-35 647 236	-35 528 369	-35 489 696	-35 489 696	-35 593 425	-35 591 565	1,9
Suunnitelman mukaiset	-1 128 255	-1 164 842	-1 164 842	0	-1 154 738	-1 154 738	-1 154 738	-1 154 738	-1 154 738	-0,9
Laskennalliset erät	3 679 604	3 718 081	3 718 081	3 737 815	3 718 271	3 718 271	3 718 271	3 718 271	3 718 271	0,0
Nettokulut yhteensä	-32 114 525	-32 264 891	-32 438 937	-31 909 421	-32 964 836	-32 926 163	-32 926 163	-33 029 892	-33 028 032	2,2

Toiminta ja tavoitteet oppimisympäristöjen suunnittelussa 2019

Sivistysosasto osallistuu tilaajana koulurakentamisen kokonaissuunnitelman laatimiseen.

Etenkin koulukeskuksen kiinteistöjä ja oppimisympäristöjä suunniteltaessa ratkaisujen on oltava sellaisia, että ne mahdollistavat ja edistävät kaikkien koulujen yhteistyötä ja tukevat opetussuunnitelmien toteutusta.

Lukioiden kehittäminen on otettava suunnittelussa huomioon. Lukioiden kilpailu opiskelijoista pienenevien oppilasmäärien vuoksi tulee olemaan kovaa. Rakentamisen/korjaamisen on annettava mahdollisuus lukioillemme luoda kilpailuvaltteja, joita tulevaisuudessa tarvitaan.

VARHAISKASVATUS

Sivistyslautakunta

Sivistysosasto

Ulrika Lundberg, opetuspäällikkö

Pia Hotanen, varhaiskasvatuspäällikkö

5010 VARHAISKASVATUS	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	82 394	70 000	72 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000	0,0
Maksutuotot	1 247 662	1 201 000	1 020 000	933 000	933 000	933 000	933 000	933 000	933 000	-22,3
Tuet ja avustukset	10 083	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	7 708	0	1 500	0	0	0	0	0	0	
Toimintatuotot	1 347 847	1 271 000	1 093 500	1 003 000	1 003 000	1 003 000	1 003 000	1 003 000	1 003 000	-21,1
Henkilöstökulut	-5 738 584	-5 523 003	-5 539 600	-5 524 248	-5 524 248	-5 524 248	-5 524 248	-5 524 247	-5 524 247	0,0
Palvelujen ostot	-2 661 487	-2 754 132	-2 754 132	-2 729 982	-2 729 982	-2 729 982	-2 729 982	-2 729 982	-2 729 982	-0,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-184 696	-209 490	-209 490	-228 505	-228 505	-228 505	-228 505	-228 505	-228 505	9,1
Avustukset	-614 546	-635 000	-540 000	-550 000	-550 000	-550 000	-550 000	-550 000	-550 000	-13,4
Muut toimintakulut	-1 049 272	-1 048 129	-1 048 129	-1 016 130	-1 016 130	-1 016 130	-1 016 130	-1 016 130	-1 016 130	-3,1
Toimintakulut	-10 248 586	-10 169 754	-10 091 351	-10 048 865	-10 048 865	-10 048 865	-10 048 865	-10 048 864	-10 048 864	-1,2
Toimintakate	-8 900 739	-8 898 754	-8 997 851	-9 045 865	-9 045 865	-9 045 865	-9 045 865	-9 045 864	-9 045 864	1,7
Suunnitelman mukaiset	-202 821	-202 608	-202 608	0	-187 611	-187 611	-187 611	-187 611	-187 611	-7,4
Laskennalliset erät	527 202	524 007	524 007	511 589	511 589	511 589	511 589	511 589	511 589	-2,4
Nettokulut yhteensä	-8 576 358	-8 577 355	-8 676 452	-8 534 276	-8 721 887	-8 721 887	-8 721 887	-8 721 886	-8 721 886	1,7

Toiminta ja tavoitteet, talousarvio 2019 ja suunnitelmavuodet 2020–2021

Varhaiskasvatysyksikkö tarjoaa laadukasta ja monipuolista varhaiskasvatusta eri toimintamuotojen kautta.

Lapsen oppimisen polku alkaa varhaiskasvatuksesta, joka on osa elinikäistä oppimista.

Toiminnan paikalliset tavoitteet on kirjattu varhaiskasvatussuunnitelmaan.

Strategiset toimenpiteet – strategiakausi 2018–2021

Paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa, lasten ja nuorten hyvinvointikertomusta ja kaupungin strategiaa toteutetaan käytännössä siten, että suunnitelmat tukevat lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista luovassa ja innostavassa saaristoympäristössä.

Varhaiskasvatuksen kiinteistöjä koskeva selvitystyö käynnistyi vuonna 2018 ja se on tarkoitus saattaa loppuun vuoden 2019 aikana. Selvityksen tulos saattaa vaikuttaa tulevien vuosien toimintaan. Varhaiskasvatuksen tulevien vuosien painopistealueet ovat digiosaamisen kehittäminen, monikielisyys ja osallisuus. Käynnissä olevan Kalakamujen liikkuva saaristokulttuurilabra -hankkeen tavoitteena on määritellä lapsen näkemys saaristokulttuurista. Hankkeessa syntyvää materiaalia tullaan hyödyntämään tulevassa Paraisten varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelmassa.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Digiosaamisen kehittäminen.	Henkilöstön it-osaamista arvioidaan digiosaamiskyselyn avulla. Koko henkilöstölle tarjotaan täydennyskoulutusta ja koulutusta.	Toiminnassa käytetään erilaisia digityökaluja, kuten kameraa, videota ja tablettia. Henkilöstö käyttää sisäiseen viestintään Google Drivea. Koulutus ja täydennyskoulutus henkilöstölle.
Sivistysosaston kielistrategian jalkauttaminen varhaiskasvatukseen monikielisyyttä painottaen.	Vähintään kolme eri ryhmää pilotoi pienryhmä- tai kerhotoimintaa jollain muulla kielellä kuin ruotsiksi tai suomeksi.	Pienryhmä- tai kerhotoiminnan tarjoaminen myös jollain muulla kielellä kuin ruotsiksi ja suomeksi.

Lapset ovat määritelleet "saariston ja saaristokulttuurin" ja määritelmää käytetään varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelmassa.	Lasten määritelmä saaristosta ja saaristokulttuurista	Saaristolabra vieraillee toimipisteissä. Sadutus Päättäjäs- ja/tai elokuvafestivaali
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Jokaisella kunta-alueella järjestetään kuntalaisille vähintään yksi keskustelutilaisuus.	Kaikilla kunta-alueilla järjestetään keskustelutilaisuuksia toiminnasta.

Henkilöstö

Suunnitelmana on kasvattaa pedagogisen henkilöstön määrää uusia työntekijöitä palkattaessa. Tämä perustuu uuteen varhaiskasvatuslakiin (540/2018) ja -asetukseen, jotka tulivat voimaan 1.9.2018.

TYÖVUODET	2015	2016	2017	B2018	B2019	2020	2021
Hallinto	2,8	2,9	3	3,5	3,5	3,5	3,5
Pedagoginen henkilöstö	47,8	52,6	57,2	42	42,6	42,6	42,6
Muu henkilöstö	113,4	120,3	113,9	95,9	95,9	95,9	95,9
Työvuodet yhteensä	164	175,8	174,1	141,4	142	142	142
Henkilöstön lukumäärä 31.12.							
toistaiseksi	148	145	143	158			
määräaikaiset	24	25	27	8			
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	172	170	170	166	n.a.	0	0

SUORITTEET	2015	2016	2017	E2018	B 2019	2020	2021
0-6-vuotiaiden lasten määrä	1 095	1 054	1 004	1 000	1 037	1024	1024
Kunnallisessa päivähoitossa, %-osuus 0-6-vuotiaista	71 %	72 % (754)	74 % (747)	77 %	72 %	74 %	74 %
Yksityisessä päivähoitossa, %-osuus 0-6-vuotiaista	1 %	1 % (11)	0,9 % (9)	0 %	0 %	1 %	1 %
Kotihoidon tuella, %-osuus 0-6-vuotiaista	14 %	13 % (140)	10 % (105)	12 %	11 %	11 %	11 %
MITTARIT	2015	2016	2017	E 2018	B 2019	2020	2021
nettokustannus/asukas €	539	540	578	589	592		
nettokustannus €/0-6-vuotias lapsi	7 602	7 914	8 865	8 998	8 723		

RUOTSINKIELINEN KOULUTUS

Sivistyslautakunnan ruotsinkielinen jaosto

Sivistysosasto

Ulrika Lundberg, opetuspäällikkö

5200 RUOTSINKIELINEN KOULUTUS	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	90 054	88 534	88 534	83 102	83 102	83 102	83 102	83 102	83 102	-6,1
Maksutuotot	19 462	13 500	90 000	95 000	95 000	95 000	95 000	95 000	95 000	603,7
Tuet ja avustukset	51 619	11 500	37 571	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000	56,5
Muut toimintatuotot	172 500	157 400	87 400	69 900	69 900	69 900	69 900	69 900	69 900	-55,6
Toimintatuotot	333 635	270 934	303 505	266 002	266 002	266 002	266 002	266 002	266 002	-1,8
Henkilöstökulut	-7 762 850	-7 832 293	-7 850 000	-7 967 018	-7 967 018	-7 967 018	-7 967 018	-7 967 015	-7 967 015	1,7
Palvelujen ostot	-2 514 493	-2 430 761	-2 430 761	-2 434 722	-2 434 722	-2 434 722	-2 434 722	-2 434 722	-2 434 722	0,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-306 187	-305 200	-305 200	-335 450	-335 450	-335 450	-335 450	-335 450	-335 450	9,9
Avustukset	-27 500	-30 500	-30 500	-30 500	-30 500	-30 500	-30 500	-30 500	-30 500	0,0
Muut toimintakulut	-3 026 625	-3 126 764	-3 126 764	-3 243 556	-3 243 556	-3 243 556	-3 243 556	-3 243 556	-3 243 556	3,7
Toimintakulut	-13 637 655	-13 725 518	-13 743 225	-14 011 246	-14 011 246	-14 011 246	-14 011 246	-14 011 243	-14 011 243	2,1
Toimintakate	-13 304 020	-13 454 584	-13 439 720	-13 745 244	-13 745 244	-13 745 244	-13 745 244	-13 745 241	-13 745 241	2,2
Suunnitelman mukaiset	-518 175	-549 218	-549 218	0	-546 094	-546 094	-546 094	-546 094	-546 094	-0,6
Laskennalliset erät	1 653 118	1 674 249	1 674 249	1 755 552	1 755 552	1 755 552	1 755 552	1 755 552	1 755 552	4,9
Nettokulut yhteensä	-12 169 077	-12 329 553	-12 314 689	-11 989 692	-12 535 786	-12 535 786	-12 535 786	-12 535 783	-12 535 783	1,7

Toiminta ja tavoitteet, talousarvio 2019 ja suunnitelmavuodet 2020–2021

Ruotsinkielisen koulutuksen yksikkö tarjoaa laadukasta esi- ja perusopetusta, lukiokoulutusta ja aikuiskoulutusta. Yhteinen oppimisen polku esiopetuksesta aikuisopiskeluun vahvistaa kaupungin lasten ja nuorten sekä aikuisten hyvinvointia. Opetuksen paikalliset tavoitteet on kirjattu opetussuunnitelmiin ja niitä täydentäviin asiakirjoihin sekä lukuvuosisuunnitelmiin. Yhteistyö kaupungin kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntayksiköiden kanssa edistää laadukkaan opetuksen ja oppimisen ilon toteutumista.

Strategiset toimenpiteet – strategiakausi 2018–2021

Paraisten kaupungin strategia on toiminut ensi vuoden toiminnan suunnittelun lähtökohtana. Painopistealueiksi on valittu digitaalisuus, demokratia ja osallisuus sekä ympäristökasvatus ja kestävä elämäntapa. Lisäksi koulut työskentelevät lukuvuoden aikana toiminnallisen matematiikan parissa. Lasten ja nuorten hyvinvointikertomusta toteutetaan siten, että yhteistyössä laadittu suunnitelma edistää oppimista ja koulussa viihtymistä. Sivistysosaston kielistrategia toimii monikielisyyteen tehtävien panostusten pohjana, ja kielirajan ylittävää yhteistyötä syvennetään ja kehitetään edelleen. Oppilaiden ja huoltajien osallisuutta koulujen arjessa vahvistetaan. Oppilaiden, huoltajien ja koulun henkilökunnan välistä yhteistyötä ja vuorovaikutusta kehitetään ja syvennetään. Ikt-strategia toimii pohjana digitaalisuuteen tehtäviä panostuksia jatkettaessa.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Sivistysosaston kielistrategian jalkauttaminen opetukseen monikielisyyttä painottaen	Kieltenopetuksen varhentamisen mallit ja siihen liittyvä täydennyskoulutus. Koulujen väliset yhteistyöhankeet ja oppilasvaihto. Koulujen yhteiset kurssit.	Aloitetaan vieraiden kielten opetuksen varhentamisen suunnittelu. Aloitetaan uusi kielirajan ylittävä yhteistyöhanke. Rehtoreiden, opettajien ja oppilaskuntien yhteiset kokoukset.
Oppilaiden ja opettajien digiosaamisen lisääminen	Opettajien it-osaamista arvioidaan digiosaamiskyselyn avulla. Kaikille opettajille tarjotaan täydennyskoulutusta ja ohjausta.	Opettajien it-osaaminen parantuu vuoden aikana. Kaikki opettajat osallistuvat it:n käytön täydennyskoulutukseen.

Koulut korostavat toiminnassa kestävän elämäntavan tarvetta ja panostavat aktiivisesti ympäristökasvatukseen.	Kouluille laaditaan yhteinen ympäristökasvatussuunnitelma. Henkilöstölle tarjotaan ympäristökasvatuksen täydennyskoulutusta.	Kaikki koulut ottavat käyttöön ympäristökasvatussuunnitelman.
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Huoltajille tehdään asiakastyytyväisyyskysely. Kuntalaisille järjestetään keskustelutilaisuuksia toiminnasta.	Asiakastyytyväisyys on keskimäärin yli 3 asteikolla 1–5. Kaikilla kunta-alueilla järjestetään ainakin yksi keskustelutilaisuus.
Saariston Kombi toiminnan edelleen kehittäminen	Käyttöön otetaan uusi arviointimalli.	Enemmän tyytyväisiä kurssilaisia.

Henkilöstö

TYÖVUODET	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
Hallinto	13,6	11,0	9,8	10,3	10,7	10,7	10,7
Opetus	130,8	128,2	133,3	124,0	122,6	122,6	122,6
Oppilashuolto	27,7	30,9	33,2	29,9	29,7	29,7	29,7
Työvuodet yhteensä	172,0	170,1	176,3	164,2	163,0	163,0	163,0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.							
toistaiseksi	135	130	131	139	na		
määräaikaiset	41	49	42	32	na		
henkilöstön lukumäärä 31.12.	176	179	173	171	0	0	

SUORITTEET	2015	2016	2017	E 2018	B 2019	2020	2021
Oppilaita esikoulussa	91	116	100	111	107	81	80
Oppilaita perusopetuksessa	985	966	977	970	957	975	937
Vuosiviikkotunnit perusopetuksessa	2 300	2 337,5	2 331,5	2 373,50	2 373,50		
Oppilaita lukiossa	180	190	162	150	150	150	150
Vuosiviikkotunnit lukiossa	302	302	287,2	298,2	298,2		
MITTARIT	2015	2016	2017	E 2018	B 2019	2020	2021
<i>Perusopetus</i>							
Kustannus/asukas €	623	631	713	738	741		
Käyttökustannukset/oppilas	9 846	10 094	11 233	11 631	11 843		
Käyttökustannukset/vuosiviikkotunti	4 119	4 213	4 707	4 753	4 775		
Vuosiviikkotunnit/oppilas	2,33	2,4	2,4	2,4	2,48		
Erityisen tuen oppilaat, %	7 %	8 %	9 %	9 %	9 %		
Ryhmäkoko ka.	14,82	14,86	15	15	15		
Koulukuljetusoppilaat, %		34 %	34 %	34 %	34 %		
Kuljetuskustannukset/kaikki oppilaat		676	614	628	640		
<i>Lukio</i>							
Kustannus/asukas €	78	77	85	82	81		
Käyttökustannukset/oppilas	6 411	6 705	8 106	8 356	8 285		
Käyttökustannukset/vuosiviikkotunti	3 968	3 737	4 572	4 203	4 167		
Vuosiviikkotunnit/oppilas	1,62	1,79	1,77	1,90	1,99		

SUOMENKIELINEN KOULUTUS

Sivistyslautakunnan suomenkielinen jaosto

Sivistysosasto

Ulrika Lundberg, opetuspäällikkö

Katriina Sulonen, opetuspäällikkö

5400 SUOMENKIELINEN KOULUTUS	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	151 180	118 984	110 000	156 796	156 796	156 796	156 796	156 796	156 796	31,8
Maksutuotot	126 463	104 800	156 000	136 000	136 000	136 000	136 000	136 000	136 000	29,8
Tuet ja avustukset	23 979	5 500	80 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	-9,1
Muut toimintatuotot	53 789	41 800	6 000	6 600	6 600	6 600	6 600	6 600	6 600	-84,2
Toimintatuotot	355 410	271 084	352 000	304 396	304 396	304 396	304 396	304 396	304 396	12,3
Henkilöstökulut	-5 449 326	-5 300 442	-5 438 000	-5 593 437	-5 543 186	-5 514 513	-5 514 513	-5 593 430	-5 593 430	4,0
Palvelujen ostot	-1 808 902	-1 722 073	-1 722 073	-1 756 811	-1 756 811	-1 756 811	-1 756 811	-1 756 811	-1 756 811	2,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-191 254	-223 186	-223 186	-240 135	-240 135	-240 135	-240 135	-240 135	-240 135	7,6
Avustukset	-21 585	-19 300	-19 300	-9 300	-9 300	-9 300	-9 300	-9 300	-9 300	-51,8
Muut toimintakulut	-1 693 793	-1 702 293	-1 702 293	-1 654 786	-1 654 786	-1 644 786	-1 644 786	-1 654 786	-1 654 786	-3,4
Toimintakulut	-9 164 859	-8 967 294	-9 104 852	-9 254 469	-9 204 218	-9 165 545	-9 165 545	-9 254 462	-9 254 462	2,2
Toimintakate	-8 809 449	-8 696 210	-8 752 852	-8 950 073	-8 899 822	-8 861 149	-8 861 149	-8 950 066	-8 950 066	1,9
Suunnitelman mukaiset	-243 078	-244 504	-244 504	0	-251 717	-251 717	-251 717	-251 717	-251 717	3,0
Laskennalliset erät	949 665	924 125	924 125	918 183	918 183	918 183	918 183	918 183	918 183	-0,6
Nettokulut yhteensä	-8 102 862	-8 016 589	-8 073 231	-8 031 890	-8 233 356	-8 194 683	-8 194 683	-8 283 600	-8 283 600	2,2

Toiminta ja tavoitteet, talousarvio 2019 ja suunnitelmavuodet 2020-2021

Sivistystoimen suomenkielien jaosto tarjoaa laadukasta esi- ja perusopetusta, lukiokoulutusta sekä vapaata sivistystyötä. Yhtenäinen oppimisen polku esiopetuksesta aikuisopiskeluun vahvistaa kaupungin lasten ja nuorten sekä aikuisten hyvinvointia. Opetus- ja kasvatustyön paikalliset tavoitteet on kirjattu opetussuunnitelmiin ja näitä täydentäviin asiakirjoihin sekä toimintaa ohjaaviin opetustoimen lainsäädäntöön. Yhteistyö kaupungin kulttuuri, nuoriso – ja liikuntatoimen kanssa edistää laadukkaan opetuksen ja oppimisen ilon toteuttamista.

Strategiset toimenpiteet – strategiakausi 2018-2021

Toimenpiteet tuleville vuosille on johdettavissa kaupungin strategiasta ja tulevien vuosien toimintasuunnitelmasta. Vuoden 2019 keskiössä ovat hyvinvointi, osallistaminen, monikielisyys sekä digitaalisen osaamisen edistäminen.

Kouluruokailun rooli hyvinvoinnin edistäjänä on uusi lähestymistapa samalla kun pyritään vahvistamaan yhteisöllistä oppilas- ja opiskelijahuoltoa. Osallistamiseen pyritään kannustamaan järjestämällä yhteisiä keskustelutilaisuuksia sidosryhmille, kysymällä yleensä opetuksen ja kasvatuksen toimivuudesta sekä digitaalisuuden vaikutuksesta ja osuudesta opetuksessa ja oppimisessa. Monikielisyyden toimintamallit ja kaksikielisyys ovat osa esi- ja perusopetuksen arkea.

Jotta toimenpiteiden toteuttamisessa onnistutaan, paikallinen ja alueellinen verkostoituminen sekä opetuksen ja kasvatuksen valtakunnallisten linjausten seuraaminen on ensiarvoisen tärkeää.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Oppimisen monipuolinen arviointi perusopetus- ja lukiolain sekä opetussuunnitelman edellyttämällä tavalla.	Oppimiskeskustelut ja numeroarviointi vahvistavat oppilaiden osaamisen arviointia. Opettajien arviointiosaaminen vahvistuu.	Arviointipäivä kaikissa perusopetuksen kouluissa. Lukiossa arviointitapojen monipuolistaminen ja koeviikkojen keventäminen siten, että arviointi on osa kurssien opetusta.
Oppilaiden ja opiskelijoiden kokonaisvaltainen hyvinvointi koulun yhteisöllisen toimintakulttuurin keskiössä.	Oppimisympäristöt ovat pedagogisesti toimivia, viihtyisiä ja turvallisia.	Yhteisöllisen oppilashuollon rooli vahvistuu. Kouluruokailun merkitys koulun yhteisöllisen toimintakulttuurin edistäjänä vahvistuu ja oppilaiden osallisuus kouluruokailun kehittämisessä lisääntyy.
Monikielisyyden ja kieliryhmien välisen yhteistyön vakiinnuttaminen.	Oppilaiden kielivalinnat monipuolistuvat.	Lukioiden osittain yhteinen kurssitarjotin, kaksikielisyshankkeiden jatkumo Koivuhaka-Malms, ruotsin kielen varhentaminen (Nilsby ja Koivuhaka). Koulujen yhteiset rehtori- ja opettajapalaverit 2-3 kertaa vuodessa.
TVT-strategian jalkautuminen. Opettajien osaamisen vahvistaminen.	Opettajat käyttävät ohjelmia monipuolisesti. Sähköinen kysely opettajien osaamisesta.	Digitaalisten opetusohjelmien ja oppimateriaalien käyttö kaikissa oppiaineissa lisääntyy ja oppimisprosessien digitaalinen dokumentointi lisääntyy.
Kombi-toiminnan edelleen kehittäminen.	Kurssiarviointien uudistaminen.	Sujuva vuorovaikutus asiakkaiden, opiskelijoiden ja kansalaisopiston välillä
Osallistaminen ja osallistuminen toiminnan kehittämiseen tavoittaa kaikki toimijat varhaiskasvatuksesta toisen asteen koulutukseen asti.	Kysely ja keskustelevat tapaamiset.	Kyselyn vastauksissa saavutetaan vähintään taso 3 (asteikolla 1-5).

Henkilöstö

TYÖVUODET	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
Hallinto	6,2	10,4	9,9	11,4	11	11	11
Opetus	73,8	79,7	77,1	67,9	69	69	69
Oppilashuolto	16,9	17,2	17,5	17,6	21,8	21,8	21,8
Työvuodet yhteensä	96,9	107,3	104,5	96,9	101,8	101,8	101,8
Henkilöstön lukumäärä 31.12.							
toistaiseksi	94	80	79	96	na		
määräaikaiset	11	22	23	10	na		
henkilöstön lukumäärä 31.12.	105	102	102	106	0	0	

SUORITTEITA	2015	2016	2017	E 2018	B 2019	2020	2021
Oppilaita esikoulussa	73	73	72	69	66	56	37
Oppilaita perusopetuksessa	657	628	644	648	633	635	620
Vuosiviikkotunnit perusopetuksessa	1 478	1 503	1 477	1 504	1 504		
Oppilaita lukiossa	78	82	82	78	78	78	78
Vuosiviikkotunnit lukiossa	212	213	213	213	213		
Kansalaisopiston tunnit	3 480	2 981	9 000	9 000	9 000	9000	9000
Opiskelijat (brutto)	1 833	1 539	3 000	5 000	5 000	5000	5000
Opiskelijat (netto)	960	1 104	3 000	3 000	3 000	3000	3000

MITTARIT	2015	2016	2017	E 2018	B 2019	2020	2021
<i>Perusopetus</i>							
Kustannus/asukas €	382	389	437	443	445		
Käyttökustannukset/oppilas	9 374	9 584	10 311	10 468	10 744		
Käyttökustannukset/vuosiviikkotunti	3 996	4 005	4 552	4 510	4 522		
Vuosiviikkotunnit/oppilas	2,35	2,39	2,27	2,30	2,38		
E erityisen tuen oppilaat, %	10,00 %	10,00 %	10 %	10 %	10 %		
Ryhmäkoko ka.	15	14,27	15,9	15	15		
Koulukuljetusoppilaat, %		42 %	40 %	36 %	36 %		
Kuljetuskustannukset/kaikki oppilaat		607	603	600	617		
<i>Lukio</i>							
Kustannus/asukas €	48	46	49	48	48		
Käyttökustannukset/oppilas	9 484	8 719	9 626	9 512	9 859		
Käyttökustannukset/vuosiviikkotunti	3 490	3 357	3 525	3 483	3 427		
Vuosiviikkotunnit/oppilas	2,72	2,60	2,73	2,73	2,73		
<i>Kansalaisopisto</i>							
Kustannus/asukas €	36	33	40	40	40		
Kustannus/opiskelija	125	115	122	122	123		
Kustannus/tunti			68	68	69		

KULTTUURI

Kulttuurilautakunta

Sivistysosasto

Ulrika Lundberg, opetuspäällikkö

Ann-Sofie Isaksson, kulttuuripäällikkö

5600 KULTTUURI	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	33 958	65 000	17 000	42 500	42 500	42 500	42 500	40 900	43 300	-34,6
Maksutuotot	10 526	200	7 000	47 700	47 700	47 700	47 700	6 200	47 700	23 750,0
Tuet ja avustukset	60 270	33 000	30 000	56 000	56 000	56 000	56 000	30 000	28 000	69,7
Muut toimintatuotot	51 894	49 100	50 000	38 500	38 500	38 500	38 500	40 500	40 500	-21,6
Toimintatuotot	156 648	147 300	104 000	184 700	184 700	184 700	184 700	117 600	159 500	25,4
Henkilöstökulut	-618 230	-594 179	-550 000	-571 992	-571 992	-571 992	-571 992	-573 308	-580 448	-3,7
Palvelujen ostot	-446 306	-565 727	-568 000	-637 630	-628 630	-628 630	-628 630	-618 130	-631 630	11,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-134 482	-68 550	-68 000	-82 200	-69 200	-69 200	-69 200	-61 600	-69 500	0,9
Avustukset	-318 843	-312 875	-312 000	-312 875	-312 875	-312 875	-312 875	-312 875	-312 875	0,0
Muut toimintakulut	-693 856	-802 268	-802 000	-807 416	-760 800	-760 800	-760 800	-725 300	-736 800	-5,2
Toimintakulut	-2 211 717	-2 343 599	-2 300 000	-2 412 113	-2 343 497	-2 343 497	-2 343 497	-2 291 213	-2 331 253	-0,0
Toimintakate	-2 055 069	-2 196 299	-2 196 000	-2 227 413	-2 158 797	-2 158 797	-2 158 797	-2 173 613	-2 171 753	-1,7
Suunnitelman mukaiset	-146 039	-143 527	-143 527	0	-146 246	-146 246	-146 246	-146 246	-146 246	1,9
Laskennalliset erät	299 683	332 204	332 204	292 592	273 048	273 048	273 048	273 048	273 048	-17,8
Nettokulut yhteensä	-1 901 424	-2 007 622	-2 007 323	-1 934 821	-2 031 995	-2 031 995	-2 031 995	-2 046 811	-2 044 951	1,2

Toiminta ja tavoitteet, talousarvio 2019 ja suunnitelmavuodet 2020-2021

Kulttuuriyksikön toiminta muodostuu kulttuuritoiminnasta, museo- ja kotiseututoiminnasta, urheilu- ja liikuntatoiminnasta sekä lasten ja nuorten toiminnasta.

Kulttuuriyksikkö pyrkii kehittämään eri toimintamuotoja yhteistyössä kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden kanssa niin, että ne vastaavat kuntalaisten odotuksia ja ovat ajanmukaisia. Tavoitteena on, että asukkaat tuntevat olevansa mukana luomassa aktiivista asuinpaikkakuntaa.

Luovuuteen kannustetaan sekä omassa organisaatiossa että yhteistyökumppaneiden keskuudessa. Tavoitteena on, että kulttuuri tavoittaa kaikki kuntalaiset yhdenvertaisesti, ja sen vuoksi kehitetään koulujen kulttuurikasvatussuunnitelmaa ja yhteistyötä vanhustenhuollon kanssa.

Liikunta ja terveydenedistämistoiminta ovat osa entistä useamman paraislaisen arkea, vuosittain kehitetään yhdestä kahteen lähiliikuntapaikkaa. Liikuntaneuvontaa sekä lapsille päivittäistä liikkumisen iloa tuottavaa varhaiskasvatustoimintaa kehitetään toimialarajat ylittävänä yhteistyönä.

Nuorten tulee kokea voivansa vaikuttaa vapaa-aikaansa ja lähiympäristöönsä. Nuorisovaltuusto, avoimet nuorisofoorumit ja Rahat nopeasti -projektiavustukset ovat kanavia nuorten aloitteille, mutta tärkeää on myös vapaa-aikaohjaajien ja muiden aikuisten tuki.

Strategiset toimenpiteet – strategiakausi 2018-2021

Kuntalaisten ja yhteistyökumppaneiden tulee kokea, että kulttuuriyksikkö on helposti lähestyttävä ja että kulttuuriyksikölle voi esittää ideoita, kysymyksiä ja aloitteita yhteistyöstä. Kaikki kulttuuriyksikön alaiset toiminnot toimivat monialaisissa verkostoissa yhdistysten, toisten kuntien, asiantuntijoiden ja muiden toimijoiden kanssa. Tällä tavoin halutaan varmistaa kuntalaisille ajanmukainen, kiinnostava ja mielekkäältä tuntuva toiminta.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Osallisuuden ja kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön edistäminen.	Yhdistystapaamiset ja yhteistyöt Avoimet kuntalaistilaisuudet	Toteutetut yhteistyöhankkeet. Yhdistystapaamiset, käyttäjä-/kuluttajatilaisuudet. Käyttäjä-/kuluttajatutkimus netissä.
Ennaltaehkäisevän toiminnan vahvistaminen.	Terveystiedon edistämistoiminta Yhteistyö kaupungin muiden yksiköiden kanssa	Liikuntaneuvonnan kehittäminen henkilöille, joilla on kohonnut terveysriski. Yhteistyön kehittäminen varhaiskasvatuksen kanssa lasten liikkumisen ilon tiimoilta. Koulujen kulttuurikasvatussuunnitelman edelleen kehittäminen. "Kulttuuria kaikille" -toimintamallien työstäminen yhteistyössä vanhustenhuollon ja muiden toimijoiden kanssa.
Nuorten kannustaminen ja tukeminen aloitteiden tekemisessä ja halukkuudessa ottaa vastuuta toiminnoista.	Nuorisovaltuusto ja avoimet nuorisofoorumit. Uudet toimintamuodot	Nuorten aloitteet. Mopotoiminnan kehittäminen yhdessä nuorten kanssa
Yhteiskunnan kulttuurisen monimuotoisuuden huomioiminen.	Uudet toimintamuodot	Koulujen kulttuurikasvatussuunnitelman ohjelma. Tapahtumat

Personal

TYÖVUODET	2015	2016	2017	B 2018	B2019	2020	2021
Kulttuuripääällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1	1
Museohenkilöstö	1,4	1,4	1,9	1,7	1,7	1,7	1,7
Suunnittelija				0,4	0,4	0,4	0,4
Vapaa-aikasihteeri	2,0	1,5	1,9	2,0	2,0	2	2
Liikuntaohjaaja					0,5	0,5	1
Vapaa-aikaohjaaja, nuorisotyöntekijä	5,0	5,0	4,9	5,0	5,0	5	5
Kulttuurituottaja	0,6	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Liikuntapaikka- ja kenttähenkilöstö	4,0	3,5	2,6				
Kanslisti	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Teknikko, vahtimestari	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,6	1
Hanketyöntekijät	2,4	1,4	2,9	2,6	1,0	2	1
Siviilipalvelusmies	2,0	0,7	0,5	1,0	0,7	1	1
Työvuodet yhteensä	19,3	16,2	17,4	15,2	14,0	15,3	
Henkilöstön lukumäärä 31.12.							
toistaiseksi	14	13	9	10	12,0	14	14
määräaikaiset	9	4	8	8	9,0	5	8
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	23	17	17	18	21,0	19	

SUORITTEITA	2015	2016	2017	E2018	2019	2020	2021
Nuorisotilojen kävijämäärä	6 200	5 260	7 200	6 000	6 000	6 000	6 000
Kaupungin järjestämien tapahtumien kävijämäärä	16 350	15 995	17 050	15 000	17 000	15 000	17 000
Museoiden kävijämäärä	4 100	3 700	3 700	3 500	3 500	4 200	3 500
Liikuntapaikkojen kävijämäärä	160 000	155 000	160 000	160 000	165 000	170 000	170 000
MITTARIT	2015	2016	2017	E 2018	2019	2020	2021
nettokustannus/asukas	111	112	133	144	141		

KIRJASTO

Kulttuurilautakunta

Sivistysosasto

Ulrika Lundberg, opetuspäällikkö

Karolina Zilliacus, kirjastopäällikkö

5700 KIRJASTO	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	8 740	5 200	5 200	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	-23,1
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	5 639	0	1 930	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	7 585	11 300	11 300	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	-46,9
Toimintatuotot	21 963	16 500	18 430	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	-39,4
Henkilöstökulut	-542 798	-542 640	-542 640	-539 163	-539 163	-539 163	-539 163	-539 163	-539 163	-0,6
Palvelujen ostot	-98 911	-102 650	-102 650	-105 032	-105 032	-105 032	-105 032	-105 032	-105 032	2,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-148 760	-173 820	-173 820	-191 700	-191 700	-191 700	-191 700	-191 700	-191 700	10,3
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-425 289	-452 073	-452 073	-432 546	-432 546	-432 546	-432 546	-432 546	-432 546	-4,3
Toimintakulut	-1 215 759	-1 271 183	-1 271 183	-1 268 441	-1 268 441	-1 268 441	-1 268 441	-1 268 441	-1 268 441	-0,2
Toimintakate	-1 193 795	-1 254 683	-1 252 753	-1 258 441	-1 258 441	-1 258 441	-1 258 441	-1 258 441	-1 258 441	0,3
Suunnitelman mukaiset	-18 143	-24 985	-24 985	0	-23 070	-23 070	-23 070	-23 070	-23 070	-7,7
Laskennalliset erät	249 937	263 496	263 496	259 899	259 899	259 899	259 899	259 899	259 899	-1,4
Nettokulut yhteensä	-962 001	-1 016 172	-1 014 242	-998 542	-1 021 612	-1 021 612	-1 021 612	-1 021 612	-1 021 612	0,5

Toiminta ja tavoitteet, talousarvio 2019 ja suunnitelmavuodet 2020–2021

Kirjastotoimintaa ohjaa laki yleisistä kirjastoista (1492/2016), jonka mukaan kirjastojen tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan ja edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Paraisten kaupungissa on viisi kirjastoa, Paraisilla, Nauvossa, Korppoossa, Houtskarissa ja Iniössä. Lisäksi Utössä on kirjasto, jolla on oma kokoelma, sekä yhteysaluksilla kirjalaatikkoja. Iniön kirjasto on omatoimikirjasto eli sitä voi käyttää päivittäin klo 9–20 ilman henkilökuntaa.

Strategiset toimenpiteet – strategiakausi 2018–2021

Kirjasto tarjoaa asiakkaille laadukkaita, ajankohtaisia ja kiinnostavia aineistoja ja tapahtumia sekä kaikille avoimen kuntalaisen olohuoneen. Kirjasto edistää hyvinvointia tukemalla lukuharrastusta, elinikäistä oppimista ja tasa-arvoista pääsyä tiedon lähteille. Kirjasto kehittää yhteistyötä kunnan muiden yksiköiden sekä toisten yhteisöjen kanssa.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Uudet ja monipuoliset palvelut alle kouluikäisille lapsille.	Uudet toimintamuodot. Yhteistyön vahvistaminen vanhempien, varhaiskasvatuksen, neuvoloiden ym. kanssa.	Osallistujamäärä Tapahtumien määrä
Kuntalaiset ovat osallisina kirjaston toiminnassa.	Kuntalaisille järjestetään keskustelutilaisuuksia toiminnasta. Kirjastotoimintaa esitellään pop up -tilaisuuksissa.	Kaikilla kunta-alueilla järjestetään ainakin yksi keskustelutilaisuus.

Uusi palvelumuoto, joka mahdollistaa sen, että ne, joilla ei ole mahdollisuutta tulla kirjastoon, saavat kirjaston aineistoa kotiinsa.	Kysely palvelun käyttäjille. Palvelun käyttäjämäärä.	Palvelua varten tarvittava materiaali on hankittu. Kotipalvelun kanssa pidetään kokouksia palvelun suunnittelemiseksi.
Entistä useammat käyttävät verkkokirjastoa ja sen toimintoja.	Tilastot verkkokirjaston käyttäjä- ja kävijämääristä. Kysely käyttäjille.	Ainakin 50 % kaikista aineistovarauksista ja laina-ajan jatkamisista tapahtuu verkkokirjastossa.
Monikielisyys ja kulttuurinen monimuotoisuus toiminnassa	Uudet toimintamuodot. Palvelun käyttäjämäärä.	Sellaisten tapahtumien määrä, joissa huomioidaan monikielisyys ja kulttuurinen monimuotoisuus

Henkilöstö

Ei muutoksia.

TYÖVUODET	2015	2016	2017	B 2018	B2019	2020	2021
Kirjastopäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1	1
Kirjastonhoitaja	6,1	7,2	6,3	5,0	5,0	5	5
Kirjastovirkailija	6,1	5,8	5,6	5,3	4,3	4,3	4,3
Erikoiskirjastovirkailija			0,5	1,0	2,0	2	2
IT-pedagogi				0,1	0,1	0,1	0,1
Kirjastovirkailija, oppisopimus		0,8	0,8				
Harjoittelija		0,5					
Hanketyöntekijä		0,3					
Työvuodet yhteensä	13,2	15,6	14,2	12,4	12,4	12,4	12,4
Henkilöstön lukumäärä 31.12.							
toistaiseksi	13	13	12	15	14,0	15	15
määräaikaiset	1	2	1	0	1,0		
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	14	15	13	15	15,0	15	15

SUORITTEET	2015	2016	2017	E2018	2019	2020	2021
Kirjastojen määrä	5	5	5	5	5	5	5
Aukiolotunnit	6 318	6 560	5 741	6 600	6 600	6 600	6 600
Fyysiset käynnit	135 137	136 106	137 122	140 000	141 000	142 000	143 000
Verkkokäynnit	48 927	62 956	89 357	60 000	61 000	62 000	63 000
Lainojen kokonaismäärä	183 842	192 920	179 044	190 000	190 000	190 000	190 000
Lainaajien määrä	5 408	5 426	5 200	5 500	5 500	5 500	5 500
Aineistokanta	160 512	159 087	152 393	155 000	154 500	154 000	153 500
Hankintojen määrä	6 147	6 271	6 848	6 000	6 000	6 000	6 000
Tapahtumien määrä			172	120	150	200	250
Tapahtumien kävijämäärä			1 326	2 000	2 400	2 600	2 800
Käyttäjäkoulutusten määrä			111	120	150	170	190
Käyttäjäkoulutusten kävijämäärä			1 775	2 000	2 500,0	2 700	2 900
MITTARIT	2015	2016	2017	E 2018	2019	2020	2021
Nettokustannus/asukas €	64	64	77	80	80	80	80
Fyysiset käynnit/asukas	8,7	8,8	8,8	9,2	9,2	9,3	9,4
Lainojen kokonaismäärä/asukas	11,8	12,4	11,6	12,5	12,5	12,5	12,5
Lainaajia asukkaista	0,35	0,36	0,33	0,36	0,36	0,36	0,36
Aineistomäärä/asukas	10,3	10,2	10,3	10,1	10,1	10,1	10,1

JOUKKOLIIKENNE

Sivistysosasto

Ulrika Lundberg, opetuspäällikkö

5800 JOUKKOLIIKENNE	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	20 277	22 000	20 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	169 500	156 000	156 000	173 000	173 000	173 000	173 000	173 000	173 000	10,9
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintatuotot	189 777	178 000	176 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	9,6
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Palvelujen ostot	-592 579	-495 600	-529 000	-612 200	-612 200	-612 200	-612 200	-612 200	-612 200	23,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintakulut	-592 579	-495 600	-529 000	-615 200	-615 200	-615 200	-615 200	-615 200	-615 200	24,1
Toimintakate	-402 802	-317 600	-353 000	-420 200	-420 200	-420 200	-420 200	-420 200	-420 200	32,3
Suunnitelman mukaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nettokulut yhteensä	-402 802	-317 600	-353 000	-420 200	-420 200	-420 200	-420 200	-420 200	-420 200	32,3

Toiminta ja tavoitteet, talousarvio 2019 ja suunnitelmavuodet 2020-2021

Joukkoliikenne pitää sisällään seutulippuyhteistyön, palvelulinjan sekä kutsu- ja linjataksiliikenteen.

Strategiset toimenpiteet – strategiakausi 2018-2021

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Paraisten kaupungin etujen valvominen joukkoliikenneasioissa.	Yhteydenpito Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa	Ajantasainen tieto joukkoliikenneasioista
Seutulippumatkustuksen lisääminen.	Myytyjen seutulippujen ja seutulipulla tehtyjen matkojen määrä	2-5 % lisäys vuoden 2018 määriin

SUORITTEITA	2015	2016	2017	E 2018	2019	2020	2021
seutulippu, myytyjen lippujen määrä	4 850	4 774	4 708	4 700	4 900	4 950	5 000
seutulippu, matkojen määrä	158 986	152 890	154 748	155 000	158 000	158 500	159 000
MITTARIT	2015	2016	2017	E 2018	2019	2020	2021
nettokustannus/asukas €	15	19	26	27	27		

SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO

Sosiaali- ja terveyslautakunta

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	992 872	1 322 433	1 279 028	1 183 880	1 203 880	1 203 880	1 203 880	1 203 880	1 203 880	-9,0
Maksutuotot	4 372 189	4 652 700	4 331 809	4 450 200	4 530 200	4 530 200	4 530 200	4 470 200	4 470 200	-2,6
Tuet ja avustukset	640 094	590 210	671 761	497 300	561 300	561 300	561 300	561 300	561 300	-4,9
Muut toimintatuotot	626 354	753 757	656 577	621 129	621 129	621 129	621 129	621 129	621 129	-17,6
Toimintatuotot	6 631 509	7 319 100	6 939 175	6 752 509	6 916 509	6 916 509	6 916 509	6 856 509	6 856 509	-5,5
Henkilöstökulut	-20 198 957	-20 883 079	-20 450 680	-20 697 407	-20 824 572	-20 824 572	-20 824 572	-21 013 215	-21 013 215	-0,3
Palvelujen ostot	-33 578 016	-33 399 533	-33 530 983	-34 530 322	-34 276 717	-34 276 717	-34 276 717	-34 235 222	-34 235 222	2,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 581 397	-1 488 700	-1 560 802	-1 516 683	-1 506 683	-1 506 683	-1 506 683	-1 506 683	-1 506 683	1,2
Avustukset	-1 890 422	-1 685 509	-1 818 205	-2 015 526	-1 808 526	-1 808 526	-1 808 526	-1 808 526	-1 808 526	7,3
Muut toimintakulut	-4 213 925	-4 126 405	-4 155 699	-4 220 452	-4 215 452	-4 215 452	-4 215 452	-4 215 452	-4 215 452	2,2
Toimintakulut	-61 462 718	-61 583 226	-61 516 369	-62 980 390	-62 631 950	-62 631 950	-62 631 950	-62 779 098	-62 779 098	1,7
Toimintakate	-54 831 209	-54 264 126	-54 577 194	-56 227 881	-55 715 441	-55 715 441	-55 715 441	-55 922 589	-55 922 589	2,7
Suunnitelman mukaiset	-477 382	-441 427	-441 427	0	-448 243	-448 243	-448 243	-448 243	-448 243	1,5
Laskennalliset erät	2 123 484	2 053 807	2 053 807	2 098 307	2 098 307	2 098 307	2 098 307	2 098 307	2 098 307	2,2
Nettokulut yhteensä	-53 185 107	-52 651 746	-52 964 814	-54 129 574	-54 065 377	-54 065 377	-54 065 377	-54 272 525	-54 272 525	2,7

Toiminta, strategiset toimenpiteet ja tavoitteet 2019–2021

Sosiaali- ja terveysosastoon kuuluvat hallinto, sosiaalipalvelut, perheysikkö, vanhustenhuolto, terveydenhuolto ja erikoissairaanhoito. Tavoitteena on kehittää toimintaa ja palvelurakenteita huomioiden tulevat maakunta- sekä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukset. Samoin hyvinvointikertomuksen sisältämät tavoitteet huomioidaan eri yksiköiden tavoitteissa. Osaston yksiköillä on omat kehittämiskohteensa, mutta osastolla on myös yhteisiä kehittämiskohteita. Näistä voidaan mainita erityisesti työhyvinvoinnin lisäämiseen tähtäävät toimenpiteet.

Strategiset toimenpiteet – henkilöstön työhyvinvointi kestävän toiminnan pohjana

Henkilökunta on tärkein resurssimme ja panostamalla työhyvinvoinnin lisäämiseen takaamme sen, että asiakkaamme saavat parasta mahdollista palvelua.

SOSIAALI- JA TERVEYSHALLINTO

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveysosasto

Miia Lindström, vt. sosiaali- ja terveysjohtaja

6000 SOSIAALI- JA TERVEYSHALLINTO	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Henkilöstökulut	-192 158	-198 941	-198 941	-218 760	-218 760	-218 760	-218 760	-218 760	-218 760	10,0
Palvelujen ostot	-23 903	-34 862	-34 862	-26 311	-25 311	-25 311	-25 311	-26 311	-26 311	-27,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 946	-4 200	-4 200	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800	-57,1
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-20 461	-21 415	-21 415	-20 389	-20 389	-20 389	-20 389	-20 389	-20 389	-4,8
Toimintakulut	-240 468	-259 418	-259 418	-267 260	-266 260	-266 260	-266 260	-267 260	-267 260	2,6
Toimintakate	-240 468	-259 418	-259 418	-267 260	-266 260	-266 260	-266 260	-267 260	-267 260	2,6
Suunnitelman mukaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Laskennalliset erät	12 176	12 305	12 305	12 628	12 628	12 628	12 628	12 628	12 628	2,6
Nettokulut yhteensä	-228 292	-247 113	-247 113	-254 632	-253 632	-253 632	-253 632	-254 632	-254 632	2,6

Toiminta ja tavoitteet, talousarvio 2019 ja suunnitelmavuodet 2020-2021

Sosiaali- ja terveysosasto tuottaa lakisääteisiä ja muita sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja kuntalaisille sekä muille hoidon ja tuen tarvisijoille Paraisten kaupungissa. Tavoitteena on tuottaa kuntalaisille tehokkaasti lakisääteisiä palveluja. Tavoitteena on myös kehittää toimintaa ja palvelurakenteita huomioiden tulevat sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukset.

Vuoden 2018 aikana sosiaali- ja terveydenhuollon hallinnon henkilöstö on vaihtunut kokonaisuudessaan. Sosiaali- ja terveysjohtajan osalta ei palkkakustannuksissa tapahdu merkittäviä muutoksia vuoden 2019 osalta. Palvelusihteeri, jonka virkanimike on muutettu taloussuunnittelijaksi (Sosiaali- ja terveyslautakunnan kokouksessa 23.8.2018 § 82) on työskennellyt ainoastaan kuusi kuukautta vuoden 2018 aikana. Uusi taloussuunnittelija on palkattu 11/2018 alkaen ja tarkoituksena on, että hänen palkkakustannukset huomioidaan kokonaisuudessaan ensi vuodelle (40 430 euroa). Kanslistien tilanne on ollut jo pitkään hyvin kuormittunut, eikä töitä pystytäkään tekemään työajan puitteissa. Uuden kanslistin toimen perustaminen vähentäisi tätä kuormitusta merkittävästi. Uusi toimi tulisikin perustaa ja tämän uuden toimen vuosikustannukset olisivat 29 787 euroa.

Strategiset toimenpiteet – strategiakausi 2019-2021

Tavoitteena on tuottaa lakisääteisiä palveluita asiakkaiden tarpeet huomioiden.

Riskit ja riskienhallinta

Haasteina voidaan pitää digitalisaation hyödyntämättömyyttä työssä. Asiakkaiden palvelujen saaminen tulee olla joustavaa huolimatta sektorien rajoista. Palveluriskien minimoiminen työtapojen kehittämisellä. Johdolle tulee mahdollistaa johtaminen.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Asiakaslähtöisyys palvelujen tuottamisessa.	Asiakaslähtöiset palvelukuvaukset.	Palvelukuvaukset tehtyinä kaikilla osa-alueilla.

ÅRSVERKEN / TYÖVUODET	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
Tillsvidare anställda / Toistaiseksi							
Administrativ personal/Hallinnollinen henkilöstö	2,4	2,4	2,4	2,4	3,0	3,0	3,0
Sammanlag/Yhteensä	2,4	2,4	2,4	2,4	3,0	3,0	3,0
Antal anställda / henkilöstön lukumäärä							
tills vidare / toistaiseksi					3		
tidsbundna / määräaikaiset					0		
					3		

SOSIAALIPALVELUT

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveysosasto

Miia Lindström, vt. sosiaali- ja terveysjohtaja

Heidi Ulriksson, sosiaalipalvelupäällikkö

6100 SOSIAALIPALVELUT	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	147 016	151 003	151 000	151 500	151 500	151 500	151 500	151 500	151 500	0,3
Maksutuotot	83 277	64 500	104 000	102 500	102 500	102 500	102 500	102 500	102 500	58,9
Tuet ja avustukset	330 523	366 210	319 500	322 300	304 300	304 300	304 300	304 300	304 300	-16,9
Muut toimintatuotot	116 580	149 745	135 900	73 346	73 346	73 346	73 346	73 346	73 346	-51,0
Toimintatuotot	677 397	731 458	710 400	649 646	631 646	631 646	631 646	631 646	631 646	-13,6
Henkilöstökulut	-1 033 157	-1 117 902	-1 093 900	-1 205 871	-1 186 492	-1 186 492	-1 186 492	-1 186 821	-1 186 821	6,1
Palvelujen ostot	-5 588 174	-5 262 836	-5 378 108	-6 241 130	-6 003 130	-6 003 130	-6 003 130	-6 003 130	-6 003 130	14,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 327	-18 640	-18 460	-19 980	-19 980	-19 980	-19 980	-19 980	-19 980	7,2
Avustukset	-1 347 104	-1 114 789	-1 241 685	-1 445 506	-1 240 506	-1 240 506	-1 240 506	-1 240 506	-1 240 506	11,3
Muut toimintakulut	-347 853	-300 637	-300 306	-307 573	-307 573	-307 573	-307 573	-307 573	-307 573	2,3
Toimintakulut	-8 333 614	-7 814 804	-8 032 459	-9 220 060	-8 757 681	-8 757 681	-8 757 681	-8 758 010	-8 758 010	12,1
Toimintakate	-7 656 217	-7 083 346	-7 322 059	-8 570 414	-8 126 035	-8 126 035	-8 126 035	-8 126 364	-8 126 364	14,7
Suunnitelman mukaiset	-572	-572	-572	0	-572	-572	-572	-572	-572	0,0
Laskennalliset erät	184 941	126 501	126 501	128 646	128 646	128 646	128 646	128 646	128 646	1,7
Nettokulut yhteensä	-7 471 848	-6 957 417	-7 196 130	-8 441 768	-7 997 961	-7 997 961	-7 997 961	-7 998 290	-7 998 290	15,0

Toiminta ja tavoitteet 2019-2021

Sosiaalipalveluyksikön tuottamat palvelut perustuvat sosiaalihuollon voimassa olevaan lainsäädäntöön ja erikoislainsäädäntöön. Sosiaalipalvelut perustuvat siihen, että subjektiiviseen oikeuteen kuuluvia sosiaalipalveluja myönnetään lain edellyttämällä tavalla. Muita sosiaalipalveluja myönnetään harkinnanvaraisina ja osoitettujen määrärahojen mukaisessa laajuudessa.

Toiminta käsittää yksikön hallinnon sekä seuraavat osatoiminnot: ehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki, kehitysvammahuolto, vammaispalvelut, kuntouttava työtoiminta, alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuki, päihdehuolto, sosiaalihuollon tukiasuminen, työllistämistuki ja pakolaistoiminta.

Visiona on sosiaalipalvelujen tuottaminen lähipalveluperiaatteen mukaisesti kunnassa esiintyvän tarpeen edellyttämässä laajuudessa kelpoisuusehdot täyttävien, riittävien henkilöstöresurssien voimin.

Kuntalaisille tarjottavien sosiaalipalvelujen hoidon pitkäjännitteinen suunnittelu. Henkilöstömitoitus vastaa työmäärää.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Mielenterveys- ja päihdetyön kehittämisen jatkaminen yhteistyössä terveydenhuollon kanssa.	Organisaatiomallin rakentaminen. Työnjaon optimointi päällekkäisyyksiä vähentämällä	Organisaatiomalli on tehty.
Vammaispalvelutyön kehittäminen. Kehitysvammaisten henkilöiden palveluiden arvioinnin jatkaminen.	Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain yhdistämisen valmistelu kunnassa. Yhteistoiminnan kehittäminen kehitysvammapalveluita tuottavien palveluntuottajien kanssa.	Osallistuminen koulutuspäiviin ja työryhmiin, joissa lakien yhteensovittamista käsitellään. Asiakkaiden palvelutarpeen arviointi ja kustannusvertailu kieliryhmien välillä.

ÅRSVERKEN / TYÖVUODET	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
Administrativ personal / Hallinnollinen henkilöstö	2,6	3,6	3,2	3,2	3,2	3,2	
Socialarbetare / Sosiaalityöntekijä	2,9	3	4,5	3,9	5	5	
Handledare / Ohjaaja	3,6	5,9	4,5	6	6	6	
Koordinator / Koordinaattori	2,2	1,9	2	1	2	2	
Närvårdare / Lähihoitaja	1	1	1	1	1	1	
Familjearbetare / Perhetyöntekijä	0	0	0	0,5	0,5	0,5	
Skolgångsbiträde / Koulunkäynninavustaja	1	1	1	1	1	1	
Övervakare / Valvoja	1	1	1	1	1	1	
Sammanlagt / Yhteensä	14,3	17,4	17,2	17,6	19,7	19,7	
Antal anställda / henkilöstön lukumäärä							
tills vidare / toistaiseksi				22	24	24	
tidsbundna / määräaikaiset				2			
				24	24	24	
PRESTATIONER / SUORITTEITA	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
Hushåll som beviljas utkomststöd / Toimeentulotukea saavat taloudet	386	407	200	300	290	290	
Personer som erhåller färdtjänst / Kuljetuspalvelua saavat henkilöt	251	250	290	280	290	300	
Omsorgen om utv.störda/antal klienter Kehitysvammahuolto/asiakasmäärä	79	79	79	80	80	80	
Handikappservice antal kunder Vammaispalvelu/asiakasmäärä				295	295	295	
Närståendevårdstagare 0-64 år / Omaishoidon saavat henkilöt 0-64 v	62	66	64	77	78	80	
MÄTETAL / MITTARIT	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
Nettokostnad/invånare €	444	462	497	460			
Nettokustannukset/asukas €							

PERHEPALVELUT

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveysosasto

Miia Lindström, vt. sosiaali- ja terveysjohtaja

Sami Salmivirta, sosiaalisuhteeri

6200 PERHEPALVELUT	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	4 376	10 000	0	0	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	50,0
Maksutuotot	20 076	12 000	22 459	0	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	66,7
Tuet ja avustukset	87 000	83 000	88 800	0	82 000	82 000	82 000	82 000	82 000	-1,2
Muut toimintatuotot	8 458	0	1 120	0	0	0	0	0	0	0
Toimintatuotot	119 910	105 000	112 379	0	117 000	117 000	117 000	117 000	117 000	11,4
Henkilöstökulut	-1 179 701	-1 206 612	-1 200 822	-928 945	-1 349 986	-1 349 986	-1 349 986	-1 294 667	-1 294 667	11,9
Palvelujen ostot	-1 154 170	-1 031 781	-1 113 299	-956 318	-937 318	-937 318	-937 318	-937 318	-937 318	-9,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 198	-22 400	-16 499	-21 720	-21 720	-21 720	-21 720	-21 720	-21 720	-3,0
Avustukset	-58 217	-62 700	-68 500	-57 000	-57 000	-57 000	-57 000	-57 000	-57 000	-9,1
Muut toimintakulut	-108 255	-112 614	-112 004	-113 458	-113 458	-113 458	-113 458	-113 458	-113 458	0,7
Toimintakulut	-2 536 540	-2 436 107	-2 511 124	-2 077 441	-2 479 482	-2 479 482	-2 479 482	-2 424 163	-2 424 163	1,8
Toimintakate	-2 416 630	-2 331 107	-2 398 745	-2 077 441	-2 362 482	-2 362 482	-2 362 482	-2 307 163	-2 307 163	1,3
Suunnitelman mukaiset	-22 123	-22 123	-22 123	0	-21 637	-21 637	-21 637	-21 637	-21 637	-2,2
Laskennalliset erät	24 694	24 829	24 829	25 152	25 152	25 152	25 152	25 152	25 152	1,3
Nettokulut yhteensä	-2 414 059	-2 328 401	-2 396 039	-2 052 289	-2 358 967	-2 358 967	-2 358 967	-2 303 648	-2 303 648	1,3

Toiminta ja tavoitteet 2018-2021

Paraisten Perhekeskus tarjoaa paraistolaisille lapsille **sosiaalihuolto- sekä lastensuojelulain** mukaisia palveluita, **virka-aikaista sosiaalipäivystystä** ja **perheoikeudellisia palveluita (lastenvalvoja)**. Yksikössä työskentelee neljä sosiaalityöntekijää, neljä sosiaaliohjaajaa (joista yksi määräaikainen, kaksi perhetyöntekijää, lastenvalvoja 60% työajalla, perhekeskityöntekijä sekä kanslisti 20% työajalla). Sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaajat muodostavat työpareja, joiden työskentelyn tueksi pyydetään tarvittaessa muita viranomaisia. Sosiaalityöntekijä & sosiaaliohjaaja työparit ovat jaettu siten, että kolme työparia työskentelee lastensuojelun asiakkaiden kanssa ja yksi työpari työskentelee sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden ja alkuarvioinnin parissa. Perhetyöntekijät työskentelevät asiakkaiden tarpeiden mukaisesti joko sosiaalihuoltolain tai lastensuojelulain perusteella asiakkuudessa olevien lapsien ja perheiden kanssa. Perhekeskityöntekijä asiakkaana on aina lapsi ja asiakkuus perustuu lapsen tarpeisiin. Tavoitteenamme on, että lapset ja perheet saisivat tarvitsemansa avun jo mahdollisimman varhaisessa vaiheessa (peruspalveluissa), oikeasta paikasta (esimerkiksi vammaispalveluista) sekä yhdeltä luukulta.

Turunmaan perheneuvola tarjoaa matalan kynnyksen neuvontapalveluja pari- ja perhekeskityöntekijöille lapsiperheille Paraissa neljänä päivänä viikossa.

Perheasioiden sovittelu ostetaan Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymältä. Perheasiainsovittelu on avioliittolaisissa säädetty erityinen sosiaalipalvelu, joka on käytettävissä silloin, kun perheessä syntyy ristiriitoja. Yleisimmin perheasiainsovittelua käytetään silloin, kun puoliset harkitsevat eroa tai ovat jo päättäneet erota. Sovittelua voidaan käyttää myös eron jälkeen syntyvien, esimerkiksi lapsen tapaamisiin liittyvien erimielisyyksien ratkaisemiseksi. Sovittelulla pyritään siihen, että ristiriidat voitaisiin ratkaista osapuolten välisin neuvotteluin ja sopimuksin. Sovittelijan tehtävänä on kiinnittää erityistä huomiota lapsen aseman turvaamiseen.

Myös avoliiton ja rekisteröidyn parisuhteen osapuolet voivat käyttää perheasioiden sovittelua.

Nuorten työpaja Aktiva on tarkoitettu 15-28-vuotiaille nuorille, joka on etsimässä työ- tai koulutuspaikkaa. Aktiva tekee tiivistä yhteistyötä esimerkiksi Te-toimiston, koulujen sekä muiden viranomaisten ja yritysten kanssa.

Strategiset toimenpiteet – strategiakausi 2018-2021

Kehittämme Perhekeskityöntekijöiden toimintaa voimakkaasti ja tavoitteenamme on herättää myönteisiä tuntemuksia kuntalaisissa, tarjota mahdollisimman kattavasti lapsille ja heidän perheilleen suunnattuja sosiaalihuollon palveluita yhdeltä luukulta, lisätä asiakkaiden osallisuutta ja panostaa heidän kuulemiseen moniammatillisissa työryhmissä. Panostamme myös

digitalisaation lisäämiseen työssämme, kiinnitämme huomiota prosessien kehittämiseen sekä ostopalveluina hankittavien palveluiden hankintaprosessiin. Haluamme kehittyä innovatiiviseksi ja luovaksi työyhteisöksi, jossa otetaan vastuu ongelmista ja ratkaistaan ne.

Riskit ja riskienhallinta

Keskeisimmät haasteet ja riskit liittyvät kuntalaisten palvelutarpeisiin ja Perheysikön kykyyn vastata näihin tarpeisiin. Perheysikön tilanne on pitkään ollut haastava johtamisen, prosessien hajanaisuuden sekä työntekijätilanteen vuoksi. Pitkään jatkuneiden haasteiden vuoksi on ilmeistä, että tekemätöntä työtä on paljon, joka lisää työntekijöiden kuormittuneisuutta.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Palvelutarpeen arviointiprosessin kehittäminen ja tehostaminen. Selkeän prosessin luominen, yhteistyökumppanien ja erityisesti perheen roolin korostaminen. Asiakassegmentointi. Tavoitteena on, että asiakkaat ohjattaisiin ja he saisivat tarvitsemansa palvelut mahdollisimman nopeasti ja riittävällä tasolla, jotta sosiaalihuoltoon ja lastensuojeluun kohdistuva kuormitus minimoituisi.	Tapahtuu viikoittain. Arviointiin ja kehittämiseen osallistuu koko perheysikön henkilökunta. Tarkoitus on, että jatkossa kehittämis- ja arviointityöhön otettaisiin tiiviimmin mukaan yhteistyökumppanit ja asiakkaat.	Asiakasta pystyttäisiin tapaamaan samalla viikolla, kun ilmoitus tai yhteydenotto on saapunut. Asiakkaan tarvitsemat palvelut saataisiin käynnistettyä viimeistään kahden viikon sisällä ilmoituksen tai yhteydenoton saapumisesta.
Sosiaalihuoltolain mukaisten työskentelyprosessien luominen ja kehittäminen. Asiakassegmentointi. Tavoitteena on työskennellä tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Tavoitteena on järjestää asiakkaalle ne palvelut, jotka hän tarvitsee, ja seurata ja arvioida työskentelyn vaikuttavuutta. Tavoitteena on, että yhä useampi lastensuojelun asiakas voitaisiin siirtää kevyempiin sosiaalihuoltolain mukaisiin palveluihin.	Tapahtuu viikoittain. Arviointiin ja kehittämiseen osallistuu koko perheysikön henkilökunta. Tarkoitus on, että jatkossa kehittämis- ja arviointityöhön otettaisiin tiiviimmin mukaan yhteistyökumppanit ja asiakkaat.	Asiakkaita pystyttäisiin tapaamaan säännöllisesti kuukausittain. Asiakkuudessa on vain asiakkuutta tarvitsevia henkilöitä.
Lastensuojelun avo-, sijais- ja jälkihuoltoprosessien yhtenäistäminen, kehittäminen ja tehostaminen. Asiakassegmentointi. Tavoitteena on työskennellä tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Tavoitteena on järjestää asiakkaalle ne palvelut, jotka hän tarvitsee, ja seurata ja arvioida työskentelyn vaikuttavuutta. Tavoitteena on, että yhä useampi lastensuojelun asiakas voitaisiin siirtää kevyempiin sosiaalihuoltolain mukaisiin palveluihin.	Tapahtuu viikoittain. Arviointiin ja kehittämiseen osallistuu koko perheysikön henkilökunta. Tarkoitus on, että jatkossa kehittämis- ja arviointityöhön otettaisiin tiiviimmin mukaan yhteistyökumppanit ja asiakkaat.	Asiakasmäärien vähentäminen lastensuojelussa hallitusti. Mahdollisimman intensiivinen työskentely asiakkaiden kanssa tilanteen parantamiseksi.
Aktivan toiminnan kehittäminen nuorten tarpeiden mukaisesti.	Arviointi on jatkuvaa.	Yhä useampi nuori löytäisi paikkansa yhteiskunnasta.

ÅRSVERKEN / TYÖVUODET	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
Administrativ personal / Hallinnollinen henkilöstö	1,7	2	2	1,35	3		
Socialarbetare / Sosiaalityöntekijä	3,6	6	4,6	1,64	4		
Barnatillsyningsman / Lastenvalvoja	0,5	1	0,6	0,6	1		
Familjearbetare / Perhetyö	3,3	4	5	4,6	6		
Familjerådgivare / Perheneuvoja	1,7	2	2	1,2	2		
Ungdomshandledare / Nuoriso-ohjaaja	4,3	2,5	4	2,53	4		
Sammanlagt / Yhteensä	15,1	17,5	18,2	11,92	20		
Antal anställda / henkilöstön lukumäärä							
tills vidare / toistaiseksi	13	13	14	16	21		
tidsbundna / määräaikaiset	4	6	3	5	0		
	17	19	17	21	21		
PRESTATIONER / SUORITTEITA	2015	2016	2017	E 2018	B 2019	2020	2021
Vårddyg i anstaltsvård och familjehem (BskL) / Laitoshoidon ja perhekotien hoitovuorokaudet (LsL)	2649	2026	3205	2315	2315	2487	
Vårddyg i familjevård (BskL) / Perhehoidon hoitovuorokaudet (LsL)	3269	2842	3387	2730	2487	2487	
Barn för vilka gjorts utredning om servicebehov / Lasten lukumäärä joille tehty palvelutarpeen arviointi		35	127	39	70	70	
Antal barn och unga inom barnskyddet (BskL) / Lastensuojelun piirissä olleet lapset ja nuoret (LsL)	88	71	96	116	120	115	
Antal barn och unga inom förebyggande barnskydd (SvL) / Ehkäisevän lastensuoj. piirissä olleet lapset ja nuoret (ShL)		26	36	45	70	80	
Antal barnskyddsanmälningar / Lastensujeluilmoitukset			300	292	500	600	
MÄTETAL / MITTARIT	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
Nettokostnad/invånare € / Nettokustannukset/asukas €	116	140	157	158	170		

VANHUSTENHUOLTO

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveysosasto

Miia Lindström, vt. sosiaali- ja terveysjohtaja

Camilla Bergman-Kärpijoki, vanhustyön päällikkö

6300 VANHUSTENHUOLTO	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	121 125	307 930	307 930	250 180	255 180	255 180	255 180	255 180	255 180	-17,1
Maksutuotot	2 241 139	2 307 000	2 290 000	2 478 000	2 538 000	2 538 000	2 538 000	2 478 000	2 478 000	10,0
Tuet ja avustukset	134 644	95 000	140 000	130 000	130 000	130 000	130 000	130 000	130 000	36,8
Muut toimintatuotot	467 726	596 562	510 000	543 033	543 033	543 033	543 033	543 033	543 033	-9,0
Toimintatuotot	2 964 633	3 306 492	3 247 930	3 401 213	3 466 213	3 466 213	3 466 213	3 406 213	3 406 213	4,8
Henkilöstökulut	-8 118 798	-8 294 165	-8 294 165	-8 324 775	-8 293 912	-8 293 912	-8 293 912	-8 293 912	-8 293 912	-0,0
Palvelujen ostot	-3 283 993	-3 405 263	-3 325 263	-4 204 616	-4 393 516	-4 393 516	-4 393 516	-4 166 516	-4 166 516	29,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-405 159	-416 600	-416 600	-435 323	-425 323	-425 323	-425 323	-425 323	-425 323	2,1
Avustukset	-485 101	-508 020	-508 020	-513 020	-511 020	-511 020	-511 020	-511 020	-511 020	0,6
Muut toimintakulut	-1 774 708	-1 839 856	-1 839 856	-1 893 750	-1 888 750	-1 888 750	-1 888 750	-1 888 750	-1 888 750	2,7
Toimintakulut	-14 067 759	-14 463 904	-14 383 904	-15 371 484	-15 512 521	-15 512 521	-15 512 521	-15 285 521	-15 285 521	7,2
Toimintakate	-11 103 126	-11 157 412	-11 135 974	-11 970 271	-12 046 308	-12 046 308	-12 046 308	-11 879 308	-11 879 308	8,0
Suunnitelman mukaiset	-249 669	-242 804	-242 804	0	-248 708	-248 708	-248 708	-248 708	-248 708	2,4
Laskennalliset erät	889 536	915 456	915 456	937 735	937 735	937 735	937 735	937 735	937 735	2,4
Nettokulut yhteensä	-10 463 259	-10 484 760	-10 463 322	-11 032 536	-11 357 281	-11 357 281	-11 357 281	-11 190 281	-11 190 281	8,3

Toiminta ja tavoitteet 2019–2020

Vanhustenhuollon kehittämistä ohjaa voimassa oleva lainsäädäntö, muun muassa vanhuspalvelulaki, sosiaalihuoltolaki, terveydenhuoltolaki ja laki omaishoidon tuesta. Lisää suuntaviivoja toiminnan kehittämiseen antaa vuosiksi 2011–2015 laadittu ja kaupunginvaltuuston 13.4.2011 hyväksymä vanhuspoliittinen strategia. Myös hyvinvointikertomuksen tavoitteet ovat suuntaa antavia.

Toiminta käsittää erilaisia palvelumuotoja, joiden tarkoituksena on tarjota palveluja kotona asuville vanhuksille, vammaisille ja sairaille siten, että he voivat asua kotiympäristössään tai kodinomaaisessa ympäristössä niin kauan kuin se on tarkoituksenmukaista.

Nykyiset palvelumuodot ovat neuvonta ja ohjaus, kotihoito, omaishoito, päivätoiminta, tukipalvelut sekä erilaiset vanhusten asumispalvelut.

Visiona on vanhustenhuollon kehittäminen vanhuspalvelulain ja vanhustenhuollolle asetettujen kansallisten tavoitteiden mukaisesti niin, että 75 vuotta täyttäneistä 91–92 % asuu kotonaan, 13–14 % on säännöllisen kotihoidon piirissä, 6–7 % saa omaishoidon tukea, 6–7 % asuu tehostetussa palveluasumisessa ja 2–3 % on pitkäaikaishoidossa vanhainkodissa tai terveyskeskuksen vuodeosastolla.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Osatavoitteet/Strategiat
Osallisuuden ja sosiaalisen yhdessäolon mahdollisuuksien lisääminen yksinäisyyden vähentämiseksi	Vanhusten osallisuuden vahvistaminen parantamalla tiedottamista ja neuvontaa. Laadun mittaus erilaisin mittarein. Sellaisen päivätoiminnan kehittäminen vanhuksille, joka ylläpitää/parantaa heidän fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyään ja keventää omaisten kuormitusta.	Liikkuvan palvelupisteen järjestäminen. Etäyhteyden mahdollistavien laitteiden ja sovellusten käyttöön ottaminen ja käyttökoulutuksen järjestäminen. KomPASSi-hankkeessa toteutetaan mm. uusi neuvonnan ja tiedottamisen konsepti valtakunnallisen ruotsin- ja suomenkielisen puhelinpalvelun muodossa. Laatupelien käyttöön ottaminen kaupungin kaikissa vanhusten asumisyksiköissä ja omaistapaamisten järjestäminen säännöllisesti. Vanhusten päivätoimintapaikkojen määrän lisääminen. Päivätoiminnan roolin vahvistaminen kotiuttamisen yhteydessä sosiaalisten ja fyysisten aktiviteettien avulla. Tähän on olemassa tilat ja välineet (sisällä ja ulkona). Pilottihanke: Lumo-kuvaturvapuhelimien testaus turvattomuuden ja yksinäisyyden tunteen vähentämiseksi.
Kotihoidon vahvistaminen tulevia haasteita varten sekä kotipalvelun ja kotisairaanhoidon välisen yhteistyön parantaminen	Ajankäytön parantaminen käyttämällä laajemmin erilaista nykYTEKNIikkaa. Pilottihankkeiden arviointi muun muassa kyselykaavakkeiden ja tilastojen avulla.	Uuden optimointiohjelman käyttöön ottaminen. Automaattisen lääkeannostelun pilottihanke, vapauttaa henkilöstöresursseja. Pilottihanke, jossa lähihoitaja ja sairaanhoitaja työskentelevät yhdessä moduulina jollakin Paraisten keskustan alueella.
Asiakkaiden päihde- ja mielenterveysongelmien vähentäminen	Henkilöstön kouluttaminen ja tilastojen seuraaminen.	Jokaisessa yksikössä on koulutettu päihde- ja mielenterveystyön asiantuntija. Neuvontakeskus tiedottaa asiasta vähintään kerran vuodessa. Yhdistykset osallistuvat ehkäisevään työhön. Kootaan kotihoitoon ns. ment-tiimi niin, että henkilöstö saa tukea toisistaan ja voi täyttää paremmin asiakkaiden tarpeet.

ÅRSVERKEN / TYÖVUODET	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
Administrativ personal / Hallinnollinen henkilöstö	2,2	2,2	2,2	2,2	2,7		
Enhetsledare / Yksikön johtaja	7,0	8,0	9,0	8,0	9,0		
Socialarbetare / Sosiaalityöntekijä	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5		
Sjukskötare / Sairaanhoitaja	18,5	19,0	19,0	21,0	20,0		
Närvårdare el motsv. / Lähihoitaja tai vastaava	117,0	117,5	118,0	122,5	124,5		
Handledare el. Motsv. / Ohjaaja tai vastaava	4,3	4,5	4,5	5,0	5,0		
Minneskoordinator / Muistikoordinaattori	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0		
Övriga / Muut	3,5	3,5	4,0	4,0	4,0		
Läroavtalsstuderande / Oppisopimusopiskelijat	11,0		7,0	1,0	10,0		
Årsverken totalt / Työvuodet yhteensä	165,0	156,2	165,2	165,2	176,7		
Antal anställda / henkilöstön lukumäärä							
tills vidare / toistaiseksi			163	178			
tidsbundna / määräaikaiset			10	4			
Antal anställda / henkilöstön lukumäärä			173	182			
PRESTATIONER / SUORITTEITA	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
Hemvårdsbesök (hemservice+hemsjukv) / Kotihoidon käynnit (kotipalv. + kotisair.hoito)	78 889	89 759	101 068	100 000	100 000		
Antalet kunder i hemvård / Kotihoidon asiakasmäärä	753	753	786	750	795		
Servicebostäder / Palveluasunnot	35	32	32	33	33		
Effektiverat serviceboende / Tehostettu palveluasuminen	127	127	127	129	129		
Hemvårdsbesök i serv.bo./intens. serv.bo. / Kotihoitokäynnit palv.asunn./tehost.palveluas.	182 696	180 515	175 371	184 000	184 000		
Närståendevård, kundantal / Omaishoito, asiakkaita	114	118	122	121	125		
MÄTETAL / MITTARIT	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
Nettokostnad/invånare €	625	653	721	725	750		
Nettokustannukset/asukas €							

TERVEYDENHUOLTO

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveysosasto

Miia Lindström, vt. sosiaali- ja terveysjohtaja

Kenneth Wilson, ylilääkärin sijainen

6500 TERVEYDENHUOLTO	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	720 355	853 500	820 098	782 200	782 200	782 200	782 200	782 200	782 200	-8,4
Maksutuotot	2 027 696	2 269 200	1 915 350	1 869 700	1 869 700	1 869 700	1 869 700	1 869 700	1 869 700	-17,6
Tuet ja avustukset	87 927	46 000	123 461	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	-2,2
Muut toimintatuotot	33 590	7 450	9 557	4 750	4 750	4 750	4 750	4 750	4 750	-36,2
Toimintatuotot	2 869 568	3 176 150	2 868 466	2 701 650	2 701 650	2 701 650	2 701 650	2 701 650	2 701 650	-14,9
Henkilöstökulut	-9 447 518	-9 832 124	-9 429 517	-9 776 523	-9 532 889	-9 532 889	-9 532 889	-9 776 522	-9 776 522	-3,0
Palvelujen ostot	-3 304 496	-3 090 050	-3 104 710	-2 667 442	-2 667 442	-2 667 442	-2 667 442	-2 667 442	-2 667 442	-13,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 118 768	-1 026 860	-1 105 043	-1 037 860	-1 037 860	-1 037 860	-1 037 860	-1 037 860	-1 037 860	1,1
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-1 962 648	-1 851 883	-1 882 118	-1 885 282	-1 885 282	-1 885 282	-1 885 282	-1 885 282	-1 885 282	1,8
Toimintakulut	-15 833 430	-15 800 917	-15 521 388	-15 367 107	-15 123 473	-15 123 473	-15 123 473	-15 367 106	-15 367 106	-4,3
Toimintakate	-12 963 862	-12 624 767	-12 652 922	-12 665 457	-12 421 823	-12 421 823	-12 421 823	-12 665 456	-12 665 456	-1,6
Suunnitelman mukaiset	-205 018	-175 928	-175 928	0	-177 326	-177 326	-177 326	-177 326	-177 326	0,8
Laskennalliset erät	1 012 137	974 716	974 716	994 146	994 146	994 146	994 146	994 146	994 146	2,0
Nettokulut yhteensä	-12 156 743	-11 825 979	-11 854 134	-11 671 311	-11 605 003	-11 605 003	-11 605 003	-11 848 636	-11 848 636	-1,9

Toiminta ja tavoitteet 2019

Perusterveydenhuolto ja sairaanhoito kaikille kuntalaisille ja kiireellinen hoito kaikille tarvitseville.

Lasten- ja äitiysneuvola, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto sekä hammashoito. Vuodeosastoilla annettava akuutti ja kuntouttava hoito, intervalli- ja pitkäaikaishoito sekä niihin kuuluvat tukitoiminnot, psykologi-, puheterapia-, laboratorio-, fysioterapia-, apteekki- ja keskusvarastotoiminta.

Visiona on kehittynyt ja tehokas, toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin sopeutuva terveydenhuolto. Yhteistyön kehittäminen kaikkien kaupungin palvelusektoreiden kanssa terveyden edistämiseksi. Sote-uudistukseen valmistautuminen, kuntouttavien palveluiden vahvistaminen.

Strategiset toimenpiteet

Kaikessa terveydenhuollossa tehtävässä kehitystyössä on päämääränä tuottaa laadukkaita palveluita kustannustehokkaasti ja samalla parantaa potilaiden palveluiden saatavuutta. Palveluiden saatavuuden paraneminen edesauttaa ongelmien ratkaisua varhaisessa vaiheessa, jolloin erikoissairaanhoidon palveluilta voidaan välttyä.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Mielenterveys- ja päihdetyön kehittäminen yhdessä sosiaalipalvelujen kanssa.	Organisaatiomallin rakentaminen. Työnjaon optimointi.	Valmis kuvaus organisaatiomallista tehty.
Lääkärinvastaanoton toiminnan kehittäminen.	Sähköisten palvelujen käytön lisääminen. Lääkäriresurssien vapauttaminen. Fysioterapeutin ilman lähetettä toimiva akuuttivastaanotto käytössä.	Etä vastaanoton käyttö lisääntynyt. Kliinisellä asiantuntijasairaanhoitajalla ja reseptisairaanhoitajalla oma vastaanotto. Fysioterapeutin akuuttivastaanotto aloitettu.
Paraisten terveyskeskuksen saatavilla olevien tilojen tarkoituksenmukainen käyttäminen.	Röntgenin tilojen uudelleen suunnittelu ja rakentaminen	Röntgenin tilojen hyödyntäminen muuhun toimintaan.

ÅRSVERKEN / TYÖVUODET	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
Administrativ personal/Hallinnollinen henkilöstö	3	3	3,1	3	3,08		
Läkare/Lääkäri	11	11	10,5	12	12		
Tandläkare/Hammaslääkäri	8,05	9,12	8,4	9,12	9,12		
Psykolog/Psykologi	4	4	4,5	4	4		
Sjukskötare/Sairaanhoitaja	31,5	31,5	39,5	35	36		
Hälsovårdare/Terveystenhoitaja	18	18	16,4	17,5	17,5		
Rehabilitering/Kuntoutus	7,25	7,25	7,7	8,75	8,75		
Assisterande personal/Avustava henkilökunta	88,32	87,02	108	86,32	86,82		
Sammanlagt/Yhteensä	171,12	170,89	198,1	175,69	177,27		
Antal anställda / henkilöstön lukumäärä							
tills vidare / toistaiseksi	159	163	167	177			
tidsbundna / määräaikaiset	2	10	47	6			
	161	173	214	183			
PRESTATIONER / SUORITTEITA	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
Besök hos läkare/Lääkärikäynnit	22866	22496	22007	22500	22000		
Besök hos övrig öppenvårds personal/ Käynnit muun avohoitohenkilöstön vastaanotolla	37711	44571	52378	42000 *	60000		
Besök hos tandvården/Hammashoitokäynnit	18677	18739	18087	18000	18000		
Vård dygn/bäddavdelning akutvård/ Hoitovuorokaudet, vuodeosaston akuutti hoito	8688	8960	7984	8700	8750		
Vård dygn/bäddavdelning långvård (Malmkulla)/ Hoitovuorokaudet, vuodeosaston pitkäaikaishoito (Malmkulla)	18364	19603	19654	19000	19300		
				*) + vaccineringsar *) + rokotukset			

ERIKOISSAIRAANHOITO

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveysosasto

Miia Lindström, vt. sosiaali- ja terveysjohtaja

Kenneth Wilson, ylläkäärin sijainen

6540 ERIKOISSAIRAANHOITO	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Henkilöstökulut	-227 625	-233 335	-233 335	-242 533	-242 533	-242 533	-242 533	-242 533	-242 533	3,9
Palvelujen ostot	-20 223 281	-20 574 741	-20 574 741	-20 434 505	-20 250 000	-20 250 000	-20 250 000	-20 434 505	-20 434 505	-1,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintakulut	-20 450 907	-20 808 076	-20 808 076	-20 677 038	-20 492 533	-20 492 533	-20 492 533	-20 677 038	-20 677 038	-1,5
Toimintakate	-20 450 907	-20 808 076	-20 808 076	-20 677 038	-20 492 533	-20 492 533	-20 492 533	-20 677 038	-20 677 038	-1,5
Suunnitelman mukaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nettokulut yhteensä	-20 450 907	-20 808 076	-20 808 076	-20 677 038	-20 492 533	-20 492 533	-20 492 533	-20 677 038	-20 677 038	-1,5

Toiminta ja tavoitteet 2019

Tarvittavien erikoissairaanhoitopalveluiden hankkiminen tarkoituksenmukaisista sairaaloista ja hoitolaitoksista.

Visiona on, että kaikki kunnan jäsenet saavat lääkinällisesti oikeaa ja kustannustehokasta erikoissairaanhoitoa oikea-aikaisesti. Erikoissairaanhoidon tarvetta voidaan rajata panostamalla aktiivisesti ehkäisevään hoitoon ja perusterveydenhuoltoon. Tavoitteena on, että erikoissairaanhoidon tarve vähenee ja yhteistyö lisääntyy.

Menot

Erikoissairaanhoidon palvelujen ostojen ei odoteta lisääntyvän vuodeosasto- ja kotisairaaloimintaan tehtävän aktiivisen panostuksen ansiosta.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Yhteistyön lisääminen erikoissairaanhoidon kanssa.	Joustava siirtyminen erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon. Palveluprosessien yhtenäistäminen.	Siirtoviivemaksujen minimoiminen. Yhtenäiset hoitomallit.
Erikoissairaanhoidon avopainotteisuuden lisääminen.	Erikoissairaanhoidon prosessien seuranta.	Hoitojaksojen väheneminen.

PRESTATIONER / SUORITTEITA	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
ÅUCS, vårdperioder / TYKS, hoitojaksot	1600	1621	1804	1700	1650		
ÅUCS, besök / TYKS, käynnit	13800	15559	16809	15800	16500		
Åbolands sjukhus, vårdperioder / Turunmaansairaala, hoitojaksot	385	423	386	400	350		
Åbolands sjukhus, besök / Turunmaansairaala, käynnit	80003	8865	8313	8200	8400		
Psyk. resultatområde, vårdperioder / Psyk. tulosalue, hoitojaksot	153	109	108	120	110		
Psyk. resultatområde, besök / Psyk. tulosalue, käynnit	5831	6001	6493	6200	5400		
Affärsverket för akut- och jourvård, besök / EPLL käynnit	2630	2589	3218	2800	3100		

YMPÄRISTÖOSASTO

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Carl-Sture Österman, ympäristönsuojelupäällikkö

YMPÄRISTÖ YHTEENSÄ	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	132 779	166 400	157 084	128 500	138 500	138 500	138 500	128 500	128 500	-16,8
Maksutuotot	708 940	715 000	695 000	715 000	715 000	715 000	715 000	715 000	715 000	0,0
Tuet ja avustukset	1 286	0	30 700	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	397 646	271 000	271 000	302 000	312 000	312 000	312 000	302 000	302 000	15,1
Toimintatuotot	1 240 651	1 152 400	1 153 784	1 145 500	1 165 500	1 165 500	1 165 500	1 145 500	1 145 500	1,1
Henkilöstökulut	-1 759 945	-1 921 019	-1 775 615	-1 913 512	-1 913 512	-1 913 512	-1 913 512	-1 913 512	-1 913 512	-0,4
Palvelujen ostot	-683 770	-689 235	-673 400	-738 617	-728 617	-728 617	-728 617	-738 617	-738 617	5,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 562	-35 800	-36 400	-35 300	-35 300	-35 300	-35 300	-35 300	-35 300	-1,4
Avustukset	-1 400	-1 000	-1 045	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100	10,0
Muut toimintakulut	-423 745	-290 789	-292 345	-284 188	-284 188	-284 188	-284 188	-284 188	-284 188	-2,3
Toimintakulut	-2 893 422	-2 937 843	-2 778 805	-2 972 717	-2 962 717	-2 962 717	-2 962 717	-2 972 717	-2 972 717	0,8
Toimintakate	-1 652 771	-1 785 443	-1 625 021	-1 827 217	-1 797 217	-1 797 217	-1 797 217	-1 827 217	-1 827 217	0,7
Suunnitelman mukaiset	-25 492	-5 958	-5 958	0	-12 844	-12 844	-12 844	-12 844	-12 844	115,6
Laskennalliset erät	192 814	137 833	137 833	133 801	133 801	133 801	133 801	133 801	133 801	-2,9
Nettokulut yhteensä	-1 485 449	-1 653 568	-1 493 146	-1 693 416	-1 676 260	-1 676 260	-1 676 260	-1 706 260	-1 706 260	1,4

Toiminta ja tavoitteet 2019-2021

Ympäristöosaston toiminta käsittää kaupungin maapolitiikan, kiinteistönmuodostuksen, mittaustoiminnan, kaupungin rakentamattomien kiinteistöjen hallinnon, kaavoituksen ja alueellisen edunvalvonnan, rakennusvalvonnan, ympäristöhallinnon, ympäristönsuojelun sekä ostopalveluna ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon. Ympäristöosaston toiminta on viranomais- ja luvitus toimintaa, ja samanaikaisesti osastolla on maapolitiikan ja kaavoituksen myötä suuri vastuu yhdyskunnan kehittämisestä, kaupungin strategiaan liittyvien toimenpiteiden toteutuksesta sekä kaupungin erilaisissa yhdyskuntaan liittyvissä asioissa tarjoamasta neuvonnasta ja tiedottamisesta. Ympäristöosastolle nyt esitetty käyttötalousarvioehdotus osoittaa pientä lisäystä vuoden 2018 talousarvioon verrattuna, mutta jää jonkin verran supistetusta talousarviokehiksestä, joka osaston toiminnalle on osoitettu vuodeksi 2019.

Strategiset toimenpiteet – asiakasnäkökulma toiminnassa

Kaupungin strategian tulee kuntalain mukaan ohjata talousarviotyötä ja sisältää toiminnalliset tavoitteet, henkilöstön kehittämistä koskevat tavoitteet ja taloudelliset tavoitteet, jotka kaikki tulee ottaa huomioon. Kaupungin strategian ja eri tavoin vahvistettujen priorisoitujen strategisten toimenpiteiden tulee näkyä vuonna 2019 ja suunnitelmakauden aikana vuoteen 2021 asti toteutettavissa toimenpiteissä. Ympäristöosaston osalta tämä merkitsee muun muassa toimenpiteiden jatkamista kaupungin keskusta-alueiden kehittämiseksi painottaen erityisesti merellisyyttä. Siihen sisältyy myös riittävä tonttitarjonta erityyppiseen rakentamiseen kaikilla kunta-alueilla ja tonttien hyvä markkinointi, kuten myös ympäristö- ja luontoarvojen huomiointi sekä virkistysmahdollisuuksien parantaminen.

Ympäristöosastolla on jatkuvasti kiinnitetty huomiota siihen, että organisaation on pystyttävä tarjoamaan hyviä palveluja ja neuvontaa sekä harjoittamaan kysyntää vastaavaa viranomaistoimintaa. Tämä tulee priorisoida myös jatkossa.

Riskikartoitus

Maapoliittisen ohjelman, kuten myös elinkeinopoliittisen toimenpideohjelman puuttuminen vaikeuttaa työtä ja mahdollisuuksia asettaa selkeitä, pitkäjänteisiä ja yhtenäisiä tavoitteita. Maapoliittisten toimenpiteiden, tarkoituksenmukaisen kaavoituksen ja liikennealueista, kaduista, johtoverkoista ja viheralueista koostuvan kaupungin infran rakentamisen koordinoitua on tarpeen parantaa. Näiden toimenpiteiden koordinoimiseksi sekä yhteistyön ylläpitämiseksi ja syventämiseksi kaupungin eri toimialojen ja osastojen välillä tulee aloittaa toimenpideohjelman laatimistyö ja muodostaa strategisesti tärkeitä poikkialaisia yhteistyöryhmiä. Työ maapoliittisen ohjelman parissa aloitetaan vuonna 2019.

YMPÄRISTÖHALLINTO

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Ympäristöosasto

Carl-Sture Österman, ympäristönsuojelupäällikkö

7000 YMPÄRISTÖHALLINTO	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	42 109	15 000	15 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	-33,3
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	1 286	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	170 694	70 000	70 000	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	14,3
Toimintatuotot	214 089	85 000	85 000	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000	5,9
Henkilöstökulut	-163 255	-158 966	-150 000	-172 263	-172 263	-172 263	-172 263	-172 263	-172 263	8,4
Palvelujen ostot	-269 025	-145 485	-145 000	-191 367	-191 367	-191 367	-191 367	-191 367	-191 367	31,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 108	-2 350	-2 000	-2 200	-2 200	-2 200	-2 200	-2 200	-2 200	-6,4
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-365 307	-238 889	-240 000	-231 988	-231 988	-231 988	-231 988	-231 988	-231 988	-2,9
Toimintakulut	-798 694	-545 690	-537 000	-597 818	-597 818	-597 818	-597 818	-597 818	-597 818	9,6
Toimintakate	-584 606	-460 690	-452 000	-507 818	-507 818	-507 818	-507 818	-507 818	-507 818	10,2
Suunnitelman mukaiset	-25 492	-5 958	-5 958	0	-12 844	-12 844	-12 844	-12 844	-12 844	115,6
Laskennalliset erät	192 814	137 833	137 833	133 801	133 801	133 801	133 801	133 801	133 801	-2,9
Nettokulut yhteensä	-417 284	-328 815	-320 125	-374 017	-386 861	-386 861	-386 861	-386 861	-386 861	17,7

Toiminta ja tavoitteet, talousarvio 2019 ja suunnitelmavuodet 2020–2021

Vastuualueeseen kuuluu lautakunnan ja osaston hallinto. Vuonna 2017 toteutetun organisaatiomuutoksen myötä monijäseninen toimielin, joka käsittelee kaavoitukseen, maapolitiikkaan, kaupungin rakentamattomien maa-alueiden hallinnointiin, rakennusvalvontaan ja ympäristönsuojeluun liittyvät asiat, on nyt rakennus- ja ympäristölautakunta. Ympäristöhallinto vastaa ja huolehtii myös osaston henkilöstöasioista. Pyrimme asioiden käsittelyssä joustavuuteen ja hyvään laatuun yhteistyön ja synergian kautta. Vastuualue vastaa myös koko ympäristöosaston IT-kuluista sekä sisäisistä siivous- ja vuokratuloista.

Strategiset toimenpiteet – strategiakausi 2018–2021

Vastuualueen toiminnassa tavoitteenamme on antaa hyviä ja asiantuntevia palveluja sekä sisäisille että ulkoisille asiakkaille. Resursseja käytetään joustavasti ja tehokkaasti.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Asiantuntevien palvelujen tarjoaminen sisäisille ja ulkoisille asiakkaille	Asiakaspalaute	Hyvät ja asiantuntevat palvelut

Henkilöstö

TYÖVUODET	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
Kansliatoiminnot	3,5	3,2	2,6	3,0	2,9	2,9	2,9
Työvuodet yhteensä	3,5	3,2	2,6	3,0	2,9	2,9	2,9
Henkilöstön lukumäärä 31.12.							
toistaiseksi	4	3	3	4	3	3	3
määräaikaiset	0	0	0	0	0	0	0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	4	3	3	4	3	3	3

MITTARIT	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Nettokustannus/asukas, €				30,1	33,2	33,2	33,2

KAAVOITUS

Rakennus- ja ympäristölautakunta
Ympäristöosasto
Heidi Saaristo-Levin, kaavoituspäällikkö

7010 KAAVOITUS	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 e/
Myyntituotot	0	0	1 000	0	0	0	0	0	0	
Maksutuotot	34 567	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	30 000	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintatuotot	34 567	40 000	71 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	0,0
Henkilöstökulut	-324 132	-371 256	-300 000	-390 000	-390 000	-390 000	-390 000	-390 000	-390 000	5,0
Palvelujen ostot	-101 176	-94 500	-94 500	-150 600	-140 600	-140 600	-140 600	-150 600	-150 600	48,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-442	-2 500	-2 500	-2 200	-2 200	-2 200	-2 200	-2 200	-2 200	-12,0
Avustukset	-1 300	-500	-545	-600	-600	-600	-600	-600	-600	20,0
Muut toimintakulut	-900	0	-37	0	0	0	0	0	0	
Toimintakulut	-427 950	-468 756	-397 582	-543 400	-533 400	-533 400	-533 400	-543 400	-543 400	13,8
Toimintakate	-393 382	-428 756	-326 582	-503 400	-493 400	-493 400	-493 400	-503 400	-503 400	15,1
Suunnitelman mukaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nettokulut yhteensä	-393 382	-428 756	-326 582	-503 400	-493 400	-493 400	-493 400	-503 400	-503 400	15,1

Toiminta ja tavoitteet, talousarvio 2019 ja suunnitelmavuodet 2020–2021

Yksikkö vastaa kaavoitusasioista, alueellisesta edunvalvonnasta maankäyttöön liittyvissä asioissa sekä neuvonnasta, ohjauksesta ja asiakaspalvelusta kaava-, elinympäristö- ja rakennussuojeluasioissa. Yksikkö pyrkii muovaamaan ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurillisesti kestävää ympäristöä tavoitteenaan tehdä kuntalaisten arjesta mahdollisimman hyvää ja joustavaa. Yksikkö tarjoaa informaatiota, dataa, ideoita ja neuvontaa sekä ulkoisille että sisäisille asiakkaille.

Strategiset toimenpiteet – strategiakausi 2018–2021

Tehtävänä ja haasteena on kaupunkimaisuuden lisääminen.

Tältä osin priorisoitavat strategiset toimenpiteet ovat:

- Tervetuloa Saaristokaupunki Paraisille
- Enemmän asukkaita, työpaikkoja ja palveluja keskustaan
- Kaikenikäisten keskusta
- Suntti – elämä soljuu täällä rauhallisemmin ja mukavammin

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Tarvittavien selvitysten kokoaminen ja uuden keskustaseudun osayleiskaavan luonnoksen esittelemine	Aikataulu	Kaavaluonnos nähtävillä

Kaupunginhallituksen (hallintosäännön §:n 60 kohdan 17 mukaisesti) vuodelle 2019 hyväksymän kaavoitusohjelman toteuttaminen	Vuonna 2019 priorisoitavat asemakaavahankkeet: - Keskuspuiston ympäristön asemakaava ja asemakaavamuutos "kylätalon" toteuttamisen mahdollistamiseksi - Saaristotien, Norrbyn rantatien ja Kirkkoesplanadin risteyksen (ns. Reimarin risteyksen) asemakaavamuutos - Paraisten vierasvenesataman ympäristön asemakaavamuutos - Paraisten Norrgårdin asemakaavamuutos - Korppoon Verkanin asemakaavamuutos	Kaavoitusohjelman mukaisesti
Osallistuminen alueelliseen edunvalvontaan maankäyttöön ja liikenteeseen liittyvissä asioissa	Tulokset	

Henkilöstö

TYÖVUODET	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
Kaavoitusyksikkö	5,8	5,6	5,9	6,4	6,0	6,0	6,0
Työvuodet yhteensä	5,8	5,6	5,9	6,4	6,0	6,5	6,5
Henkilöstön lukumäärä 31.12.							
toistaiseksi	4	5	5	6	6	6	6
määräaikaiset	2	1	1	1	1	1	1
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	6	6	6	7	7	7	7

SUORITTEET	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Asemakaavat	1	1	2	4	3	3	3
Ranta-asemakaavat	4	4	2	1	2	2	2
Osayleiskaavat, muutokset, täydennykset	1	8	2	2	1	1	1
Luvat, lausunnot ja ratkaisut	61	56	49	40	40	40	40
MITTARIT	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Nettokustannus/asukas, €				28,1	32,9	32,9	32,9

MITTAUS

Rakennus- ja ympäristölautakunta
Ympäristöosasto
Peter Lindgren, maankäyttöinsinööri

7015 MITTAUS	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	89 903	121 000	121 000	118 000	128 000	128 000	128 000	118 000	118 000	5,8
Maksutuotot	141 394	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	226 952	201 000	201 000	222 000	232 000	232 000	232 000	222 000	222 000	15,4
Toimintatuotot	458 249	442 000	442 000	460 000	480 000	480 000	480 000	460 000	460 000	8,6
Henkilöstökulut	-496 529	-601 705	-555 000	-551 662	-551 662	-551 662	-551 662	-551 662	-551 662	-8,3
Palvelujen ostot	-62 430	-106 200	-106 200	-101 200	-101 200	-101 200	-101 200	-101 200	-101 200	-4,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 111	-24 900	-24 900	-24 900	-24 900	-24 900	-24 900	-24 900	-24 900	0,0
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-45 748	-50 700	-50 700	-50 700	-50 700	-50 700	-50 700	-50 700	-50 700	0,0
Toimintakulut	-618 819	-783 505	-736 800	-728 462	-728 462	-728 462	-728 462	-728 462	-728 462	-7,0
Toimintakate	-160 569	-341 505	-294 800	-268 462	-248 462	-248 462	-248 462	-268 462	-268 462	-27,2
Suunnitelman mukaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nettokulut yhteensä	-160 569	-341 505	-294 800	-268 462	-248 462	-248 462	-248 462	-268 462	-268 462	-27,2

Toiminta ja tavoitteet, talousarvio 2019 ja suunnitelmavuodet 2020–2021

Vastuualueeseen kuuluu maapolitiikka, kaupungin rakentamattomien maa- ja vesialueiden hallinnointi, mittaus toiminta ja kiinteistönmuodostus.

Yksikkö vastaa kaupungin maapolitiikasta, asemakaava- ja rakennusprosesseja varten tarvittavien karttojen sekä yleisölle tarkoitettujen opaskarttojen ylläpidosta, kiinteistö- ja osoiterekisteristä, kiinteistönmuodostuksesta asemakaava-alueilla ja kaupungin rakentamattomien kiinteistöjen hallinnoinnista. Toimintaan sisältyy myös mittauksien suorittaminen sekä kaupungin sisäisille että ulkopuolisille asiakkaille, tonttien ja rakennettujen kiinteistöjen markkinointi ja myynti sekä raakamaan osto.

Mittausyksiköllä on sekä sisäisiä että ulkoisia asiakkaita. Sisäisesti mittausyksikkö toimittaa kaupungin muille osastoille ja yksiköille toimintaa varten tarvittavia karttoja ja tietoja. Tarvittaessa yksikkö suorittaa sisäisesti myös maastotöitä. Ulkoisille asiakkaille tarjotaan maastotöiden (mittauspalvelut) lisäksi myös konsultointia kiinteistöasioihin liittyen (kiinteistötoimitukset, kaupanteko, lainhuudatus, vuokraus jne.).

Henkilöstöä kannustetaan täydennyskoulutautumaan osallistumalla kursseille, verkostoitumalla sekä pitämällä yhteyttä ja tekemällä yhteistyötä naapurikunnissa toimivien kollegoiden kanssa.

Yksikkö pyrkii tallentamaan kaiken tuottamansa tiedon niin, että sitä voidaan hyödyntää kaupungin paikkatietojärjestelmässä (GIS) ja verkkosivuilla. Tieto ja kartat yhdistettynä mahdollistavat erilaiset analyysit, joita tarvitaan ja voidaan käyttää päätöksenteon pohjana monenlaisissa tilanteissa ja monissa eri yksiköissä kaupungin organisaatiossa (esim. koulukuljetusten suunnittelu, oppilaaksiottoalueet, kunnallistekniikka ja erilaiset tilastot).

Hyvä maapolitiikka luo edellytykset hyville suhteille suuriin ja pieniin maanomistajiin (ulkoihin asiakkaisiin) ja lisää mahdollisuuksia joustavampaan yhdyskuntasuunnitteluun ja -kehitykseen antaen samalla mahdollisuuden tiettyyn kunnan maa-alueiden hintatason kontrollointiin. Huolellisesti harkittu maapolitiikka parantaa pitkällä aikavälillä kaupungin kasvuedellytyksiä. Riittävällä tonttivarannolla ja jatkuvalla raakamaan hankinnalla varmistetaan kasvun ja kehityksen mahdollisuudet.

Strategiset toimenpiteet – strategia-kausi 2018–2021

Yksikkö tulee panostamaan toiminnan digitalisointiin ja tehostamiseen. Muun muassa toimitushakemukset tulee voida tehdä verkossa ja kaupunkirajat/maakaupat sähköisesti.

Kaupungin omat rekisterit on aiheellista käydä läpi ja verrata niitä Verohallinnon rekistereihin ja tarkastaa ennen kaikkea rakennuskantaa koskevat tiedot, joihin kiinteistövero perustuu.

Kaupungin omaisuutta koskevien tietojen, karttojen ja kaavojen saatavuutta ja saavutettavuutta sisäisessä käytössä sujuvoitetaan kaikille (esim. pohjakartta, kaavat ym.).

Yksikön henkilöstön mahdollisuuksia etätööhön selvitetään ja kehitetään.

Parannetaan mahdollisuuksia ottaa käyttöön sähköisiä viestinnän apuvälineitä, esimerkiksi tiimeissä toteutettavien hankkeiden osallistujien välillä, ottaen huomioon tietosuojasetuksen (GDPR) vaatimukset.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Kaupungin oman rekisterin läpikäynti ja vertailu Verohallinnon rekisteriin rakennuskantaa koskevien tietojen osalta, joihin kiinteistövero perustuu. Rekisteritiedot käydään läpi ja korjataan vuonna 2020.	Rekisteröimättä olevien rakennusten/kiinteistöjen määrä	Eri kunnanosien keskeiset alueet
Maa-alueita hankittaessa ja myytäessä suurempi osa maakaupoista tehdään sähköisesti.	Kiinteistökauppojen määrä	50 % maakaupoista tehdään sähköisesti.
Tonttimarkkinointia ja yhteistyötä kaupungin muiden markkinointielinten kanssa parannetaan.	Yhteisten kokousten ja hankkeiden määrä	Yksi kokous kuukaudessa

Henkilöstö

TYÖVUODET	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
Mittaushallinto, kiinteistönmuodostus	7,5	7,2	6,2	7,8	7,8	7,8	7,8
Maastotyöt	3,6	4,0	4,0	4,0	3,0	4,0	4,0
Työvuodet yhteensä	11,1	11,2	10,2	11,8	10,8	11,8	11,8
Henkilöstön lukumäärä 31.12.							
toistaiseksi	11	10	9	12	12	0	0
määräaikaiset	1	1	1	0	0	0	0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	12	11	10	12	12	12	12

SUORITTEET	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lohkomiset	22	20	19	20	20	20	20
Tonttijaot	9	10	0	8	8	8	8
Rakennuspaikan merkitsemiset, sijaintikatselmukset	93+388	130+150	83+443	120+120	120+120	120+120	120+120
Pohjakartta	4 350	4400	3900	4000	3500	4000	4000
Myydyt ja vuokratut tontit	6	12	10	15	15	15	15
MITTARIT	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Nettokustannus/asukas, €				22,4	17,6	17,6	17,6

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Ympäristöosasto

Carl-Sture Österman, ympäristönsuojelupäällikkö

7400 YMPÄRISTÖNSUOJELU	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 e/
Myyntituotot	150	30 000	20 000	0	0	0	0	0	0	-100,0
Maksutuotot	30 183	35 000	25 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintatuotot	30 333	65 000	45 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	-46,2
Henkilöstökulut	-186 941	-189 017	-180 000	-192 901	-192 901	-192 901	-192 901	-192 901	-192 901	2,1
Palvelujen ostot	-38 163	-62 350	-50 000	-39 150	-39 150	-39 150	-39 150	-39 150	-39 150	-37,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 319	-1 650	-1 000	-1 650	-1 650	-1 650	-1 650	-1 650	-1 650	0,0
Avustukset	-100	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	0,0
Muut toimintakulut	-184	0	-108	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-227 708	-253 517	-231 608	-234 201	-234 201	-234 201	-234 201	-234 201	-234 201	-7,6
Toimintakate	-197 375	-188 517	-186 608	-199 201	-199 201	-199 201	-199 201	-199 201	-199 201	5,7
Suunnitelman mukaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettokulut yhteensä	-197 375	-188 517	-186 608	-199 201	-199 201	-199 201	-199 201	-199 201	-199 201	5,7

Toiminta ja tavoitteet, talousarvio 2019 ja suunnitelmavuodet 2020–2021

Ympäristönsuojeluviranomainen on kunnan lupa- ja valvontaviranomainen ympäristönsuojeluasioissa.

Ympäristönsuojelutoimisto pyrkii tarjoamaan hyvää ympäristönsuojelua ja tarvetta vastaavaa viranomaistoimintaa.

Toiminnan rakenne perustuu hyväksyttyyn valvontasuunnitelmaan 2015–2020, jota täydennetään vuosittain vahvistettavalla valvontaohjelmalla. Ohjelma sisältää tiedot luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen tarkastuksesta ja valvonnasta, mikä systematisoi valvontaa.

Visiona on mahdollisuuksien luominen aikaisempaa kattavampaan ehkäisevään toimintaan. Neuvonnalle ja sille, että yleisölle tarjotaan eri tavoin tietoa ajankohtaisista aiheista, on kasvava tarve.

Strategiset toimenpiteet – strategiakausi 2018–2021

Ympäristönsuojelutoimisto tekee yhteistyötä kaupungin maapolitiikasta, kaavoituksesta ja viheralueista vastaavien yksiköiden kanssa parantaakseen kaupungin mahdollisuuksia tarjota hyviä luontoelämyksiä asukkailleen sekä luodakseen mahdollisuuksia merelliseen asumiseen ja virkistykseen. Olemassa olevien viher- ja retkeilyalueiden, luontopolkujen ja vaellusreittien kartoitus sekä keskustassa että keskustan ulkopuolisella alueella toteutetaan hankkeiden muodossa. Tavoitteena on tarjota kuntalaisille ja asiakkaille asianmukaista ja hyvää neuvontaa ympäristöasioissa ja myötävaikuttaa siihen, että kaupunki omassa toiminnassaan edistää kestävästä kehityksestä muun muassa hyvien ja fiksujen energia- ja ympäristövalintojen kautta.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Tarkoituksenmukaisten palvelujen, neuvonnan ja viranomaistoiminnan tarjoaminen asiakkaille ympäristönsuojelun hallinnossa.	Laatu, käsittelyajat, kustannustehokkuus	Oikein mitoitettut palvelut, jotka vastaavat tarpeita ja jotka voidaan suorittaa kohtuullisessa ajassa

Hyvä ilman- ja vedenlaatu.	Ilmanlaadun mittaamisen ja seurannan jatkaminen Paraisilla, suurteollisuuden kanssa yhteistyössä tehtävä toimenpide. Vesistöihin kohdistuvia päästöjä ehkäisevien innovatiivisten ratkaisujen edesauttaminen ja tukeminen, ympäristömessujen järjestäminen Paraisten päivien yhteydessä, Valonian jäsenyyden ylläpitäminen.	Ilmanlaadun paraneminen, jatkuvana toimintana ympäristölainsäädännössä vahvistettujen vaatimusten täyttäminen ja kunnalliselle ympäristöviranomaiselle määrättyjen tehtävien hoitaminen Vedenlaadun paraneminen, puhtaampi Saaristomeri
----------------------------	---	---

Henkilöstö

TYÖVUODET	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
Ympäristönsuojelun hallinto	2,4	2,9	2,8	3,0	3,0	3,0	3,0
Työvuodet yhteensä	2,4	2,9	2,8	3,0	3,0	3,0	3,0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.							
toistaiseksi	2	2	3	3	3	3	3
määräaikaiset	1	1	0	0	0	0	0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	3	3	3	3	3	3	3

SUORITTEET	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kunnallistekniikan ulkopuolisten kiinteistöjen jätevesihuoltoa koskevien päätösten määrä	139	200	169	160	200	200	200
Parainen	70	70	77	85	100	100	100
Saaristo	69	80	92	75	100	100	100
Ympäristölupa- ja maa-ainesten ottamislupahakemuksia koskevien päätösten tai lausuntojen määrä	11	17	8	13	10	10	10
MITTARIT	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Nettokustannus/asukas, €	9,20	12,60	12,80	12,2	13	13	13

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Ympäristöosasto

Carl-Sture Österman, ympäristönsuojelupäällikkö

7500	TILINPÄÄTÖS	MUUTETTU	ENNUSTE	LAUTAKUNTA	KAUPUNGIN-	KAUPUNGIN-	KAUPUNGIN-	SUUNNITELMA	SUUNNITELMA	Muutos
YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO	2017	TALOUSARVIO	2018	2019	JOHTAJA	HALLITUS	VALTUUSTO	2020	2021	2019 /
		2018			2019	2019	2019			TA 2018
										€/
Myyntituotot	609	400	0	500	500	500	500	500	500	25,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	0	0	700	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintatuotot	609	400	700	500	500	500	500	500	500	25,0
Henkilöstökulut	-19 960	-20 460	-21 000	-21 266	-21 266	-21 266	-21 266	-21 266	-21 266	3,9
Palvelujen ostot	-170 153	-230 000	-228 000	-212 000	-212 000	-212 000	-212 000	-212 000	-212 000	-7,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintakulut	-190 113	-250 460	-249 000	-233 266	-233 266	-233 266	-233 266	-233 266	-233 266	-6,9
Toimintakate	-189 503	-250 060	-248 300	-232 766	-232 766	-232 766	-232 766	-232 766	-232 766	-6,9
Suunnitelman mukaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nettokulut yhteensä	-189 503	-250 060	-248 300	-232 766	-232 766	-232 766	-232 766	-232 766	-232 766	-6,9

Toiminta ja tavoitteet, talousarvio 2019 ja suunnitelmavuodet 2020–2021

Toiminta toteutetaan sopimuksin ympäristöterveydenhuollon, elintarvikehygienian ja eläinlääkintähuollon alueellisena ostopalveluna Liedon kunnalta. Tavoitteena on hyvän ja palvelutarpeita vastaavan ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon tarjoaminen kuntalaisille ja yrittäjille.

Strategiset toimenpiteet – strategiakausi 2018–2021

Toiminta tulee hyvin todennäköisesti muuttumaan suunnitellun maakuntauudistuksen myötä, koska toiminnan on määrä siirtyä maakunnan hoidettavaksi. Tavoitteena on toimia sen puolesta, että täysipainoiset kaksikieliset ympäristöterveydenhuollon palvelut sekä eläinlääkäripalvelut saadaan säilytettyä myös jatkossa.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Toimiva ympäristöterveydenhuolto, elintarvikevalvonta ja eläinlääkintähuolto/ostopalvelu.	Maakuntauudistuksen toteutumisen sekä sen seuranta, miten palvelut aiotaan tuottaa toiminta-alueen muissa osissa	Tarkoituksenmukaiset ja oikein mitoitettut palvelut, jotka vastaavat tarvetta ja kysyntää

Mittarit	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kustannus, €/asukas	15,3	15,6	14,6	16,2	15,2	15,2	15,2

RAKENNUSVALVONTA

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Ympäristöosasto

Sanna Simonen, johtava rakennustarkastaja

7800 RAKENNUSVALVONTA	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 e/
Myyntituotot	8	0	84	0	0	0	0	0	0	
Maksutuotot	502 796	520 000	510 000	520 000	520 000	520 000	520 000	520 000	520 000	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintatuotot	502 804	520 000	510 084	520 000	520 000	520 000	520 000	520 000	520 000	0,0
Henkilöstökulut	-569 128	-579 615	-569 615	-585 420	-585 420	-585 420	-585 420	-585 420	-585 420	1,0
Palvelujen ostot	-42 823	-50 700	-49 700	-44 300	-44 300	-44 300	-44 300	-44 300	-44 300	-12,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 581	-4 400	-6 000	-4 350	-4 350	-4 350	-4 350	-4 350	-4 350	-1,1
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-11 607	-1 200	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	25,0
Toimintakulut	-630 138	-635 915	-626 815	-635 570	-635 570	-635 570	-635 570	-635 570	-635 570	-0,1
Toimintakate	-127 334	-115 915	-116 731	-115 570	-115 570	-115 570	-115 570	-115 570	-115 570	-0,3
Suunnitelman mukaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nettokulut yhteensä	-127 334	-115 915	-116 731	-115 570	-115 570	-115 570	-115 570	-115 570	-115 570	-0,3

Toiminta ja tavoitteet, talousarvio 2019 ja suunnitelmavuodet 2020–2021

Paraisten kaupungin rakennusvalvonta käsittelee rakennuslupa-, toimenpidelupa- ja maisematyölupahakemuksia sekä ilmoituksia. Rakennusvalvonta tarkastaa lupa-asioiden valmistelussa, että kaavat toteutuvat, että maankäyttö- ja rakennuslakia ja -asetusta noudatetaan ja että Suomen rakentamismääräyskokoelman määräykset täyttyvät. Rakennusvalvonta valvoo, että rakennettu ympäristö täyttää viihtyisyyden, turvallisuuden, terveellisuuden, kestävyys ja tasapuolisuuden vaatimukset kaupunkilaisia, maanomistajia ja elinkeinonharjoittajia ajatellen.

Strategiset toimenpiteet – strategiakausi 2018–2021

Paraisten kaupungin rakennusvalvonta on asiakaslähtöinen, perinteistä rakennustekniikkaa arvostava ja nykyaikaa seuraava rakennusvalvonta, jolla on helposti lähestyttävä, teknisesti ammattitaitoinen henkilökunta. Toiminnassa keskitytään perustyöhön eli oikea-aikaiseen ja oikeanlaatuisen neuvontaan laadukkaasti rakentamisen ja ympäristön turvaamiseksi.

Tavoitteet 2019

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Asiakkaiden kehottaminen siirtymään sähköisen hakemuksen käyttöön sekä asiakkaiden informointi ja tukeminen sähköisen hakemuksen käyttöön otossa.	Saapuneiden lupahakemusten seuranta.	Vuoden aikana sähköisesti saapuvien hakemusten määrä on noin 50 %.
Rakennusvalvonnan tuominen "lähemmäs" asiakasta, tekstien julkaiseminen ja sellaisten tilaisuuksien järjestäminen, joissa kuntalaiset ja vapaa-ajanasukkaat voivat tulla tapaamaan henkilökuntaa ilman ajanvarausta.	Seuranta, palautteen arviointi.	Kolmen tilaisuuden järjestäminen vuoden aikana, rakennusvalvonnan kotisivujen aktiivinen päivittäminen.

Henkilöstö

TYÖVUODET	2015	2016	2017	B 2018	B 2019	2020	2021
Tekninen henkilökunta	6,9	6,9	7,6	7,5	7,5	7,5	7,5
Toimistotyöntekijät	3,4	3,3	3,6	3,3	3,3	3,3	3,3
Työvuodet yhteensä	10,3	10,2	11,2	10,8	10,7	10,8	10,8
Henkilöstön lukumäärä 31.12.							
toistaiseksi	9	9	10	10	11	11	11
määräaikaiset	2	2	2	2	1	1	1
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	11	11	12	12	12	12	12

SUORITTEET	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Myönnetyt rakennusluvat, ilmoitukset	1 053	1127	1141	1300	1300	1300	1300
k-m ²	25 787	36466	11869	30000	30 000	30 000	30 000
Toimitetut katselmukset	2 677	2731	2679	2600	2 600	2 600	2 600
MITTARIT	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Nettokustannus/asukas, €	9,29	6,20	8,27	7,53	7,6	7,6	7,6

YHTEENVETO

PARAISTEN KAUPUNKI YHTEENVETO	TILINPÄÄTÖS 2017	MUUTETTU TALOUSARVIO 2018	ENNUSTE 2018	LAUTAKUNTA 2019	KAUPUNGIN- JOHTAJA 2019	KAUPUNGIN- HALLITUS 2019	KAUPUNGIN- VALTUUSTO 2019	SUUNNITELMA 2020	SUUNNITELMA 2021	Muutos 2019 / TA 2018 %
Myyntituotot	11 384 080	10 569 907	10 453 818	10 509 675	10 717 575	10 717 575	10 717 575	10 696 932	10 777 997	1,4
Maksutuotot	6 545 356	6 687 200	6 300 422	6 377 900	6 457 900	6 457 900	6 457 900	6 356 900	6 398 900	-1,8
Tuet ja avustukset	1 599 357	1 324 102	1 572 444	1 430 566	1 494 566	1 494 566	1 494 566	1 388 566	1 386 566	12,9
Muut toimintatuotot	15 193 406	15 165 492	14 993 713	14 918 950	14 932 334	14 932 334	14 932 334	14 966 396	15 119 380	-1,5
Toimintatuotot	34 722 199	33 746 701	33 320 397	33 237 091	33 602 375	33 602 375	33 602 375	33 408 794	33 682 843	-0,1
Henkilöstökulut	-48 954 545	-49 060 458	-48 629 450	-49 514 492	-49 594 492	-49 565 819	-49 565 819	-49 751 983	-49 805 294	0,8
Palvelujen ostot	-53 214 822	-52 984 297	-53 413 926	-55 094 129	-54 790 702	-54 790 702	-54 830 702	-54 880 221	-55 002 882	3,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 361 498	-5 867 326	-5 845 230	-6 047 727	-5 935 746	-5 935 746	-5 935 746	-5 891 935	-5 930 729	1,2
Avustukset	-3 171 172	-2 948 984	-2 986 150	-3 192 421	-2 960 421	-2 960 421	-2 960 421	-2 951 801	-2 953 198	0,4
Muut toimintakulut	-13 715 308	-13 720 374	-13 695 909	-13 721 412	-13 715 596	-13 705 596	-13 705 596	-13 725 084	-13 752 529	-0,1
Toimintakulut	-125 417 345	-124 581 439	-124 570 665	-127 570 181	-126 996 957	-126 958 284	-126 998 284	-127 201 024	-127 444 632	1,8
Toimintakate	-90 695 146	-90 834 738	-91 250 268	-94 333 090	-93 394 582	-93 355 909	-93 395 909	-93 792 230	-93 761 789	2,5
Suunnitelman mukaiset	-4 703 074	-4 700 000	-4 700 000	-6 494	-4 700 000	-4 700 000	-4 700 000	-4 720 510	-4 741 265	0,0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0	0	-66 422	-141 551	
Nettokulut yhteensä	-95 398 220	-95 534 738	-95 950 268	-94 339 584	-98 094 582	-98 055 909	-98 095 909	-98 579 162	-98 644 605	2,4

Nettoanslagen per ansvarsområde och avdelning / Nettomäärärahat vastuualueittain ja osastoittain Bindningsnivå/Sitovuustaso	2017 Bokslut Tilinpäätös	2018 Ändr budget Talousarvio	2018 Prognos Ennuste		2019 Ram Kehys	2019 Nämnd / Lautakunta	2019 Stadsdir./ Kaup.joht.	2019 Styrelse / Hallitus	2019 Fmge / Valtuusto	Jfr skillnad Budget 2019/ 2018 %
1000 Val	-61 412	-5 667	-6 781	-19 000	-19 487	-19 487	-19 487	-19 487	-19 487	243,9
1200 Revision	-43 887	-56 057	-56 052	-56 000	-56 009	-56 009	-56 009	-56 009	-56 009	-0,1
1400 Centralförvaltningen	-1 163 675	-1 128 327	-1 148 861		-1 260 482	-1 260 482	-1 260 482	-1 260 482	-1 260 482	11,7
1440 Ikt	-19 200	-42 669	-46 500		-65 798	-65 798	-65 798	-65 798	-65 798	54,2
1475 Personal	-679 314	-731 644	-739 000		-772 785	-845 308	-845 308	-845 308	-845 308	15,5
2000 Ekonomi	-838 457	-870 282	-870 000		-814 739	-767 701	-767 701	-767 701	-767 701	-11,8
3000 Näringsliv	-857 345	-823 567	-825 300		-928 565	-918 112	-918 112	-918 112	-918 112	11,5
3100 Kommunikation	-557 833	-499 663	-517 133		-508 709	-505 709	-505 709	-505 709	-505 709	1,2
3200 Närservice	-18 563	-17 016	-16 600		-17 344	-17 344	-17 344	-17 344	-17 344	1,9
3300 Lantbruk	-89 012	-92 554	-92 344		-96 475	-96 475	-96 475	-96 475	-96 475	4,2
3500 Projekt	-177 927	-318 015	-252 327		-314 095	-289 095	-289 095	-289 095	-289 095	-9,1
3900 Teknisk förvaltning	-1 252 955	-1 330 397	-1 330 397		-1 450 283	-1 457 495	-1 457 495	-1 457 495	-1 457 495	9,6
4000 Fastigheter	6 965 581	6 963 672	6 965 667		6 907 495	6 976 212	6 976 212	6 976 212	6 976 212	0,2
4350 Lokalbank	-62 039	-30 343	-19 100		-52 537	-59 334	-59 334	-59 334	-59 334	95,5
4400 Servicetjänster	-129 135	54 041	54 041		62 072	18 572	18 572	18 572	18 572	-65,6
7100 Teknisk enhet	-2 084 881	-2 094 896	-2 295 767		-2 397 639	-2 198 141	-2 198 141	-2 198 141	-2 238 141	6,8
Koncerttjänster	-964 755	-961 660	-1 133 621	-850 000	-1 709 884	-1 486 210	-1 486 210	-1 486 210	-1 526 210	58,7
7700 Vattentjänster	1 524 761	1 056 344	1 140 582	1 100 000	1 154 624	1 208 151	1 208 151	1 208 151	1 208 151	14,4
5010 Dagvård	-8 900 739	-8 898 754	-8 997 851		-9 045 865	-9 045 865	-9 045 865	-9 045 865	-9 045 865	1,7
5200 Svenskspråkig utbildning	-13 304 020	-13 454 584	-13 439 720		-13 745 244	-13 745 244	-13 745 244	-13 745 244	-13 745 244	2,2
5400 Finskspråkig utbildning	-8 809 449	-8 696 210	-8 752 852		-8 950 073	-8 899 822	-8 861 149	-8 861 149	-8 861 149	1,9
5600 Kultur	-2 055 069	-2 196 299	-2 196 000		-2 227 413	-2 158 797	-2 158 797	-2 158 797	-2 158 797	-1,7
5700 Bibliotek	-1 193 795	-1 254 683	-1 252 753		-1 258 441	-1 258 441	-1 258 441	-1 258 441	-1 258 441	0,3
5800 Kollektivtrafik	-402 802	-317 600	-353 000		-420 200	-420 200	-420 200	-420 200	-420 200	32,3
Bildningsavdelning	-34 665 874	-34 818 130	-34 992 176	-35 301 000	-35 647 236	-35 528 369	-35 489 696	-35 489 696	-35 489 696	1,9
6000 Social- och hälsovårdsförvaltning	-240 468	-259 418	-259 418		-267 260	-266 260	-266 260	-266 260	-266 260	2,6
6100 Socialservice	-7 656 217	-7 083 346	-7 322 059		-8 570 414	-8 126 035	-8 126 035	-8 126 035	-8 126 035	14,7
6200 Familjetjänster	-2 416 630	-2 331 107	-2 398 745		-2 077 441	-2 362 482	-2 362 482	-2 362 482	-2 362 482	1,3
6300 Äldreomsorg	-11 103 126	-11 157 412	-11 135 974		-11 970 271	-12 046 308	-12 046 308	-12 046 308	-12 046 308	8,0
6500 Hälsovård	-12 963 862	-12 624 767	-12 652 922		-12 665 457	-12 421 823	-12 421 823	-12 421 823	-12 421 823	-1,6
6540 Specialsjukvård	-20 450 907	-20 808 076	-20 808 076		-20 677 038	-20 492 533	-20 492 533	-20 492 533	-20 492 533	-1,5
Social- och hälsovårdsavdelning	-54 831 210	-54 264 126	-54 577 194	-54 514 000	-56 227 881	-55 715 441	-55 715 441	-55 715 441	-55 715 441	2,7
7000 Miljöförvaltning	-584 606	-460 690	-452 000		-507 818	-507 818	-507 818	-507 818	-507 818	10,2
7010 Planläggning	-393 382	-428 756	-326 582		-503 400	-493 400	-493 400	-493 400	-493 400	15,1
7015 Mätning	-160 569	-341 505	-294 800		-268 462	-248 462	-248 462	-248 462	-248 462	-27,2
7400 Miljövård	-197 375	-188 517	-186 608		-199 201	-199 201	-199 201	-199 201	-199 201	5,7
7500 Miljö- och hälsoskydd	-189 503	-250 060	-248 300		-232 766	-232 766	-232 766	-232 766	-232 766	-6,9
7800 Byggnadstillsyn	-127 334	-115 915	-116 731		-115 570	-115 570	-115 570	-115 570	-115 570	-0,3
Miljöavdelning	-1 652 769	-1 785 443	-1 625 021	-1 669 000	-1 827 217	-1 797 217	-1 797 217	-1 797 217	-1 797 217	0,7
Totalt / Yhteensä										
Netto	-90 695 146	-90 834 739	-91 250 263	-91 309 000	-94 333 090	-93 394 582	-93 355 909	-93 355 909	-93 395 909	2,8

TASEYKSIKKÖ VESILAITOKSEN TULOSLASKELMA

	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Ennuste 2018	Talousarvio 2019
Liikevaihto	4 179 528	3 873 063	3 850 582	3 792 968
Aineet ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-512 195	-480 250	-480 000	-548 500
Palvelujen ostot	-594 324	-549 499	-500 000	-544 830
Muut toimintakulut	-667 334	-732 273	-730 000	-665 242
Aineet ja palvelut	-1 773 853	-1 762 022	-1 710 000	-1 758 572
Henkilöstökulut	-880 913	-1 054 697	-1 000 000	-826 245
Poistot				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 172 782	-1 176 000	-1 176 000	-1 171 287
Poistot	-1 172 782	-1 176 000	-1 176 000	-1 171 287
LIKEVOITTO	325 096	-119 656	-35 418	36 864
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muille maksetut korkokulut	-96 804	-90 000	-86 000	-90 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-96 804	-90 000	-86 000	-90 000
Poistoerojen lisäys/vähennys	2 860	2 860	2 860	2 860
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	231 152	-206 796	-118 558	-50 276

TASEYKSIKKÖ VESILAITOKSEN TASE

	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Ennuste 2018	Talousarvio 2019
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	58 219	8 347	42 282	26 336
Muut pitkävaikutteiset menot	58 219	8 347	42 282	26 336
AINEELLISET HYÖDYKKEET	15 007 565	14 933 579	14 928 885	14 713 044
Maa- ja vesialueet	156 344	148 215	156 344	156 344
Rakennukset	1 673 664	1 856 037	1 528 075	1 391 787
Kiinteät rakenteet ja laitteet	12 061 998	10 973 804	12 506 389	12 557 732
Koneet ja kalusto	667 184	856 469	396 936	126 540
Keskeneräiset hankkeet	448 375	1 099 054	341 141	480 641
VAIHTO-OMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET	910 106	670 000	670 000	700 000
Myyntisaamiset	910 106	670 000	670 000	700 000
VASTAAVAA	15 975 890	15 611 926	15 641 167	15 439 380

VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA	7 578 642	5 950 665	7 460 084	7 409 808
Jäänöspääoma	11 082 786	11 082 786	11 082 786	11 082 786
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-3 762 180	-4 925 325	-3 504 144	-3 622 702
Tilikauden yli- / alijäämä	258 036	-206 796	-118 558	-50 276
POISTOERO	62 592	59 732	59 732	56 872
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN	7 511 765	8 913 528	7 433 351	7 252 700
Pitkäaikainen laina (sisäinen täsmäytyserä)	7 439 123	8 840 885	7 360 708	7 180 057
Liittymismaksut	72 643	72 643	72 643	72 643
LYHYTAIKAINEN	822 890	688 000	688 000	720 000
Ostovelat	695 115	573 000	573 000	600 000
Siirtovelat	127 776	115 000	115 000	120 000
VASTATTAVAA	15 975 890	15 611 926	15 641 167	15 439 380

TASEYKSIKKÖ VESILAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Ennuste 2018	Talousarvio 2019
Tulorahoitus				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	325 096	-119 656	-35 418	36 864
Poistot ja arvonalentumiset	1 172 782	1 176 000	1 176 000	1 171 287
Rahoitustuotot ja -kulut	-96 804	-90 000	-86 000	-90 000
	1 401 074	966 344	1 054 582	1 118 151
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 051 902	-920 000	-1 245 000	-939 500
Rahoitusosuudet investointimenoihin	56 902	0	163 617	0
	-995 000	-920 000	-1 081 383	-939 500
Tulorahoitus ja investoinnit, netto	406 074	46 344	-26 801	178 651
Rahoitustoiminta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-276 564	-46 344	-78 415	-180 651
	-276 564	-46 344	-78 415	-180 651
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-318 313	0	240 106	-30 000
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen	161 918	0	-134 890	32 000
	-156 394	0	105 216	2 000
Rahoitustoiminta netto	-432 958	-46 344	26 801	-178 651

Kaupunginosa	Hanke	kustannus- laskelma	2019	2019 tulo	2019 netto	2020	2021 suunnitelma	2019-2021 yhteensä
Kustannuslaskelma on sitova, laskelman mukaiset varat on sidottu vastaisuudessa ko investointiprojektin toteuttamiseen. Muutokset on hyväksyttävä valtuustossa.								
Kaupunginhallitus								
	Maa-alueet	300 000	300 000		300 000	300 000	300 000	900 000
Parainen	Vapparintien aluejärjestelyt (80.000 puuttuva tontti + TOK:in tontti, jos kiinteistöyhtiö perustetaan)				0			0
	Runkovalokaapelin maakaapelointi yhteistyössä Carunan kanssa	50 000	50 000		50 000			50 000
	Kuitukaapeliverkko yhteistyössä Viestintävirasto ja Partelin kanssa	600 000	300 000		300 000	300 000		600 000
	Osakeomistus Kaarea Oy:ssä	180 000	180 000		180 000			180 000
Parainen	Kaupungintalo tilamuutokset ja kalusteet	120 000	40 000		40 000	80 000	0	120 000
Parainen	Purkukohteet Ilikekortteli, Parkino sis.kokonaisuuteen	173 000	150 000		150 000	23 000		173 000
Parainen	Solliden (+eventueellt 150 t€ upplupna investerigar)	25 000	25 000		25 000			25 000
Nauvo	Nauvo, yhteysaluslaituri, rantamuuri,	0	0	0	0	0	0	0
Korppoo	Esikuntatalo/hotelli, toiminnalliset muutokset	120 000	40 000	0	40 000	80 000	0	120 000
Houtskari	Aluekonttori, toiminnalliset muutokset (vuodelta 2018)	50 000	50 000		50 000			50 000
Parainen	Folkhälsanhuset, uima-altaan varustus (hissituoli)	14 000	14 000	0	14 000			14 000
Iniö	Päiväkoti asunnoksi	50 000	50 000	0	50 000	0		50 000
	Vedenkäsittelytila, Verkan, rakennetaan kaavan mukaisesti, kun Verkanin kaava on hyväksytty	0	0	0	0	170 000		170 000
Korppoo	Kaupunginhallitus / Tekniset tukipalvelut	1 682 000	1 199 000	0	1 199 000	953 000	300 000	2 452 000
Sekalaista								
	Liikenneturvallisuutta parantavat toimenpiteet (koulujen ja suojateiden läheisyydessä)	10 000	10 000		10 000	10 000	10 000	30 000
Parainen	Matonpesupaikan siirto	30 000	30 000		30 000	0	0	30 000
Houtskari	Matonpesupaikka (yhteistyö 3-sektorin kanssa)	10 000	10 000		10 000			10 000
Nauvo	Simonkylän hiekanottoaikan jälkihoito (5-vuotinen ottamislupa myönnetty 9.12.2015)	0	0		0	50 000	50 000	100 000
		50 000	50 000	0	50 000	60 000	60 000	170 000
Vapparintien liikekortteli (TOK andel totalt 728 t€, total kostnadsalkyl för projekt nedan 1.832 t€, stadens andel 1.104 t€) teknisen yksikön osuus								
Parainen	Uusi katuliittymä Saaristotielle	191 000	191 000	-191 000	0			0
Parainen	Uusi korttelikatu	361 000	300 000	0	300 000	61 000		361 000
Parainen	Paikoitusalue	219 000	180 000	-50 000	130 000	39 000		169 000
Parainen	Satama- ja puistoalue	475 000	75 000	-30 000	45 000	350 000	50 000	445 000
Parainen	Satama ja laiturit	541 000	0		0	300 000	241 000	541 000
Parainen	Ruoppaus	45 000	0	0	0		45 000	45 000
Parainen	TOK andel	-728 000			0	-302 000	-155 000	-457 000
	Vapparintien liikekortteli - tekniikka yhteensä	1 104 000	746 000	-271 000	475 000	448 000	181 000	1 104 000

Kaupunginosa	Hanke	kustannus- laskelma	2019	2019 tulo	2019 netto	2020	2021 suunnitelma	2019-2021 yhteensä
Uudet kadut								
Parainen	Kirkkosalmenranta, ajoradat ja jalankulku- ja pyöräilyväylät	0	0		0	40 000	50 000	90 000
Parainen	Valoniemä 4, kadut ja alueen kuivatus	0	0		0	95 000	70 000	165 000
Parainen	Asuntokadut, Valoniemä 3 (asfaltointi)	0			0	160 000	50 000	210 000
Nauvo	Sjöstrandvägen, katu ja sen kuivatus	0	0		0	50 000	50 000	100 000
Parainen	Hietapellonkatu, suunnittelu ja muutostyöt	0			0		45 000	45 000
Parainen	Uusi Norrbyn alue, suunnittelu ja rakentaminen	0	0		0	0	60 000	60 000
Parainen	Kiertoliittymä, Saaristotie - Kirkkoesplanadi - Norrbyn rantatie	45 000	45 000		45 000	60 000	1 500 000	1 605 000
		45 000	45 000	0	45 000	405 000	1 825 000	2 275 000
Jalankulku- ja pyöräilyväylät								
	Kevyen liikenteen väylät	35 000	35 000		35 000	35 000	35 000	105 000
Parainen	Kevyen liikenteen väylä, Teollisuuskatu	0	0		0	180 000	130 000	310 000
Parainen	Kevyen liikenteen väylä, Viola Renvallin polku - Rengastie (Pjukalantie) sekä Skräbbölentie	50 000	50 000	0	50 000	0	0	50 000
Parainen	Kevyen liikenteen väylä, liikenejärjestelyt, Koivuhaan koulu	390 000	40 000		40 000	250 000	100 000	390 000
Nauvo	Jalankulku- ja pyöräilyväylä, Prosvik - Nauvon keskusta (ELY-keskus)	50 000	50 000		50 000	0	0	50 000
		525 000	175 000	0	175 000	465 000	265 000	905 000
Katujen saneeraus ja kuivatus								
Parainen	Saneeraus, hulevesiviemärijärjestelmän laajentaminen ja täydentäminen suunnitelman mukaisesti	350 000	50 000		50 000	150 000	150 000	350 000
Parainen	Valonimentie 4, kadun kuivatus	0	0		0	25 000	20 000	45 000
Parainen	Teollisuuskadun kuivatus	0	0		0	45 000	20 000	65 000
Parainen	Asfaltointi ja kuivatus, Söderby	0	0		0		50 000	50 000
Parainen	Rantakatu, katusuunnitelman toteutus	410 000	35 000		35 000	75 000	300 000	410 000
Korppoo	Mäntymäentien asfaltointi ja kuivatus	0					75 000	75 000
		760 000	85 000	0	85 000	295 000	615 000	995 000
Katuvalot								
Koko kaupunki	Katu- ja pururatavalaistuksen saneeraus (omat hankkeet ja yhteishankkeet)	300 000	300 000		300 000	300 000	250 000	850 000
Parainen	Kaupunkikuvan valaisu	50 000	50 000		50 000	50 000	0	100 000
		350 000	350 000	0	350 000	350 000	250 000	950 000
Satamat, laiturit ja vesiväylät								
Parainen	Kirkkosalmenranta	80 000	55 000		55 000	25 000	0	80 000
Parainen	Vierasvenesatama, laiturit ja rantarakenteet	45 000	45 000		45 000	300 000	50 000	395 000
Nauvo	Vierasvenesatama, laiturit ja rantarakenteet	1 000 000	400 000		400 000	600 000	0	1 000 000
Nauvo	Nauvon vierasvenesatama tukiosuudet	-700 000	0	-280 000	-280 000	-420 000		-700 000
Nauvo	Uusi laituri Eteläsatamaan päivävierailijoille	60 000	60 000		60 000			60 000
Nauvo	Eteläsatama, satamajärjestelyt, uusi laituri	60 000	60 000	0	60 000	0	0	60 000
		545 000	620 000	-280 000	340 000	505 000	50 000	895 000
Viheralueet, puistot, leikki- ja yleiset alueet								
Parainen	Paraisten keskustan rantakävelyreitistö, suunnittelu ja toteutus	50 000	50 000		50 000	50 000	30 000	130 000
Parainen	Padelkenttä (yhteistyö Archipelagia Golf)	30 000	30 000		30 000	0	0	30 000
Parainen	Aitaus Malmin koulun skeittiparkin ympärille	25 000	25 000		25 000			25 000
Parainen	Kirkkosalmenranta	60 000	60 000		60 000	50 000	15 000	125 000
Parainen	Keskuspuiston perhepuisto ja pihajärjestelyt (monitoimirakennus)	210 000	70 000		70 000	40 000	100 000	210 000
		375 000	235 000	0	235 000	140 000	0	520 000
	YHTEENSÄ TEKNIikka:	3 754 000	2 306 000	-551 000	1 755 000	2 668 000	3 246 000	7 814 000

Kaupunginosa	Hanke	kustannus- laskelma	2019	2019 tulo	2019 netto	2020	2021 suunnitelma	2019-2021 yhteensä
Vesihuolto, vesi- ja viemärijohtojen saneeraus ja uudisrakentaminen								
Parainen	Vesi-, viemäri- ja pintavesiputkistojen ja kaivojen kohdesaneeraukset	80 000	80 000		80 000	0	0	80 000
Parainen	Hessund - Kårkulla vesijohto ja paineviemäri (varayhde) SUNNITTELU	30 000	30 000		30 000	0	0	30 000
Parainen	Tennbyn vesitornin saneeraus	0	0		0	50 000	50 000	100 000
Parainen	Tennbyn vesitornin saneeraus	0	0		0	50 000	0	50 000
Parainen	Vapparintie, vesi- ja viemärijohtot POLMETTO	130 000	100 000		100 000	30 000	0	130 000
Parainen	Pjukala, vesi- ja viemärijohtot	0	0		0	100 000	0	100 000
Parainen	Norrby, vesi- ja viemärijohtot	10 000	10 000		10 000	300 000	350 000	660 000
Parainen	Tennbyn mittakaivo	52 000	52 000	0	52 000	0	0	52 000
Nauvo	Vesi- ja viemäriverkon laajennus, urheilukenttä - paloasema	115 000	50 000		50 000	65 000	0	115 000
		417 000	322 000	0	322 000	595 000	400 000	1 317 000
Vesihuolto, vesilaitokset								
Korpoo	Raakavesipumpun muutostyöt, RO-laitos	20 000	20 000		20 000	0	0	20 000
Saaristo	Vesilaitosten online-valvontajärjestelmä	0	0		0	10 000	0	10 000
		20 000	20 000	0	20 000	10 000	0	30 000
Vesihuolto, jätevedenpuhdistamot, suunnittelu ja saneeraus								
Nauvo	Puhdistamon saneeraus ympäristöluvan vaatimusten mukaisesti	0	0		0	10 000	0	10 000
Saaristo	Puhdistamojen automatisointi	70 000	60 000		60 000	10 000	0	70 000
Korpoo	Puhdistamon ja lietelaitoksen saneeraus ympäristöluvan vaatimusten mukaisesti suunn.	40 000	10 000		10 000	30 000	0	40 000
Houtskari	Puhdistamon saneeraus ympäristöluvan vaatimusten mukaisesti	0	0		0	10 000	0	10 000
Parainen	Puhdistamon parannustyöt / ylivuotojen korjaus	120 000	60 000		60 000	60 000	0	120 000
Parainen	Puhdistamon laajennus ja saneeraus (valvomo, sosiaalilait ja versta) (totalt 550 t€)	490 000	430 000		430 000	60 000	0	490 000
	Jätevedenpuhdistamot yhteensä	720 000	560 000	0	560 000	180 000	0	740 000
Pumppaamot saneeraus								
Parainen	Toripumppaamon pumppu ja ohjaus	20 000	20 000		20 000			20 000
Parainen	Bläsnäsl pumpu ja ohjaus	17 500	17 500		17 500			17 500
	YHTEENSÄ VESIHUOLTO:	1 194 500	939 500	0	939 500	785 000	400 000	2 124 500
Sivistyslautakunta, kiinteistöt								
Parainen	Pjukalan päiväkot, eteisen laajentaminen	0	0	0	0	70 000	0	70 000
Parainen	Tummelitie, päiväkodin pihan valmiiksi saattaminen + pihavarustus	45 000	20 000	0	20 000	25 000	0	45 000
Parainen	Päivähoidon, esikoulun ja alkuopetuksen uudet tilat	10 000	10 000		10 000	10 000	700 000	720 000
Nauvo	Päivähoidon, esikoulun ja alkuopetuksen uudet tilat (Karusellen)	300 000	50 000		50 000	100 000	150 000	300 000
Iniö	Koulu, päiväkot, rakennus/asunnot	90 000	90 000	0	90 000	0	0	90 000
Korpoo	Skärgårdshavets skola, maalämpö	0	0		0	95 000		95 000
Korpoo	Skärgårdshavets skola, aurinkopaneeli	0	0		0	25 000	0	25 000
Parainen	Sunnanbergs skola, uusi rakennus ja suojellun rakennuksen peruskorjaus	25 000	25 000	0	25 000	1 500 000	0	1 525 000
Parainen	Koulukeskus Sarlin koulu, ilmastointi ja tekniikka	180 000	180 000	0	180 000	0	0	180 000
Parainen	Koulukeskus musiikkiopetustilat	0	0	0	0	600 000	650 000	1 250 000
Parainen	Koulukeskus kuvataideopetustilat	0				450 000		450 000
Parainen	Koulukeskus pukuhuonetilat, kansliatilat	0				0	600 000	600 000

Kaupunginosa	Hanke	kustannus- laskelma	2019	2019 tulo	2019 netto	2020	2021 suunnitelma	2019-2021 yhteensä
Parainen	Koulukeskus varasto,piha,ilmastointi	0					500 000	500 000
Nauvo	Kyrkbacken / Simonkylä piha ja varusteet	90 000	120 000	-30 000	90 000			90 000
Parainen	Koivuhaankoulun piha	60 000	40 000	0	40 000	20000		60 000
Parainen	Koulukeskus piha	0				60000		60 000
Nauvo	Kyrkbackenin skolan opetuskeittiön tekniikka	0	0		0	50 000		50 000
Parainen	Peikkorinne päiväkot, korvaavat tilat	0	0	0	0	0	1 275 000	1 275 000
Parainen	Kota,Kirjalan päiväkot	25 000	25 000	0	25 000			25 000
	Paraisten lukio: tilojen kokonaisuudistus, joustavan tilaratkaisun mukaan tilojen tulee olla muunneltavissa tarvittaessa eri kouluasteiden käyttöön.	1 300 000	1 300 000	0	1 300 000	0	0	1 300 000
Utö	Utön koulun korjaus	130 000	50 000	0	50 000	80 000	0	130 000
Parainen	Koivuhaan urheilukentän pukutila	0	0	0	0	260 000	0	260 000
Parainen	Pajbackakenttää ympäröivä muurin saneeraus	0	0	0	0	30 000	60 000	90 000
Korppoo	Korppoon liikuntapaikat+ koulun piha	0	0	0	0	80 000	0	80 000
Parainen	Koulukeskuksen monitoimialue	0	0	0	0	0	150 000	150 000
Parainen	Keinonurmikenttä Pajbacka - Aktia Arena	0	0	0	0	120 000	0	120 000
Parainen	Punt, laajennus- ja uudisrakentaminen	0	0	0	0	0	300 000	300 000
	Sivistyslautakunta, kiinteistöt yhteensä	2 255 000	1 910 000	-30 000	1 880 000	3 575 000	4 385 000	9 840 000
	Sivistyslautakunta, irtain omaisuus							
Parainen	Paraisten lukio, irtaimisto	50 000	50 000		50 000			50 000
Parainen	Tummelintie päiväkot,pihavälineet	20 000	20 000		20 000			20 000
Houtskari	Kirjaston siirto aluekonttoriin	40 000	40 000	0	40 000	0	0	40 000
	Sivistyslautakunta, irtain omaisuus yhteensä	110 000	110 000	0	110 000	0	0	110 000
	Sivistyslautakunta yhteensä	2 365 000	2 020 000	-30 000	1 990 000	3 575 000	4 385 000	9 950 000
	Sosiaali- ja terveyslautakunta, kiinteistöt							
Nauvo	Palveluasumisen yksikkö, Furubo/Grannas	25 000	25 000		25 000			25 000
Parainen	Sosiaalisen asumisen yksikkö (alle 65-v.)	0	0		0	10 000	0	10 000
Nauvo	Terveysasema, IT-muutokset ja entisten EPLL:n tilojen muutokset	0	0	0	0	0	55 000	55 000
Parainen	Lasikäytävä Malmkullan ja lääkärin vastaanoton välillä	0	0	0	0	100 000	0	100 000
Parainen	Terveyskeskus jakelukeittiö, hallintotilat	150 000	10 000	0	10 000	140 000	0	150 000
Parainen	RTG-tilojen muutos vastaanottotiloiksi	120 000	120 000	0	120 000	0	0	120 000
Parainen	Palveluasuntojen jäähdytys	80 000	80 000	0	80 000	0	0	80 000
Parainen	Virastotalon kotihoidon tilat ilmanvaihto	0	0	0	0	10 000	0	10 000
Parainen	Solgläntan kokonaissaneeraus	0	0	0	0	0	15 000	15 000
Parainen	Seniorituvan valaistus ja inva-varustelu	15 000	15 000	0	15 000	0	0	15 000
	Sosiaali- ja terveyslautakunta, kiinteistöt yhteensä	390 000	250 000	0	250 000	260 000	70 000	580 000
	Sosiaali- ja terveyslautakunta, irtain omaisuus							
Parainen	Vuodeosasto, toiminnalliset muutokset	50 000	0		0	50 000		50 000
	Sosiaali- ja terveyslautakunta, irtain omaisuus yhteensä	50 000	0	0	0	50 000	0	50 000
	Sosiaali- ja terveyslautakunta yhteensä	440 000	250 000	0	250 000	310 000	70 000	630 000
	INVESTOINNIT, NETTO	9 435 500	6 714 500	-581 000	6 133 500	8 291 000	8 401 000	22 970 500

Kaupunginosa	Hanke	kustannus- laskelma	2019	2019 tulo	2019 netto	2020	2021 suunnitelma	2019-2021 yhteensä
--------------	-------	------------------------	------	-----------	---------------	------	---------------------	-----------------------

Vapparintien investointia koskeva ohjeistus

Vapparintien projektille myönnettyjen määrärahojen käyttö edellyttää että kaupunginhallitus on hyväksynyt kokonaissuunnitelman, joka kattaa m.m. Investointikohteeseen liittyvät sopimukset, rakennussuunnitelmat alueen kohteista, joissa kaupunki on osarahoittaja, maa-alueiden omistukseen liittyvät järjestelyt ja koko suunnitelmasta kaupungille aiheutuvan rahoitustarpeen. Asiassa tarvittavat päätökset on tehtävä valtuustossa.

TOK-Lidliin liittyvät investoinnit	1 234 000	846 000	-271 000	575 000	478 000	181 000	1 234 000
------------------------------------	-----------	---------	----------	---------	---------	---------	-----------